

GŁÓWNY URZĄD STATYSTYCZNY

**INFORMACJA O SYTUACJI
SPOŁECZNO-GOSPODARCZEJ KRAJU
W SIERPNIU 2015 R.**

Warszawa, 22 września 2015 r.

Spis treści

	strona
Wstęp.....	3
Rynek pracy.....	5
Wynagrodzenia i świadczenia społeczne.....	12
Ceny.....	16
Rolnictwo.....	24
Przemysł.....	30
Budownictwo.....	35
Budownictwo mieszkaniowe.....	37
Rynek wewnętrzny.....	39
Transport.....	42
Bilans płatniczy.....	44
Handel zagraniczny.....	46
Pieniądz.....	53
Budżet państwa.....	56
	* *
	*
Wyniki finansowe ubezpieczycieli.....	59
Produkt krajowy brutto.....	62
Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju.....	69
Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne.....	71

Wstęp

W sierpniu br. w większości podstawowych obszarów gospodarki notowano poprawę dynamiki w porównaniu z obserwowaną w lipcu i w II kwartale. Umocnił się wzrost produkcji sprzedanej przemysłu, częściowo pod wpływem czynników o charakterze sezonowym. Produkcja budowlano-montażowa była wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano jej spadek). Poprawiło się tempo wzrostu sprzedaży usług w transporcie. Nieco wolniej niż w poprzednich miesiącach rosła natomiast sprzedaż detaliczna.

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku był najwolniejszy od początku roku i wyniósł 0,6%. Wpłynęło na to m.in. ograniczenie tempa spadku cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia. W większym stopniu niż przed miesiącem obniżyły się ceny towarów i usług związanych z transportem. Głębszy niż w poprzednich miesiącach był spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu i nieznacznie – produkcji budowlano-montażowej.

Tempo wzrostu w skali roku przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń nominalnych i realnych brutto w sektorze przedsiębiorstw było zbliżone do obserwowanego w lipcu br. Nominalne i realne emerytury i renty brutto w systemie pracowniczym rosły szybciej niż przed miesiącem, a rolników indywidualnych – wolniej.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw, podobnie jak w poprzednich okresach, było nieco wyższe niż przed rokiem. Stopa bezrobocia rejestrowanego obniżyła się do 10,0% w końcu sierpnia br. Według wyników badania popytu na pracę w I półroczu br. utworzono więcej niż przed rokiem nowych miejsc pracy. Równocześnie obserwowano zmniejszenie skali likwidacji miejsc pracy.

Produkcja sprzedana przemysłu w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 5,3% (po wyeliminowaniu czynników o charakterze sezonowym – o 3,6%). Wzrosła produkcja we wszystkich sekcjach, w największym stopniu – w przetwórstwie przemysłowym. Wśród głównych grupowań przemysłowych nadal najwyższą dynamikę obserwowano w produkcji dóbr inwestycyjnych oraz konsumpcyjnych nietrwałych. Produkcja budowlano-montażowa w sierpniu br. była o 4,8% wyższa niż przed rokiem, w tym najbardziej wzrosła w podmiotach zajmujących się głównie budową budynków. Po wyeliminowaniu

sezonowości wzrost produkcji budowlano-montażowej wyniósł 3,0%. Sprzedaż detaliczna była o 2,0% wyższa niż przed rokiem.

We wrześniu br. ogólny klimat koniunktury gospodarczej w przetwórstwie przemysłowym jest oceniany mniej korzystnie niż przed miesiącem. Negatywne (wobec pozytywnych wskazań w sierpniu br.) są oceny bieżącej produkcji oraz portfela zamówień; prognozy w tych obszarach są mniej optymistyczne niż w sierpniu br. Bardziej pesymistycznie jest oceniana sytuacja finansowa, przy pozytywnych (ale ostrożniejszych niż w sierpniu br.) przewidywaniach w tym zakresie. Podmioty budowlane oceniają koniunkturę bardziej negatywnie niż przed miesiącem. Pesymistyczne, gorsze niż w sierpniu br., są oceny bieżące oraz prognozy tych podmiotów w zakresie portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej. W handlu detalicznym przedsiębiorcy oceniają koniunkturę korzystnie, podobnie jak w sierpniu br. Ostrożniejsze są pozytywne prognozy w zakresie popytu na towary, jak również oceny bieżące oraz przewidywania dotyczące sprzedaży. Pogarszają się oceny bieżącej i przyszłej sytuacji finansowej.

W sierpniu br. na rynku rolnym ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych (z wyjątkiem cen pszenicy i ziemniaków) kształtowały się poniżej poziomu sprzed roku. Wstępne wyniki czerwcowego badania wskazują na spadek w skali roku pogłowia trzody chlewnej oraz wzrost – bydła. Utrzymująca się susza niekorzystnie wpłynęła na sytuację produkcyjną w rolnictwie. Według przedwzrostowego szacunku tegoroczne zbiory głównych ziemiopłodów rolnych i ogrodniczych będą niższe w porównaniu z ubiegłorocznymi. Szacuje się, że znacznie mniejsze będą zbiory buraków, ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku; niższa będzie również produkcja warzyw gruntowych, podstawowych zbóż oraz owoców z krzewów i drzew.

W okresie styczeń–lipiec br. w obrotach towarowych handlu zagranicznego obserwowano wyższy wzrost eksportu w skali roku niż importu. Wymiana ogółem zamknęła się dodatnim saldem wobec ujemnego przed rokiem. Zwiększyły się obroty z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) i z krajami rozwijającymi się. Znaczne osłabienie wymiany z Rosją i Ukrainą wpłynęło na głęboki spadek obrotów z krajami Europy Środkowo-Wschodniej. W I półroczu br. wskaźnik terms of trade ogółem kształtował się na korzystnym poziomie i wyniósł 101,0 (wobec 103,5 przed rokiem).

W okresie ośmiu miesięcy br. dochody budżetu państwa wyniosły 187,2 mld zł, a wydatki 213,1 mld zł, tj. odpowiednio 63,0% i 62,1% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2015 r. Deficyt ukształtował się na poziomie 25,9 mld zł, co stanowiło 56,1% planu.

Rynek pracy

W sierpniu br. wzrost przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w skali roku był zbliżony do notowanego w poprzednich miesiącach. Mniejszy niż w sierpniu ub. roku był napływ do bezrobocia; zmniejszyła się również liczba osób skreślonych z rejestru bezrobotnych. Stopa bezrobocia obniżyła się nieznacznie wobec notowanej przed miesiącem i była wyraźnie niższa niż przed rokiem.

Według wyników badania popytu na pracę, w I półroczu br. utworzono więcej nowych miejsc pracy niż w analogicznym okresie ub. roku; równocześnie mniejsza niż przed rokiem była liczba zlikwidowanych miejsc pracy.

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw¹ w sierpniu br. ukształtowało się na poziomie 5588,4 tys. osób i było o 1,0% wyższe niż przed rokiem (wobec wzrostu o 0,9% w lipcu br. i o 0,7% w sierpniu ub. roku). Najbardziej zwiększyło się zatrudnienie w administrowaniu i działalności wspierającej (o 4,7%) oraz informacji i komunikacji (o 3,7%). Wzrost zatrudnienia obserwowano również w sekcjach: przetwórstwo przemysłowe (o 2,3%), transport i gospodarka magazynowa (o 2,2%), handel; naprawa pojazdów samochodowych (o 2,1%) oraz dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 0,4%). Spadek zatrudnienia notowano natomiast w górnictwie i wydobywaniu (o 7,4%), budownictwie (o 6,0%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,6%), wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 4,9%), obsłudze rynku nieruchomości (o 1,9%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 1,3%).

Przeciętne zatrudnienie kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2014		2015	
	VIII		I-VIII			
	w tys.	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys.		w tys.	
Sektor przedsiębiorstw	5588,4	101,0	100,7	100,5	101,1	5576,3
w tym:						
Przemysł	2507,4	101,2	101,2	100,9	101,5	2506,1
górnictwo i wydobywanie	144,1	92,6	93,1	93,8	93,4	148,4
przetwórstwo przemysłowe	2124,9	102,3	102,2	101,8	102,6	2117,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	121,0	95,1	94,3	94,9	95,3	123,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	117,4	100,4	102,5	102,6	100,8	117,1
Budownictwo	383,3	94,0	92,6	92,0	93,9	383,4
Handel; naprawa pojazdów samochodowych	1152,2	102,1	101,5	101,2	102,0	1149,9
Transport i gospodarka magazynowa	494,4	102,2	100,4	99,8	102,1	494,3
Zakwaterowanie i gastronomia	103,7	94,4	101,4	98,7	94,9	102,6
Informacja i komunikacja	188,0	103,7	103,1	102,7	104,1	186,9
Obsługa rynku nieruchomości	93,6	98,1	102,3	101,9	98,0	93,6
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	181,7	98,7	106,7	107,2	100,2	183,6
Administrowanie i działalność wspierająca	346,4	104,7	101,0	102,8	103,2	337,9

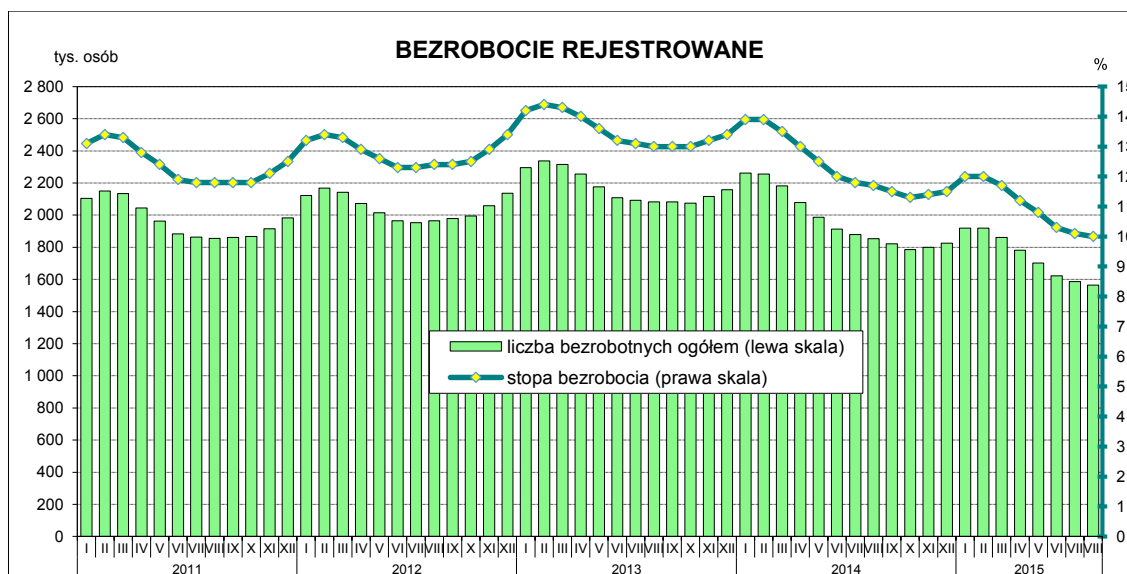
^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

¹ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Spośród działów o największym udziale w zatrudnieniu w sierpniu br. najbardziej zwiększyło się w skali roku zatrudnienie m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją mebli (o 6,0%), produkcją wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 4,9%), magazynowaniem i działalnością usługową wspomagającą transport (o 4,1%), transportem lądowym i rurociągowym (o 3,6%) oraz produkcją maszyn i urządzeń (o 3,5% wobec spadku o 0,3% przed rokiem). Obniżyło się zatrudnienie m.in. w wydobywaniu węgla kamiennego i węgla brunatnego (o 13,9%), robotach budowlanych specjalistycznych (o 6,4%), budowie budynków (o 5,8%) oraz budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 5,7%).

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wyniosło 5576,3 tys. osób i było o 1,1% wyższe niż przed rokiem.

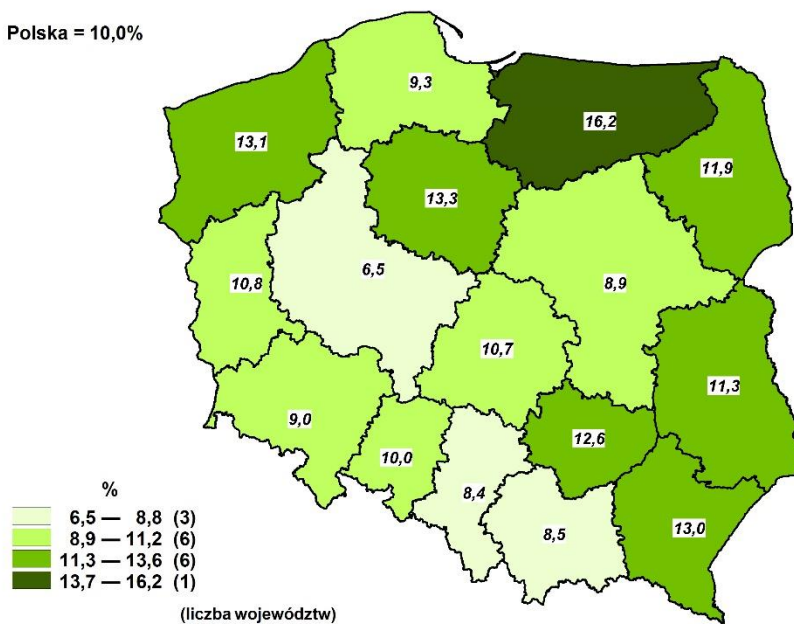
W końcu sierpnia br. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy ukształtowała się na poziomie 1563,5 tys. i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z poprzednim miesiącem (o 1,4%, tj. o 22,1 tys.), jak i w skali roku (o 15,6%, tj. o 289,6 tys.). **Stopa bezrobocia** rejestrowanego wyniosła 10,0%, tj. obniżyła się o 0,1 p.proc. wobec notowanej w końcu lipca br. i była o 1,7 p.proc. niższa niż przed rokiem.

Stopa bezrobocia w województwach kształtowała się w granicach od 6,5% w wielkopolskim do 16,2% w warmińsko-mazurskim. W skali miesiąca zmniejszyła się w większości województw, z wyjątkiem mazowieckiego i podkarpackiego, w których pozostała na niezmiennym poziomie. Najbardziej zmniejszyła się stopa bezrobocia w województwach: kujawsko-pomorskim (o 0,3 p.proc.), lubuskim, łódzkim, opolskim, śląskim i świętokrzyskim (po 0,2 p.proc.). W porównaniu z sierpniem ub. roku stopa bezrobocia obniżyła się we wszystkich województwach, w największym stopniu w kujawsko-pomorskim (o 2,5 p.proc.) oraz lubuskim i opolskim (po 2,3 p.proc.), a w najmniejszym – w województwie mazowieckim (o 1,2 p.proc.).

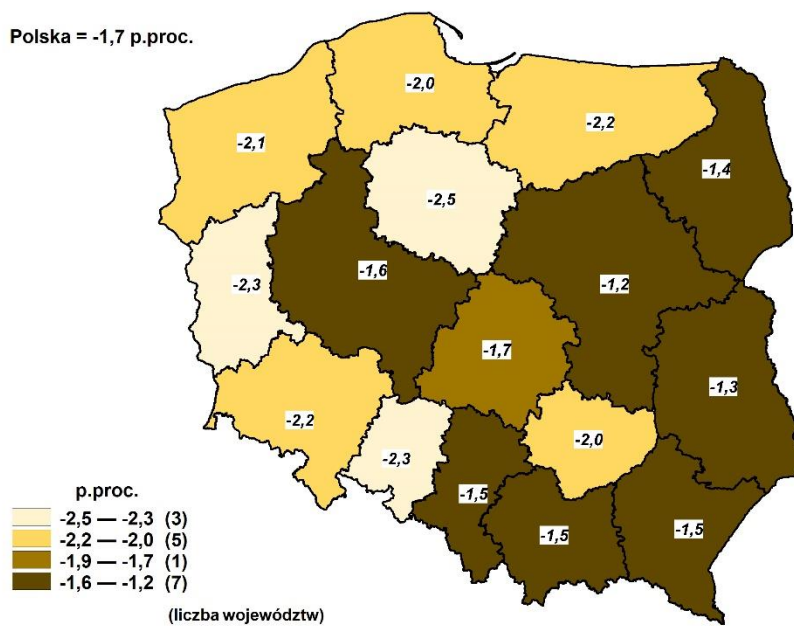
STOPA BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Stan w końcu sierpnia 2015 r.

Polska = 10,0%

ZMIANY STOPY BEZROBOCIA REJESTROWANEGO Sierpień 2015 r. do sierpnia 2014 r.

Polska = -1,7 p.proc.

W strukturze bezrobotnych zarejestrowanych udział kobiet zwiększył się w skali roku o 1,1 p.proc. do 53,3% w końcu sierpnia br. Zwiększył się również udział osób wcześniej pracujących (o 1,5 p.proc. do 83,9%, w tym osoby zwolnione z przyczyn dotyczących zakładów pracy stanowiły 5,5%). Obniżył się natomiast odsetek osób bez prawa do zasiłku (o 0,9 p.proc. do 86,2%), absolwentów (o 0,3 p.proc. do 3,0%) oraz osób bez kwalifikacji zawodowych (o 0,1 p.proc. do 30,3%).

Spośród osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, w końcu sierpnia br. liczba osób długotrwale bezrobotnych² przekraczała połowę bezrobotnych zarejestrowanych ogółem – ich odsetek wyniósł 57,4%. Liczba osób bezrobotnych w wieku poniżej 30 roku życia wyniosła 443,6 tys., co stanowiło 28,4% ogółu bezrobotnych (w tym osoby w wieku poniżej 25 roku życia stanowiły 14,3%). Wśród bezrobotnych 27,5% stanowiły osoby będące w wieku powyżej 50 roku życia. Liczba osób bezrobotnych korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wyniosła 30,7 tys., tj. 2,0% ogółu bezrobotnych. Osób bezrobotnych posiadających co najmniej jedno dziecko w wieku do 6 roku życia było 242,3 tys. (tj. 15,5% ogółu bezrobotnych), a posiadających dziecko niepełnosprawne w wieku do 18 roku życia – 2,1 tys. (odpowiednio 0,1%). Odsetek osób bezrobotnych niepełnosprawnych wyniósł 6,2% (tj. 96,7 tys.).

W sierpniu br. liczba **nowo zarejestrowanych bezrobotnych** wyniosła 173,5 tys. osób, tj. była niższa niż przed miesiącem – o 10,9% i przed rokiem – o 5,1%. Najliczniejszą grupę nadal stanowiły osoby rejestrujące się po raz kolejny, a ich udział w nowo zarejestrowanych ogółem zwiększył się w porównaniu z notowanym przed rokiem (o 0,3 p.proc. do 81,3%). Wzrósł również odsetek osób bezrobotnych zamieszkałych na wsi (o 0,1 p.proc. do 42,5%). Zmniejszył się natomiast udział osób dotychczas niepracujących (o 2,5 p.proc. do 19,0%), absolwentów (o 0,6 p.proc. do 10,2%) oraz osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładów pracy (o 0,1 p.proc. do 4,7%).

Z ewidencji bezrobotnych w sierpniu br. **skreślono** 195,6 tys. osób, tj. mniej niż przed miesiącem (o 15,5%) i przed rokiem (o 6,0%). Główną przyczynę wyrejestrowania z ewidencji nadal stanowiło podjęcie pracy, w wyniku czego z rejestru bezrobotnych skreślono 88,7 tys. osób (wobec 90,7 tys. przed rokiem). Udział tej kategorii w ogólnej liczbie wyrejestrowanych zwiększył się wobec obserwowanego przed rokiem o 1,8 p.proc., do 45,4%. Mniej osób niż w sierpniu ub. roku podjęło pracę niesubsydiowaną (76,5 tys. wobec 80,4 tys.), ale więcej – subsydiowaną (12,2 tys. wobec 10,3 tys.). Spośród osób wykreślonych z ewidencji zmniejszył się również odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 5,8 p.proc. do 24,6%), osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,4 p.proc. do 0,8%) oraz osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,3 p.proc. do 6,2%).

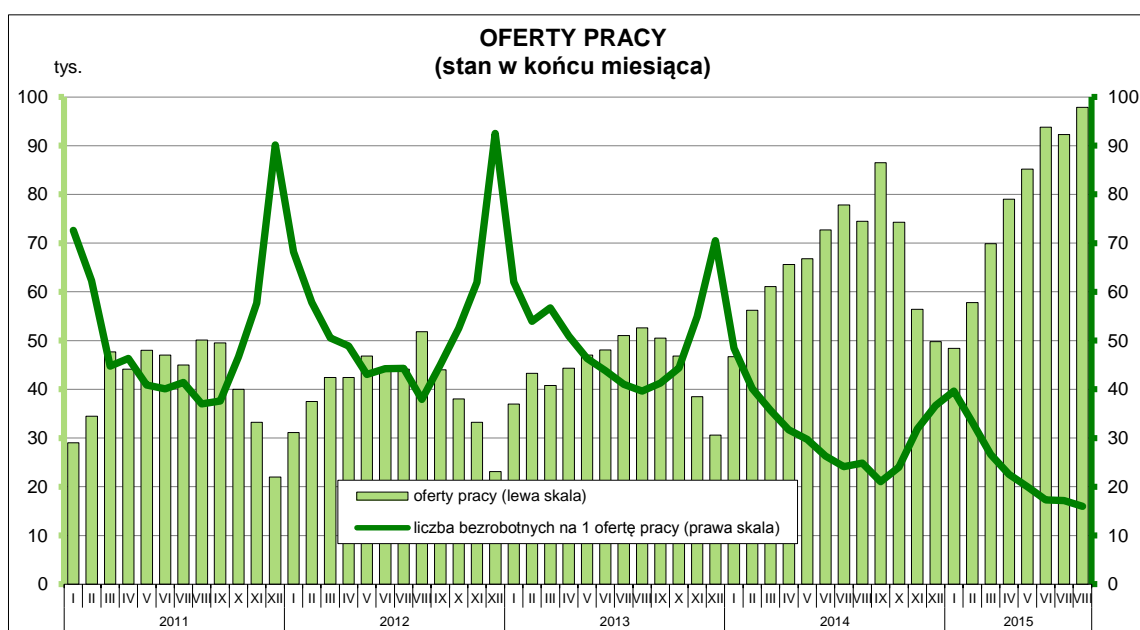
---

² Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

Zwiększył się natomiast udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem stażu lub szkolenia u pracodawców (o 2,1 p.proc. do 11,6%) oraz osób, które nabyły uprawnienia do świadczenia przedemerytalnego (o 0,3 p.proc. do 1,7%).

W sierpniu br. do urzędów pracy zgłoszono 119,1 tys. **ofert zatrudnienia**³, tj. o 0,9% więcej niż przed miesiącem i o 26,6% więcej niż przed rokiem. Oferty z sektora publicznego stanowiły 13,1% ogółu ofert (wobec 11,5% w lipcu br. i 15,3% przed rokiem). W końcu sierpnia br. oferty zatrudnienia niewykorzystane dłużej niż jeden miesiąc stanowiły 27,7% ogółu ofert (wobec 28,7% przed miesiącem i 29,3% przed rokiem).

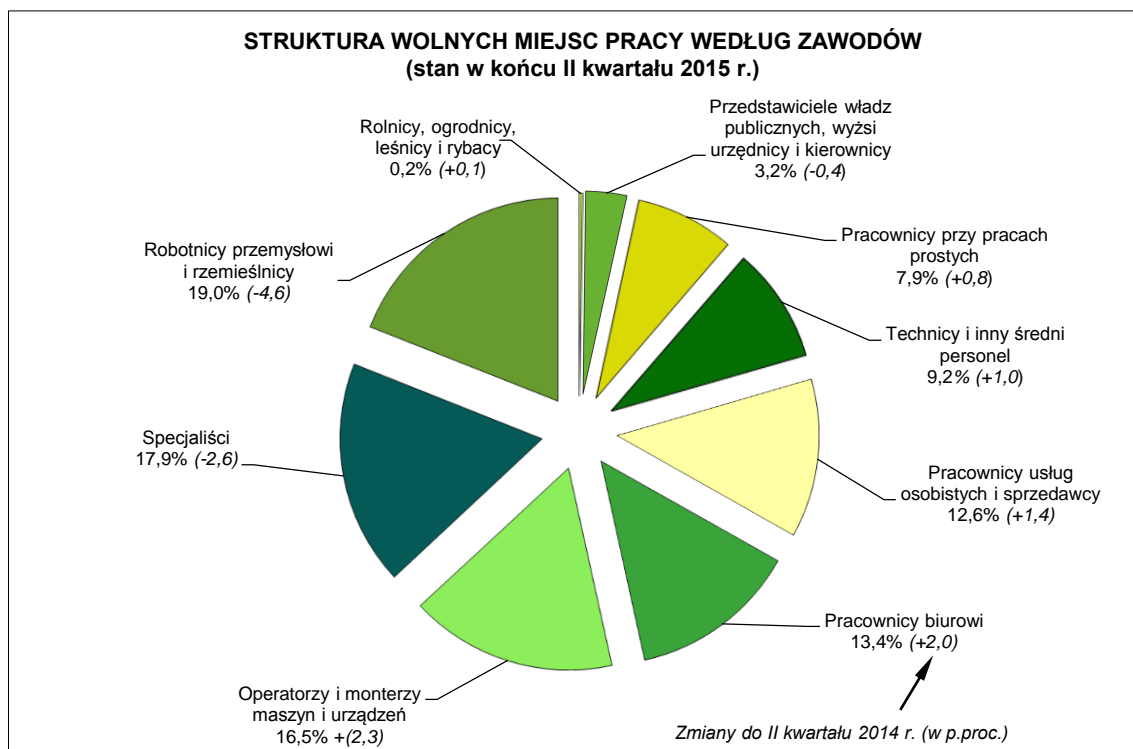
W sierpniu br. w ramach zwolnień grupowych pracodawcy zadeklarowali zwolnienie większej niż przed miesiącem i przed rokiem liczby pracowników – 32 zakłady **zadeklarowały zwolnienie** 1,6 tys. pracowników (przed miesiącem odpowiednio 47 zakładów, 0,7 tys. pracowników, a przed rokiem 31 zakładów, 0,6 tys. pracowników).

Według wyników kwartalnego badania **popytu na pracę**, w końcu II kwartału br. liczba **wolnych miejsc pracy** wyniosła 74,8 tys. i była o 32,4% wyższa w skali roku (wobec wzrostu o 27,4% w analogicznym okresie ub. roku). Wolnymi miejscami pracy dysponowało 29,6 tys. podmiotów (tj. 4,1% badanych jednostek), wobec 21,5 tys. podmiotów (tj. 3,3% badanych jednostek) przed rokiem. Wzrost liczby wolnych miejsc pracy odnotowano we wszystkich kategoriach wielkości podmiotów, największy w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 77,8%. W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób wzrost liczby wolnych miejsc pracy wyniósł 17,3%, a w podmiotach o liczbie pracujących 10–49 osób – 11,1%. W porównaniu z sytuacją sprzed roku, w strukturze wolnych miejsc pracy według sekcji najbardziej zwiększył się udział

³ Dotyczy wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej.

handlu; naprawy pojazdów samochodowych (o 6,2 p.proc. do 21,7%). Zwiększył się również udział administrowania i działalności wspierającej (o 0,7 p.proc. do 4,5%), opieki zdrowotnej i społecznej (o 0,4 p.proc. do 3,4%) oraz działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 0,3 p.proc. do 6,5%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy m.in. w budownictwie (o 2,5 p.proc. do 9,7%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 1,3 p.proc. do 4,2%), informacji i komunikacji (o 0,9 p.proc. do 6,0%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,7 p.proc. do 22,6%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,7 p.proc. do 2,5%).

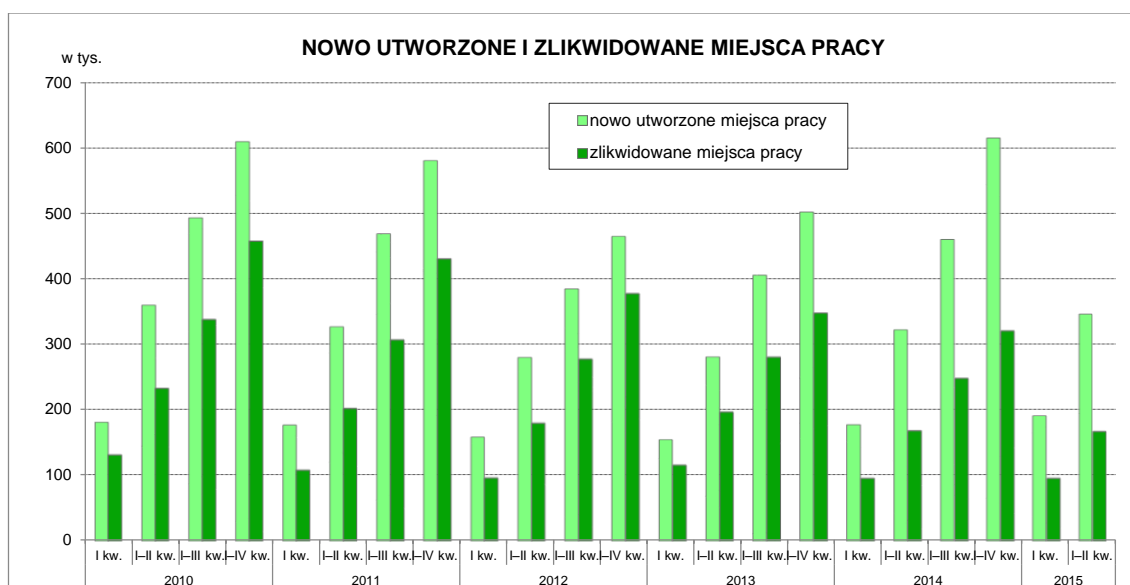
W strukturze wolnych miejsc pracy według zawodów, w porównaniu z końcem II kwartału ub. roku, wzrósł udział miejsc pracy m.in. dla operatorów i monterów maszyn i urządzeń (o 2,3 p.proc. do 16,5%), pracowników biurowych (o 2,0 p.proc. do 13,4%), pracowników usług osobistych i sprzedawców (o 1,4 p.proc. do 12,6%), techników i średniego personelu (o 1,0 p.proc. do 9,2%) oraz pracowników przy pracach prostych (o 0,8 p.proc. do 7,9%). Zmniejszył się natomiast odsetek wolnych miejsc pracy przeznaczonych dla robotników przemysłowych i rzemieślników (o 4,6 p.proc. do 19,0%), specjalistów (o 2,6 p.proc. do 17,9%) oraz przedstawicieli władz publicznych, wyższych urzędników i kierowników (o 0,4 p.proc. do 3,2%).

W okresie sześciu miesięcy br. **utworzono 347,2 tys. nowych miejsc pracy**, tj. o 7,3% więcej niż przed rokiem. Wzrost odnotowano w jednostkach o liczbie pracujących poniżej 10 osób (o 35,8%), natomiast spadek – w jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób (o 20,1%) i w podmiotach o liczbie pracujących powyżej 49 osób (o 1,0%). W ogólnej liczbie

nowych miejsc pracy zwiększył się udział stanowisk utworzonych m.in. w handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 1,6 p.proc. do 25,5%), pozostałej działalności usługowej (o 0,5 p.proc. do 1,5%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,4 p.proc. do 5,8%) oraz działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 0,3 p.proc. do 2,2%). Zmniejszył się natomiast udział nowych miejsc pracy m.in. w przetwórstwie przemysłowym (o 2,5 p.proc. do 18,2%), budownictwie (o 0,5 p.proc. do 13,9%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,4 p.proc. do 4,4%) oraz edukacji (o 0,2 p.proc. do 2,9%).

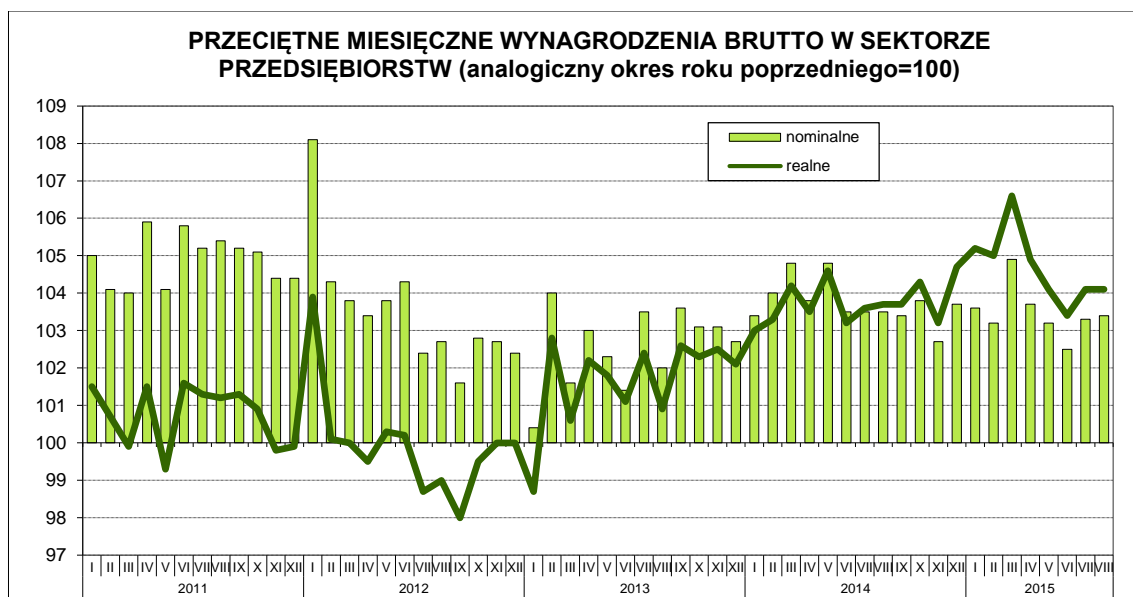
Spośród nowoutworzonych miejsc pracy w końcu II kwartału br. wolnych było 16,7 tys. miejsc; w tym 20,9% w przetwórstwie przemysłowym, 19,0% w handlu; naprawie pojazdów samochodowych, 12,1% w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej oraz 10,4% w informacji i komunikacji.

W I półroczu br. **zlikwidowano** 167,1 tys. miejsc pracy, tj. o 0,7% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku. Skala likwidacji miejsc pracy zmniejszyła się w jednostkach o liczbie pracujących 10-49 osób – o 15,6% oraz w jednostkach o liczbie pracujących powyżej 49 osób – o 9,3%, a zwiększyła – w podmiotach o liczbie pracujących poniżej 10 osób – o 20,9%. W strukturze zlikwidowanych miejsc pracy ogółem według sekcji obniżył się odsetek miejsc zlikwidowanych m.in. w budownictwie (o 3,1 p.proc. do 12,2%), przetwórstwie przemysłowym (o 0,9 p.proc. do 17,5%) oraz górnictwie i wydobywaniu (o 0,7 p.proc. do 0,5%). Zwiększył się natomiast udział miejsc zlikwidowanych m.in. w handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 1,8 p.proc. do 27,0%), informacji i komunikacji (o 0,6 p.proc. do 3,3%), administracji publicznej i obronie narodowej; obowiązkowych zabezpieczeniach społecznych (o 0,6 p.proc. do 1,8%), transporcie i gospodarce magazynowej (o 0,5 p.proc. do 6,6%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 0,5 p.proc. do 3,9%).

Wynagrodzenia i świadczenia społeczne

W sierpniu br. przeciętne nominalne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw zwiększyły się w skali roku w stopniu zbliżonym do notowanego w lipcu br. Przy niewielkim spowolnieniu spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych, tempo wzrostu siły nabywczej płac nie uległo zmianie. Przeciętne nominalne i realne świadczenia emerytalno-rentowe z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych wzrosły nieco szybciej niż przed miesiącem, a rolników indywidualnych – wolniej.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw⁴ w sierpniu br. wyniosło 4024,95 zł i było wyższe niż przed rokiem o 3,4% (w lipcu br. zwiększyło się o 3,3%, a w sierpniu ub. roku – o 3,5%). Wzrost płac obserwowano w większości sekcji, w tym najwyższy w działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 6,4%), zakwaterowaniu i gastronomii (o 5,8%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,6%). Niższe niż przed rokiem były płace w sekcji górnictwo i wydobywanie (o 2,1%). Spośród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu najbardziej zwiększyły się wynagrodzenia w budowie budynków (o 10,8%), produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 4,9%) oraz produkcji mebli (o 4,8%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. ukształtowało się na poziomie 4066,05 zł i było wyższe niż w analogicznym okresie ub. roku o 3,5% (wobec wzrostu o 4,0% przed rokiem). Przeciętne płace zwiększyły się we wszystkich sekcjach, najbardziej w działalności profesjonalnej,

⁴ W jednostkach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

naukowej i technicznej (o 5,6%), informacji i komunikacji (o 5,1%) oraz administrowaniu i działalności wspierającej (o 5,0%). Wśród działów o znaczącym udziale w zatrudnieniu największy wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w skali roku odnotowano w robotach budowlanych specjalistycznych (o 6,1%), budowie budynków (o 5,2%), handlu hurtowym oraz produkcji wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (po 4,7%).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2015		2014		2015	
	VIII		I-VIII			
	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w zł	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Sektor przedsiębiorstw	4024,95	103,4	103,5	104,0	103,5	4066,05
w tym:						
Przemysł	4077,06	102,6	103,7	103,7	102,7	4123,14
górnictwo i wydobywanie	6037,29	97,9	111,5	102,6	100,4	6317,11
przetwórstwo przemysłowe.....	3826,89	103,6	103,6	104,7	103,6	3851,99
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę.....	6368,01	104,7	102,9	102,9	102,3	6351,91
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja.....	3836,54	102,4	101,6	102,7	103,4	3896,38
Budownictwo	4025,05	104,4	102,8	104,7	104,7	4010,25
Handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	3658,63	103,9	103,5	103,8	104,2	3706,92
Transport i gospodarka magazynowa.....	3737,76	102,0	102,6	104,4	101,6	3726,28
Zakwaterowanie i gastronomia.....	2848,26	105,8	102,5	104,2	103,7	2858,47
Informacja i komunikacja	7201,89	104,5	102,4	103,1	105,1	7268,50
Obsługa rynku nieruchomości	4201,54	103,0	105,0	103,8	103,8	4263,94
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna ^a	5959,05	106,4	103,3	103,6	105,6	6061,05
Administrowanie i działalność wspierająca	2877,47	105,6	104,8	105,2	105,0	2869,61

^a Nie obejmuje działów: Badania naukowe i prace rozwojowe oraz Działalność weterynaryjna.

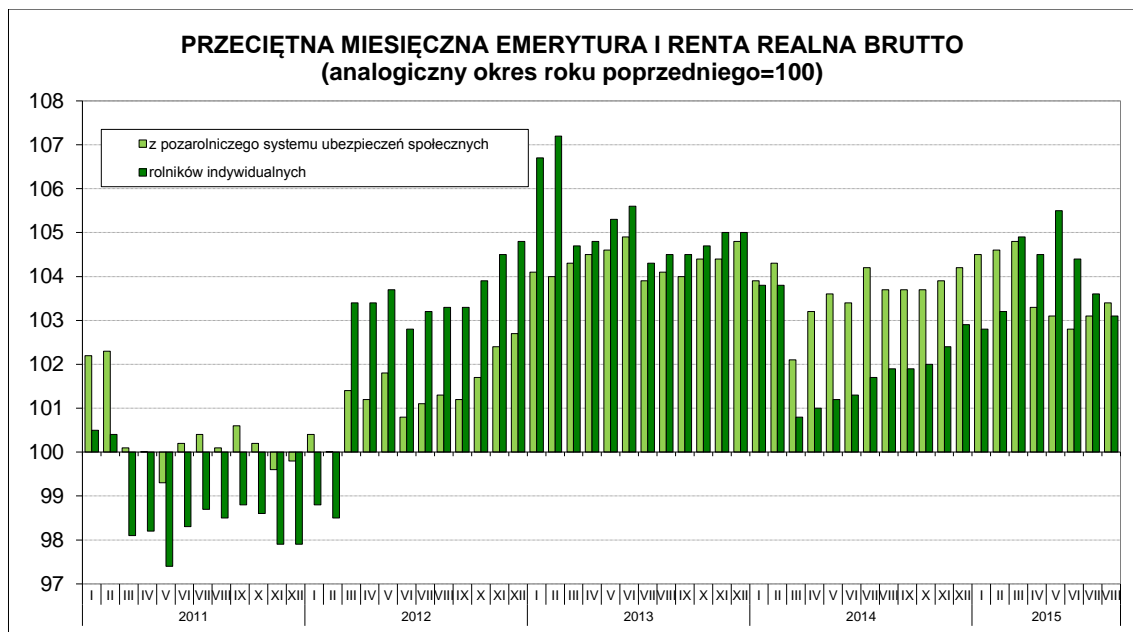
Kwota wynagrodzeń w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku o 4,6% (przed rokiem obserwowano wzrost o 4,5%).

W sierpniu br. **siła nabywcza przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw** zwiększyła się w skali roku o 4,1% (przed rokiem wzrost wyniósł 3,7%). W okresie ośmiu miesięcy br. przeciętna płaca realna brutto była wyższa niż przed rokiem o 4,8% (wobec wzrostu o 3,7% w analogicznym okresie ub. roku).

Liczba emerytów i rencistów oraz przeciętne miesięczne świadczenia brutto kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Liczba emerytów i rencistów		Przeciętne miesięczne świadczenie brutto			
	w tys.	VIII 2015		I-VIII 2015		
		VIII 2014=100	w zł	VIII 2014=100	w zł	I-VIII 2014=100
Emerytury i renty z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych.....	7673,4	100,2	2061,83	103,3	2041,20	102,8
emerytury.....	5308,1	101,4	2184,54	102,8	2163,38	102,4
renty z tytułu niezdolności do pracy.....	1010,3	94,8	1654,22	104,5	1633,17	103,4
renty rodzinne.....	1355,0	99,7	1885,05	103,4	1872,05	103,1
Emerytury i renty rolników indywidualnych.....	1210,5	100,2	1173,45	103,0	1179,71	103,1

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych** w sierpniu br. była o 3,3% wyższa niż przed rokiem i wyniosła 2061,83 zł. W okresie styczeń–sierpień br. ukształtowała się ona na poziomie 2041,20 zł, tj. wzrosła w skali roku o 2,8%. Przeciętna miesięczna realna emerytura i renta w systemie pracowniczym w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 3,4%, natomiast w okresie ośmiu miesięcy br. – zwiększyła się odpowiednio o 3,6%.

Przeciętna miesięczna nominalna **emerytura i renta brutto rolników indywidualnych** w sierpniu br. ukształtowała się na poziomie 1173,45 zł i wzrosła w skali roku o 3,0%. W okresie styczeń–sierpień br. wyniosła 1179,71 zł, tj. o 3,1% więcej niż przed rokiem. Siła nabywcza przeciętnej miesięcznej emerytury i renty brutto rolników

indywidualnych w sierpniu br. była wyższa w skali roku o 3,1%, natomiast w okresie ośmiu miesięcy br. – większa odpowiednio o 3,9%.

Kwota brutto **zasiłków dla bezrobotnych** (bez składki na ubezpieczenie społeczne) wyniosła w okresie styczeń–sierpień br. 1452,3 mln zł, tj. o 11,3% mniej niż rok wcześniej. W sierpniu br. wypłacono bezrobotnym 165,3 mln zł, tj. o 0,3% mniej niż w lipcu br. oraz o 11,5% mniej niż przed rokiem.

Wartość wypłat z tytułu **zasiłków i świadczeń przedemerytalnych** wyniosła w sierpniu br. 190,6 mln zł, tj. zmniejszyła się w skali roku (o 4,3%) i w skali miesiąca (o 0,7%). W okresie styczeń–sierpień br. wypłacono ogółem świadczenia na kwotę 1524,8 mln zł, tj. o 4,2% mniejszą niż przed rokiem.

W sierpniu br. zrealizowano 14,0 tys. **wypłat z Funduszu Emerytur Pomostowych** (wobec 11,1 tys. przed rokiem). Łączna kwota wypłat wyniosła 34,2 mln zł i była o 34,7% wyższa niż w sierpniu ub. roku. W okresie styczeń–sierpień br. suma wypłaconych świadczeń ukształtowała się na poziomie 253,6 mln zł (wzrost o 31,9% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku). Przeciętna liczba osób pobierających świadczenia z tego źródła wyniosła w tym okresie 13,1 tys. (wobec 10,4 tys. przed rokiem).

Ceny

W sierpniu br. obserwowano dalsze osłabienie tempa spadku cen towarów i usług konsumpcyjnych w skali roku. Wolniejszy niż w lipcu br. był spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych oraz odzieży i obuwia. W większym stopniu niż przed miesiącem obniżyły się natomiast ceny towarów i usług związanych z transportem. Spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu oraz produkcji budowlano-montażowej w skali roku był głębszy od notowanego w lipcu br.

Według wstępnych danych, **ceny produkcji sprzedanej przemysłu** w sierpniu br. były niższe niż **przed miesiącem** o 0,7%. Spadek cen obserwowano w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 1,7%), przetwórstwo przemysłowe (o 0,7%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,3%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem kształtowały się ceny w sekcji dostawa wody, gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja. Spośród działów przetwórstwa przemysłowego spadły ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 9,4%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,6%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 0,5%), metali (o 0,4%), wyrobów z metali (o 0,3%), a także wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych oraz urządzeń elektrycznych (po 0,2%). Na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem pozostały ceny produkcji maszyn i urządzeń. Wyższe były natomiast ceny produkcji m.in. napojów (o 0,1%), mebli (o 0,2%), wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,3%), a także artykułów spożywczych, wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych oraz papieru i wyrobów z papieru (po 0,4%). Wzrost cen notowano również w produkcji pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,6%).

W sierpniu br. obserwowano spadek cen produkcji sprzedanej przemysłu **w skali roku** o 2,7% (wobec spadku o 1,8% w lipcu br.). Obniżyły się ceny w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 7,3%) oraz przetwórstwo przemysłowe (o 3,1%). Wyższe niż przed rokiem były natomiast ceny w sekcjach: wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 0,8%) oraz dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 1,4%). W przetwórstwie przemysłowym niższe były ceny m.in. produkcji koksu i produktów rafinacji ropy naftowej (o 26,7%), artykułów spożywczych (o 3,0%), wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych (o 2,1%), napojów (o 1,5%), wyrobów z metali (o 1,1%), chemikaliów i wyrobów chemicznych (o 0,9%), pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 0,7%) oraz wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 0,4%). Ceny produkcji wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego w lipcu br. Wzrosły natomiast ceny produkcji m.in. maszyn i urządzeń (o 0,1%), mebli (o 0,2%),

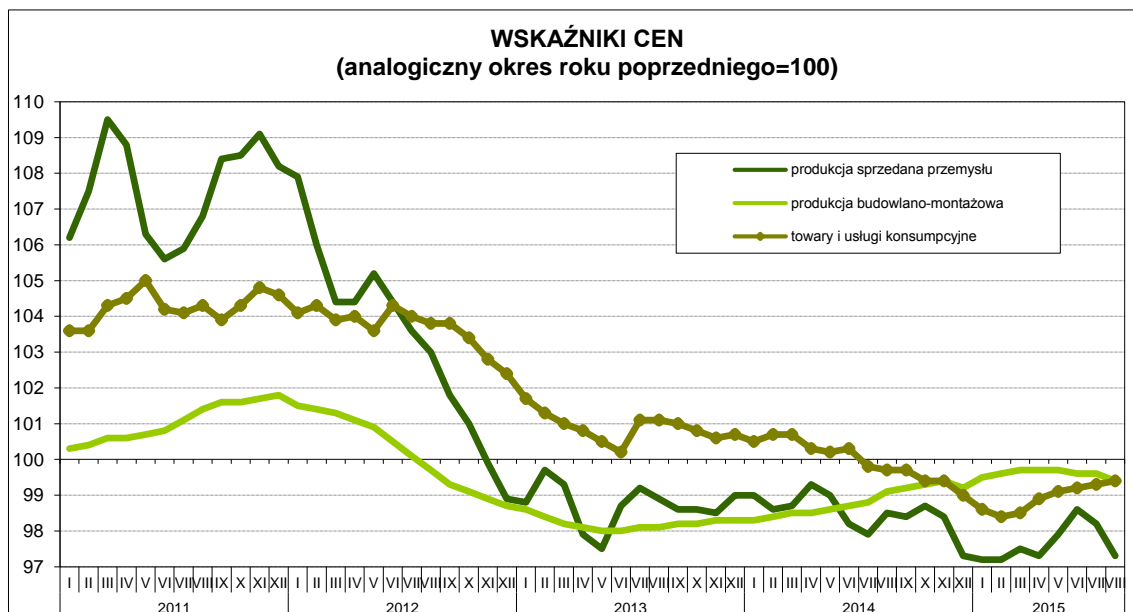

urządzeń elektrycznych (o 0,7%), papieru i wyrobów z papieru (o 1,6%), komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 2,4%), a także metali (o 2,5%).

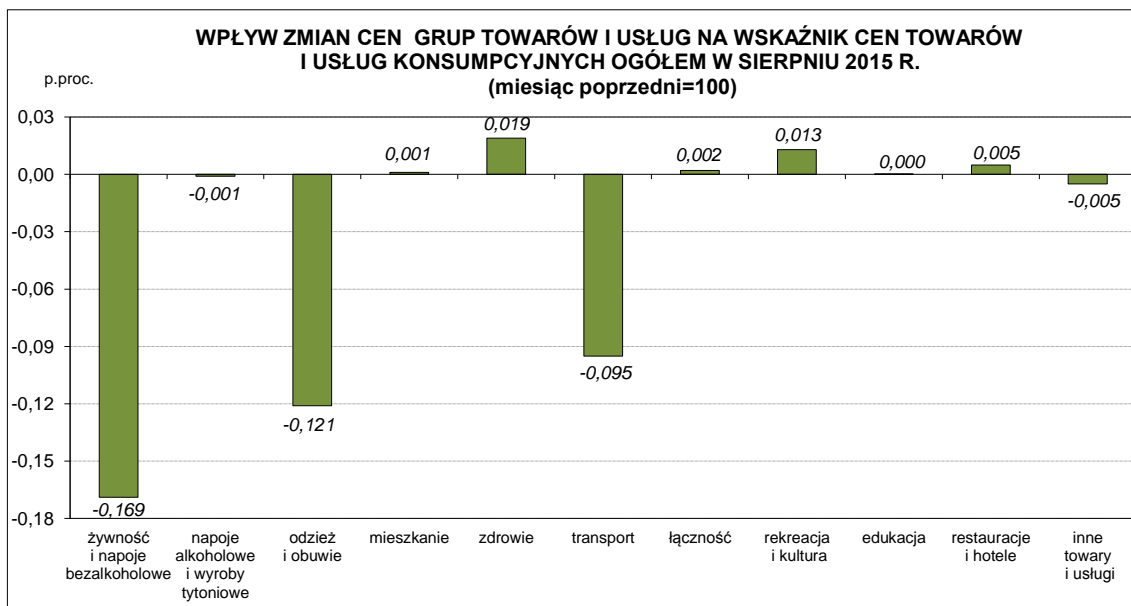
Szacuje się, że w sierpniu br. **ceny produkcji budowlano-montażowej** były nieznacznie niższe niż przed miesiącem – o 0,1%, natomiast w skali roku obniżyły się o 0,6%.

Dynamika cen w przemyśle i budownictwie kształtowała się następująco:

Okresy	Ceny produkcji sprzedanej przemysłu					Ceny produkcji budowlano-montażowej
	ogółem	górnictwo i wydobywanie	przetwórstwo przemysłowe	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	
2014	Grudzień roku poprzedniego=100					
VIII	99,4	99,1	99,2	101,1	101,3	99,4
2015	VIII					
	99,4	93,2	99,4	100,7	101,2	99,5
2014	Miesiąc poprzedni=100					
VIII	100,3	99,8	100,3	100,0	100,1	100,0
IX.....	100,0	100,5	100,0	100,1	100,5	100,0
X.....	99,6	100,5	99,5	100,0	99,8	100,0
XI.....	99,5	99,6	99,4	100,1	99,9	99,9
XII.....	98,8	99,0	98,6	99,9	100,0	99,9
2015	I					
	99,9	97,4	99,9	100,5	100,5	99,9
II.....	99,9	100,8	99,8	100,1	99,9	99,9
III.....	100,1	102,2	100,0	100,1	100,1	100,0
IV.....	99,6	99,5	99,6	100,1	100,2	100,0
V.....	100,4	97,9	100,5	100,0	100,6	99,9
VI.....	100,6	99,2	100,7	100,1	100,0	100,0
VII.....	99,6	97,7	99,6	100,1	99,9	99,9
VIII.....	99,3	98,3	99,3	99,7	100,0	99,9
2014	Analogiczny okres roku poprzedniego=100					
VIII	98,5	97,6	98,2	101,1	101,5	99,1
IX.....	98,4	97,9	98,1	101,2	101,6	99,2
X.....	98,7	98,8	98,3	101,2	101,6	99,3
XI.....	98,4	98,8	98,0	101,3	101,5	99,4
XII.....	97,3	98,7	96,7	101,2	101,5	99,2
I-VIII.....	98,7	93,7	98,6	101,0	101,0	98,6
2015	I					
	97,2	95,5	96,7	101,2	101,3	99,5
II.....	97,2	97,1	96,6	101,2	101,3	99,6
III.....	97,5	101,6	96,8	101,2	101,1	99,7
IV.....	97,3	101,8	96,6	101,1	101,5	99,7
V.....	97,9	99,0	97,3	101,1	101,8	99,7
VI.....	98,6	98,6	98,1	101,1	101,9	99,6
VII.....	98,2	94,2	98,0	101,1	101,5	99,6
VIII.....	97,3	92,7	96,9	100,8	101,4	99,4
I-VIII.....	97,7	97,5	97,1	101,1	101,5	99,6

Ceny towarów i usług konsumpcyjnych w sierpniu br. były niższe niż przed miesiącem o 0,4%. Spadki cen żywności i napojów bezalkoholowych, odzieży i obuwia oraz towarów i usług w zakresie transportu obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,17 p.proc., 0,12 p.proc. i 0,10 p.proc. Wzrosty cen towarów i usług w zakresie zdrowia oraz rekreacji i kultury wpłynęły na zwiększenie wskaźnika cen ogółem odpowiednio o 0,02 p.proc. i 0,01 p.proc.

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych w sierpniu br. były niższe niż przed miesiącem o 0,7%, przy czym żywność potaniała o 0,8%, a napoje bezalkoholowe – o 0,2%. Mniej konsumenci płacili za warzywa (o 5,9%), owoce (o 3,2%), oleje i tłuszcze (o 0,6%), a także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 0,6%, w tym mleko potaniało o 1,5%, sery i twarogi – o 0,8%, śmietana – o 0,1%, przy wzroście cen jaj o 0,7%). Obniżyły się również ceny ryżu oraz kasz i ziaren zbóż (po 0,2%), a także ryb i owoców morza (o 0,1%). Wyższe były natomiast ceny cukru (o 4,5%), mąki pszennej (o 1,3%), makaronów i produktów makaronowych (o 0,5%) oraz mięsa (przeciętnie o 0,3%, w tym ceny mięsa drobiowego wzrosły o 1,7%, wieprzowego – o 0,4%, przy niezmiennych cenach mięsa wołowego oraz spadku cen wędlin – o 0,2%). Na poziomie sprzed miesiąca utrzymały się ceny pieczywa.

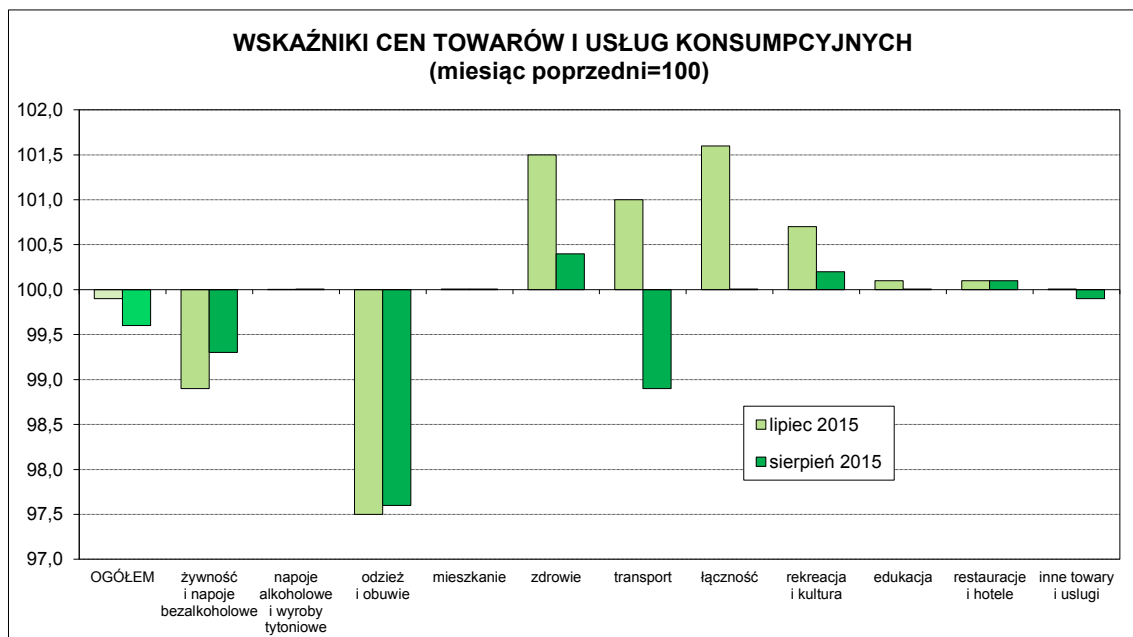
Spadły ceny obuwia oraz odzieży – odpowiednio o 3,6% i o 2,0%.

Ceny towarów i usług związanych z mieszkaniem w sierpniu br. kształtowały się na poziomie z lipca br. Wyższe były opłaty za usługi kanalizacyjne (o 0,3%), a także za zaopatrywanie w wodę oraz wywóz śmieci (po 0,1%). Ceny nośników energii nie uległy istotnej zmianie, w tym nieznacznie więcej należało zapłacić za energię ciepłą (o 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca pozostały ceny energii elektrycznej, natomiast tańszy był opał oraz gaz (po 0,1%). Nieznacznie spadły ceny towarów i usług w zakresie wyposażenia mieszkania i prowadzenia gospodarstwa domowego (o 0,1%).

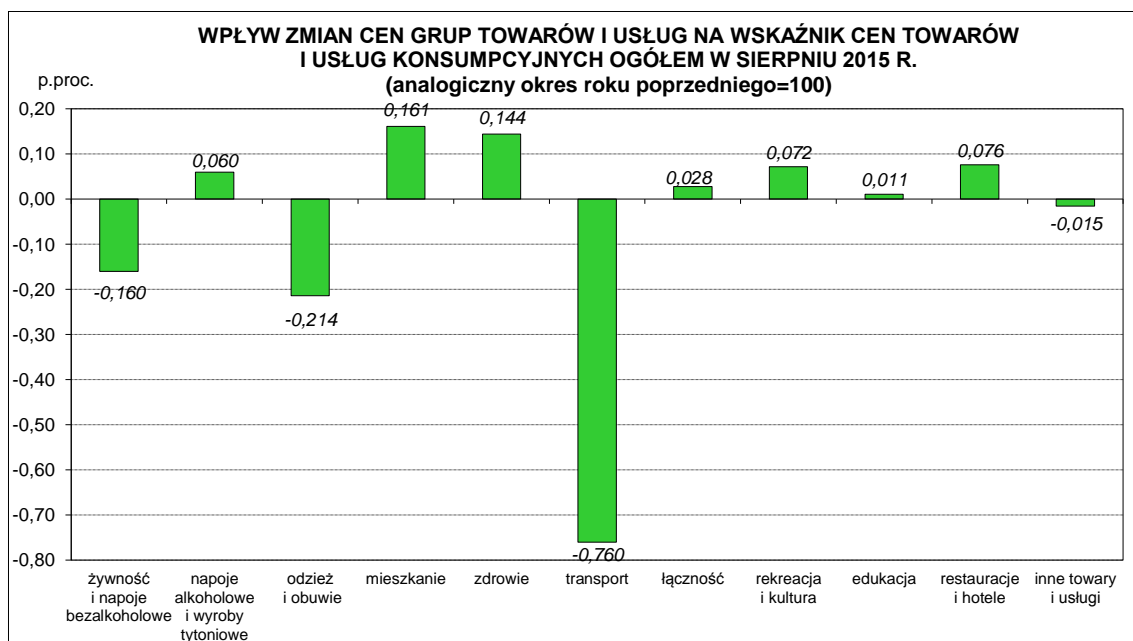
Opłaty związane ze zdrowiem były wyższe niż przed miesiącem o 0,4%. Wzrosły ceny wyrobów farmaceutycznych (o 0,5%). Więcej konsumenci płacili za usługi lekarskie (o 0,2%) oraz stomatologiczne (o 0,1%). Na zbliżonym poziomie do notowanego przed miesiącem kształtowały się ceny usług szpitalnych i sanatoryjnych.

Ceny w zakresie transportu były niższe niż przed miesiącem o 1,1%. Mniej niż w lipcu br. konsumenci płacili za paliwa i smary do prywatnych środków transportu (przeciętnie o 2,3%, w tym olej napędowy potaniał o 3,7%, benzyna o 2,3%, przy wzroście cen gazu ciekłego – o 1,2%). Niższe były również ceny samochodów osobowych (o 1,2%), natomiast podrożały usługi transportowe – o 3,2%.

Ceny związane z rekreacją i kulturą wzrosły w porównaniu z lipcem br. o 0,2%. Wyższe były opłaty za turystykę zorganizowaną (o 1,4%), a także ceny gazet i czasopism oraz biletów do kin, teatrów i na koncerty (po 0,1%). Na poziomie sprzed miesiąca kształtowały się ceny książek. Mniej płacono natomiast za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 0,3%).

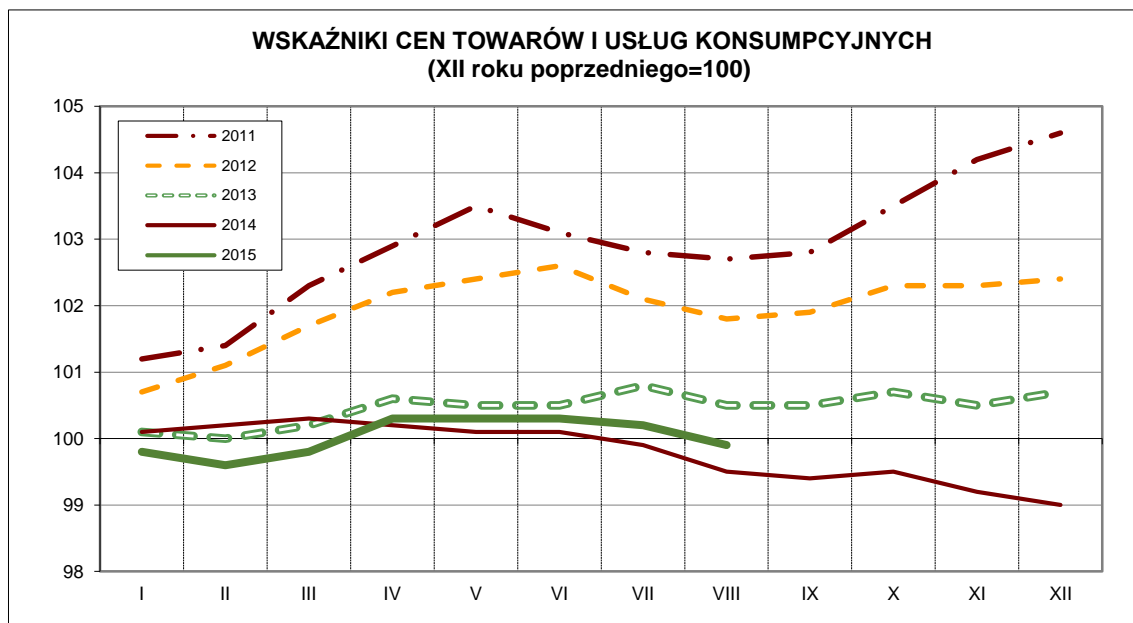

W skali roku w sierpniu br. odnotowano spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych o 0,6% (wobec spadku o 0,7% w lipcu br.). Największy wpływ na poziom wskaźnika cen konsumpcyjnych miały spadki cen towarów i usług w zakresie transportu, odzieży i obuwia oraz żywności i napojów bezalkoholowych, które obniżyły wskaźnik ogółem odpowiednio o 0,76 p.proc., 0,21 p.proc. i 0,16 p.proc. Wzrosty cen towarów i usług związanych z mieszkaniem oraz towarów i usług w zakresie zdrowia wpłynęły na podwyższenie tego wskaźnika odpowiednio o 0,16 p.proc. i 0,14 p.proc.

Dynamika cen towarów i usług konsumpcyjnych kształtowała się następująco:

Okresy	Ogółem	żywność	napoje	odzież	mieszkanie	zdrowie	transport	łączność	rekreacja	edukacja	restauracje	i hotele
		i napoje	alkoholowe									
2014	Grudzień roku poprzedniego=100											
VIII.....	99,5	97,0	103,5	92,0	100,2	99,6	99,6	104,0	102,0	100,4	101,0	
2015	VIII.....	99,9	99,3	100,9	92,8	100,4	102,9	98,0	101,5	101,8	100,2	101,1
2014	Miesiąc poprzedni=100											
VIII.....	99,6	98,4	100,0	97,3	100,1	100,1	100,0	101,3	100,1	100,1	100,0	
IX.....	100,0	100,1	100,0	101,1	100,1	100,3	99,0	100,0	99,3	100,2	100,2	
X.....	100,0	99,8	100,0	103,4	100,1	99,6	99,2	99,7	99,7	100,6	100,0	
XI.....	99,8	99,9	100,1	99,8	100,0	99,9	98,0	99,3	100,3	100,0	100,0	
XII.....	99,7	100,0	99,9	98,9	100,0	100,0	97,6	100,0	100,0	100,0	100,1	
2015	I.....	99,8	100,8	100,1	96,4	100,3	100,5	95,1	100,0	100,7	100,1	100,1
II.....	99,9	100,0	100,6	98,1	99,9	100,1	99,0	100,0	100,2	100,0	100,0	
III.....	100,2	99,9	100,2	100,8	100,0	100,1	101,9	100,2	99,8	100,0	100,2	
IV.....	100,4	100,6	100,0	103,1	100,1	100,0	100,9	100,8	100,1	100,0	100,3	
V.....	100,0	99,8	100,0	100,0	100,1	100,2	100,6	99,6	99,5	100,0	100,2	
VI.....	100,0	100,1	100,1	99,2	100,0	100,1	100,8	99,3	100,5	99,9	100,1	
VII.....	99,9	98,9	100,0	97,5	100,0	101,5	101,0	101,6	100,7	100,1	100,1	
VIII.....	99,6	99,3	100,0	97,6	100,0	100,4	98,9	100,0	100,2	100,0	100,1	
2014	Analogiczny okres roku poprzedniego=100											
VIII.....	99,7	97,9	103,8	94,9	100,6	100,0	98,5	103,9	100,9	94,0	101,3	
IX.....	99,7	98,0	103,6	95,3	100,5	100,7	96,8	104,0	100,0	101,2	101,4	
X.....	99,4	97,8	103,6	95,4	100,5	100,7	97,0	99,6	100,1	101,3	101,3	
XI.....	99,4	97,5	103,6	95,4	100,4	99,3	96,3	103,0	100,6	101,3	101,3	
XII.....	99,0	96,8	103,5	95,0	100,4	99,4	93,5	103,0	101,3	101,3	101,3	
I-VIII.....	100,3	99,9	103,8	95,3	101,5	100,2	98,6	99,1	101,3	93,8	101,5	
2015	I.....	98,6	96,1	102,7	94,9	100,5	101,5	89,8	102,8	101,9	101,3	101,3
II.....	98,4	96,3	101,8	94,7	100,4	101,5	88,4	102,4	101,9	101,3	101,2	
III.....	98,5	96,5	101,4	94,7	100,5	101,1	90,1	102,1	101,2	101,2	101,2	
IV.....	98,9	97,5	101,1	94,9	100,6	101,1	90,9	104,9	101,0	101,2	101,3	
V.....	99,1	97,8	100,9	95,1	100,6	101,0	92,0	104,6	101,1	101,2	101,3	
VI.....	99,2	98,3	100,9	95,2	100,7	101,0	92,7	101,4	101,2	101,1	101,3	
VII.....	99,3	98,3	100,9	95,5	100,7	102,5	93,0	101,8	100,9	101,1	101,3	
VIII.....	99,4	99,3	100,9	95,9	100,6	102,7	91,7	100,5	101,1	101,0	101,4	
I-VIII.....	98,9	97,5	101,3	95,1	100,6	101,6	91,1	102,5	101,3	101,2	101,3	

Spadek cen żywności i napojów bezalkoholowych w skali roku w sierpniu br. wyniósł 0,7%, przy czym żywność potaniała o 0,7%, natomiast napoje bezalkoholowe – o 0,5%. Mniej niż w analogicznym miesiącu ub. roku płacono za oleje i tłuszcze (o 7,3%), mięso (przeciętnie o 3,6%, w tym mięso wieprzowe – o 7,2%, drobiowe – o 4,8%, wędliny – o 1,9% oraz mięso wołowe – o 1,1%), a także artykuły w grupie „mleko, sery i jaja” (przeciętnie o 3,3%, w tym spadły ceny serów i twarogów – o 5,0%, mleka – o 4,5%, śmietany – o 2,5%, jaj – o 2,0% oraz jogurtów – o 0,1%). Niższe były również ceny mąki pszennej (o 2,4%), ryżu (o 0,8%), makaronów i produktów makaronowych oraz kasz i ziaren zbóż (po 0,7%), a także ryb i owoców morza (o 0,4%) oraz pieczywa (o 0,2%). Więcej niż przed rokiem płacono za owoce (o 9,7%), warzywa (o 8,3%) oraz cukier (o 1,3%).

Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe były droższe niż przed rokiem o 0,9%, w tym ceny wyrobów tytoniowych wzrosły o 2,8%.

Obniżyły się ceny odzieży oraz obuwia (odpowiednio o 4,5% i 4,1%).

Ceny w zakresie mieszkania wzrosły w skali roku o 0,6%. Podniesiono opłaty za usługi kanalizacyjne – o 3,1%, wywóz śmieci – o 2,6% oraz zaopatrywanie w wodę – o 2,4%. Ceny nośników energii były wyższe niż w sierpniu ub. roku o 0,2%, w tym energii cieplnej – o 2,0%, a energii elektrycznej – o 1,6%. Mniej konsumenci płacili za gaz (o 2,4%) oraz opał (o 1,3%). Ceny towarów i usług związanych z wyposażeniem mieszkania i prowadzeniem gospodarstwa domowego były niższe o 0,2%.

Artykuły i usługi związane ze zdrowiem podróżowały o 2,7%. Wzrosły ceny wyrobów farmaceutycznych (o 3,7%), opłaty za usługi lekarskie oraz stomatologiczne (po 2,1%), a także szpitalne (o 0,5%). Znacznie niższe były natomiast opłaty za usługi sanatoryjne (o 10,0%).

Ceny towarów i usług w zakresie transportu w sierpniu br. były niższe niż przed rokiem o 8,3%. Ceny paliw i smarów do prywatnych środków transportu spadły o 12,1% (w tym ceny gazu ciekłego – o 27,0%, oleju napędowego – 14,2% oraz benzyny – o 8,7%). Niższe były również ceny samochodów osobowych (o 4,4%) oraz usług transportowych (o 2,6%).

Opłaty związane z rekreacją i kulturą były wyższe niż przed rokiem o 1,1%. Wzrosły ceny gazet i czasopism (o 11,3%), biletów do kin, teatrów i na koncerty (o 1,8%) oraz książek (o 1,2%). Więcej płacono również za usługi w zakresie turystyki zorganizowanej (o 1,3%), natomiast mniej – za sprzęt audiowizualny, fotograficzny i informatyczny (o 3,4%).

Spadek cen towarów i usług konsumpcyjnych obliczony metodą średniej ruchomej w okresie wrzesień 2014 r. – sierpień 2015 r., w stosunku do poprzednich dwunastu miesięcy, wyniósł 0,9% (wobec 0,8% w okresie sierpień 2014 r. – lipiec 2015 r.). Ceny konsumpcyjne **według zharmonizowanego wskaźnika cen konsumpcyjnych (HICP)**⁵ spadły w tym okresie o 0,7%.

---

⁵ Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych (HICP) obliczany jest według ujednoliconej metodologii Unii Europejskiej. Podstawę do opracowania HICP dla Polski stanowi obserwacja cen reprezentantów towarów i usług konsumpcyjnych oraz system wag oparty na strukturze spożycia indywidualnego w sektorze gospodarstw domowych (w 2015 r. – struktura spożycia z 2013 r. w cenach grudnia 2014 r.). Grupowanie towarów i usług konsumpcyjnych oparto na Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu opracowanej na potrzeby HICP (COICOP/HICP). Począwszy od ostatecznych danych za styczeń 2014 r., w obliczeniach wskaźników cen towarów i usług konsumpcyjnych zastosowano klasyfikację COICOP o większej szczegółowości.

Rolnictwo

W sierpniu br. średnia temperatura powietrza w Polsce wyniosła 21,5°C i była o 4,3°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Średnia suma opadów wyniosła ok. 18 mm i była znacznie niższa od średniej wieloletniej – o ok. 74%.

Na rynku rolnym w sierpniu br. ceny skupu większości podstawowych produktów rolnych kształtowały się na poziomie niższym niż przed miesiącem; wzrosły ceny żywca wołowego, a ceny żywca drobiowego nie uległy zmianie. Wyższe niż przed rokiem były jedynie ceny skupu pszenicy i ziemniaków.

Upalna i na ogół bezdeszczowa pogoda w sierpniu br. sprzyjała przeprowadzaniu prac żniwnych, natomiast niekorzystnie wpłynęła na stan uwilgotnienia gleby. Deficyt opadów, w połączeniu z upałami, doprowadził do zagrożenia suszą rolniczą roślin strączkowych, ziemniaków, buraków cukrowych, kukurydzy na ziarno i zielonkę, chmielu, tytoniu, warzyw gruntowych, a także drzew i krzewów owocowych. Wystąpiły także bardzo złe warunki odrostu roślinności na trwałych użytkach zielonych, szczególnie na pastwiskach.

Na początku sierpnia zakończono zbiór rzepaku i rzepiku, a do końca miesiąca – zbóż ozimych i jarych. W rejonach dużego niedoboru opadów przeprowadzanie uprawek późniejszych było bardzo utrudnione, a siew poplonów prawie niemożliwy.

Według przedwynikowego szacunku produkcji głównych upraw rolnych i ogrodnich, zbiory buraków, ziemniaków oraz rzepaku i rzepiku będą znacznie mniejsze od ubiegłorocznych. Niższe będą również zbiory warzyw gruntowych, podstawowych zbóż, owoców z krzewów i drzew. Przewiduje się, że zbiory głównych ziemioplodów w bieżącym roku będą kształtować się następująco:

- zbiory zbóż ogółem szacuje się na ok. 27,8 mln t, tj. ok. 13% mniej od zbiorów ubiegłorocznych;
- zbiory zbóż podstawowych z mieszankami zbożowymi szacuje się na ok. 24,5 mln t, tj. o ok. 10% mniej niż rok wcześniej;
- zbiory rzepaku i rzepiku ocenia się na ok. 2,7 mln t, tj. o ok. 19% mniej od zbiorów uzyskanych przed rokiem;
- zbiory ziemniaków (łącznie z produkcją w ogrodach przydomowych) szacuje się na ok. 6,2 mln t, tj. o ok. 19% mniej od zbiorów ubiegłorocznych;
- zbiory buraków cukrowych ocenia się na 7,9 mln t, tj. o ok. 41% mniej niż przed rokiem;
- produkcję warzyw gruntowych ocenia się na blisko 3,9 mln t, tj. o ok. 16% mniej od zbiorów ubiegłorocznych;
- zbiory owoców z drzew wyniosą ok. 3,4 mln t, tj. o ok. 6,0% mniej w porównaniu z wysokimi zbiorami sprzed roku;
- zbiory owoców z krzewów owocowych i plantacji jagodowych szacuje się na ponad 0,5 mln t, tj. o ok. 10% mniej od produkcji uzyskanej w poprzednim roku.

Skup zbóż^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII-VIII 2015		VIII 2015		
	w tys. t	VII-VIII 2014=100	w tys. t	VIII 2014=100	VII 2015=100
Ziarno zbóż^b	2483,7	89,9	1805,9	98,8	266,4
w tym:					
pszenica	1523,6	94,6	1158,5	98,3	317,3
żyto	202,0	74,7	168,5	96,2	503,0

a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Podstawowych z mieszankami zbożowymi bez ziarna siewnego.

Od początku sezonu 2015/2016 dostawy **zbóż podstawowych** (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) do skupu były o 10,1% mniejsze niż przed rokiem. W sierpniu br. odnotowano, występujący zwykle po żniwach, wyraźny sezonowy wzrost dostaw ziarna (o 166,4%), natomiast w skali roku skup był nieco mniejszy (o 1,2%).

Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2015		VIII 2015		
	w tys. t	I-VIII 2014=100	w tys. t	VIII 2014=100	VII 2015=100
Żywiec rzeźny^b	2467,1	109,5	232,3	111,6	92,7
w tym:					
bydło (z cielętami)	241,8	123,1	16,7	127,7	90,8
trzoda chlewna	1045,2	105,8	84,6	106,4	92,6
drób	1174,5	110,3	130,5	113,2	92,9
Mleko ^c	7126,6	102,2	941,7	103,2	97,6

a W okresie VII-VIII bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne. *b* Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w przeliczeniu na mięso łącznie z tłuszczami w wadze poubojowej ciepłej. *c* W milionach litrów.

W okresie styczeń-sierpień br. **skup żywca rzeźnego ogółem** (w wadze poubojowej ciepłej), w wyniku wzrostu krajowej podaży wszystkich podstawowych gatunków żywca, był większy niż w analogicznym okresie ub. roku (o 9,5%). W sierpniu br., w porównaniu z poprzednim miesiącem, dostawy wszystkich podstawowych gatunków żywca były niższe, a w skali roku – wyższe.

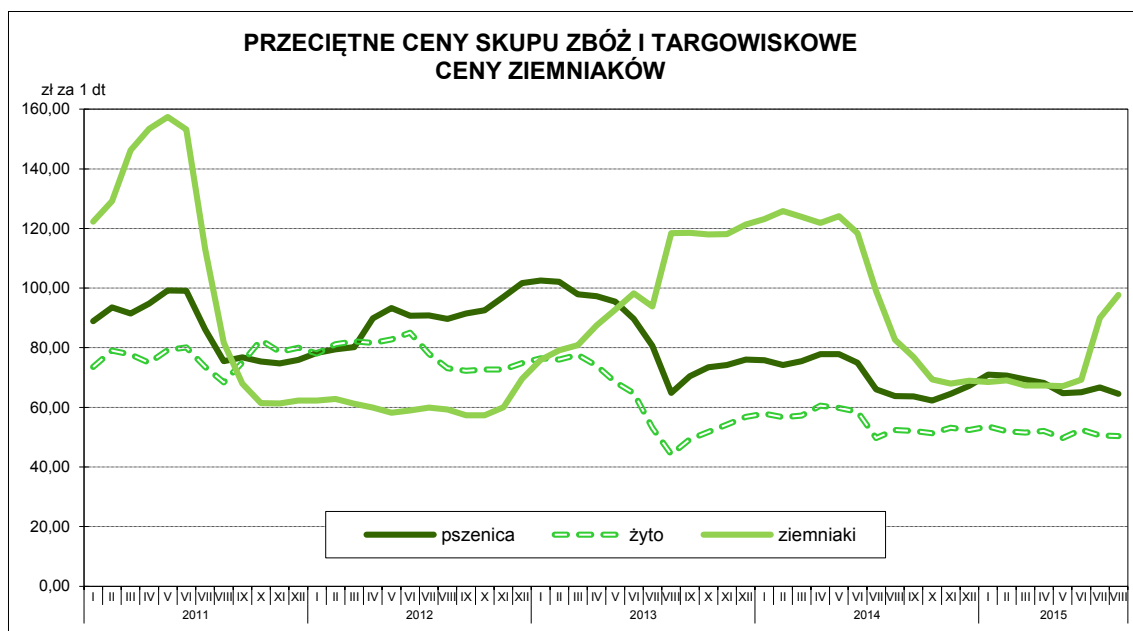
Ceny podstawowych produktów rolnych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	VIII 2015			I-VIII 2015		VIII 2015			I-VIII 2015	
	w zł	VIII 2014= =100	VII 2015= =100	w zł	I-VIII 2014= =100	w zł	VIII 2014= =100	VII 2015= =100	w zł	I-VIII 2014= =100
Pszenvca za 1 dt ^a	64,58	101,2	96,9	67,10	94,6	74,20	91,2	99,3	75,21	84,6
Żyto za 1 dt ^a	50,36	96,1	99,6	51,16	92,7	58,27	96,4	101,3	57,84	86,7
Ziemniaki ^b za 1 dt	44,18	111,1	87,6	50,41	83,4	97,67	118,1	108,5	74,54	64,9
Żywiec rzeźny za 1 kg wagi żywej										
w tym:										
bydło (bez cieląt) ^c	5,86	97,8	100,8	6,05	100,2	6,49	98,6	103,2	6,54	99,8
trzoda chlewna	4,38	84,3	99,3	4,34	86,0	4,63	92,4	99,8	4,52	90,8
drób	4,20	94,4	100,0	3,99	96,9	.	x	x	.	x
Prosię na chów za 1 szt.	.	x	x	.	x	154,89	96,1	100,4	157,19	94,2
Mleko za 1 hl	107,81	84,1	99,4	114,55	80,8	.	x	x	.	x

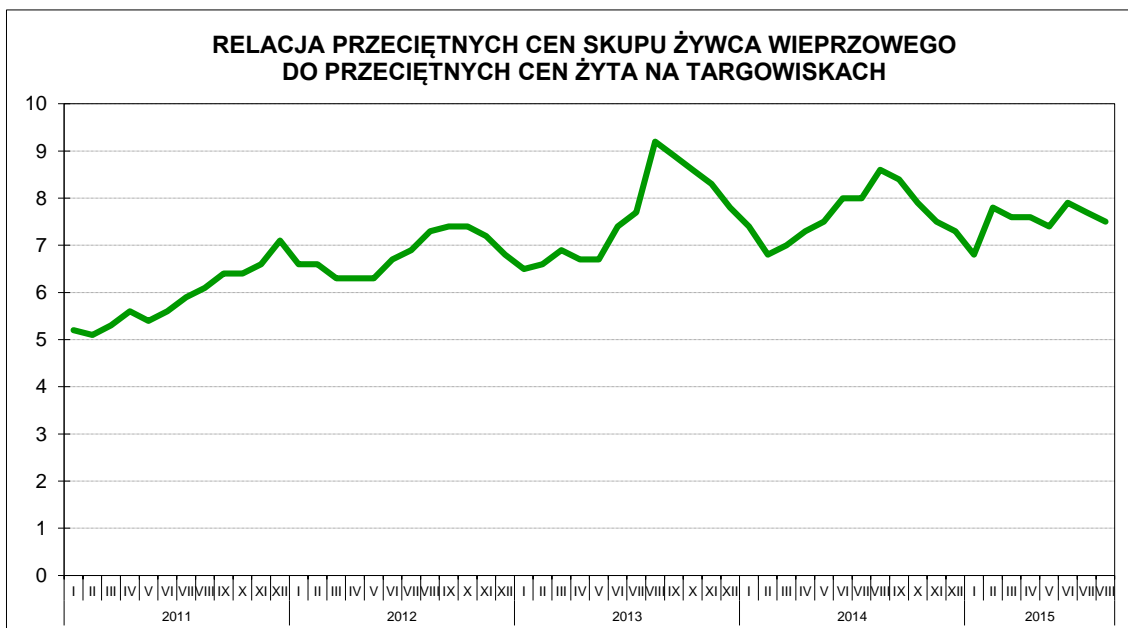
a W skupie – bez ziarna siewnego. *b* Na targowiskach – jadalne późne. *c* Na targowiskach – średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

W sierpniu br., po żniwach, odnotowano niewielki sezonowy **spadek cen skupu** większości podstawowych gatunków **zbóż**. Ceny ziarna, oprócz cen żyta i pszenicy, kształtowały się na poziomie wyższym niż przed rokiem. Przeciętne ceny skupu pszenicy obniżyły się w porównaniu z lipcem br. (o 3,1%) i były nieco wyższe niż przed rokiem (o 1,2%), a ceny żyta były niższe niż przed miesiącem (o 0,4%) i przed rokiem (o 3,9%). W obrocie targowiskowym ceny pszenicy i żyta, po nieznacznych sezonowych zmianach, były niższe niż przed rokiem odpowiednio o 8,8% i o 3,6%.

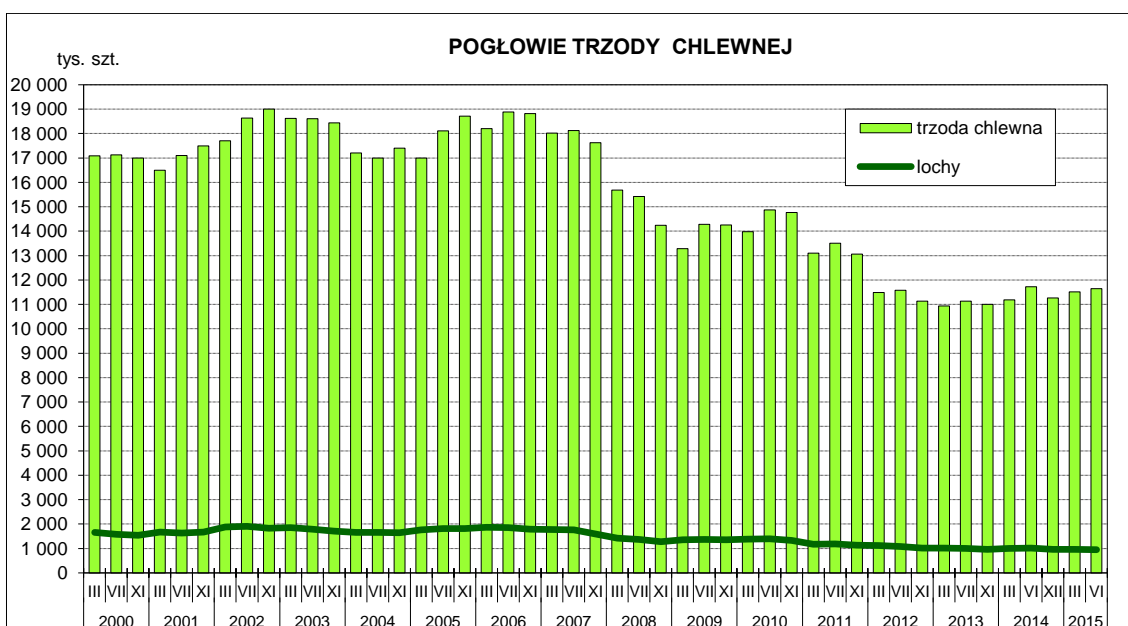
Przy skupie **ziemniaków** (86,1 tys. ton) większym niż przed miesiącem (o 56,8%) i mniejszym niż w sierpniu ub. roku (o 6,9%), średnia cena ziemniaków obniżyła się w stosunku do poprzedniego miesiąca (o 12,4%) i była wyższa niż przed rokiem (o 11,1%). Na targowiskach przeciętna cena ziemniaków jadalnych była wyższa zarówno w skali miesiąca, jak i roku (odpowiednio o 8,5% i o 18,1%).

Po niewielkim sezonowym spadku cen skupu **żywca wieprzowego** (o 0,7%), w sierpniu br. za 1 kg żywca płacono o 15,7% mniej niż przed rokiem. W obrocie targowiskowym cena żywca wieprzowego była niższa o 0,2% niż w lipcu br. i o 7,6% w skali roku. Pogorszyła się rentowność produkcji żywca wieprzowego, kształtując się nadal poniżej poziomu przyjętego za opłacalny dla tuczu świń (tj. co najmniej 10–11). Relacja cen skupu trzody do cen żyta na targowiskach wyniosła w sierpniu br. 7,5 (wobec 7,7 przed miesiącem i 8,6 przed rokiem). Przy zmniejszonej podaży prosiąt do dalszego chowu, przeciętne ceny prosiąt (ok. 155 zł/szt.) kształtowały się na poziomie zbliżonym do notowanego przed miesiącem i były niższe niż przed rokiem (o 3,9%).

Wyniki reprezentacyjnego **badania trzody chlewnej** przeprowadzonego w czerwcu br. wskazują na pogłębienie spadku liczebności świń na chów. Pogłowie trzody chlewnej według stanu w końcu czerwca br. liczyło 11639,8 tys. sztuk i było o 0,7% mniejsze niż rok wcześniej. Stado trzody na chów o wadze 50 kg i więcej zmniejszyło się o 6,1% (w marcu br. spadek w skali roku wyniósł 4,0%), w tym loch prośnych – o 7,1% (w marcu br. odpowiednio 3,1%). Spadek pogłowia macior i prosiąt rekompensowany jest rosnącym importem młodych świń o wadze do 50 kg.

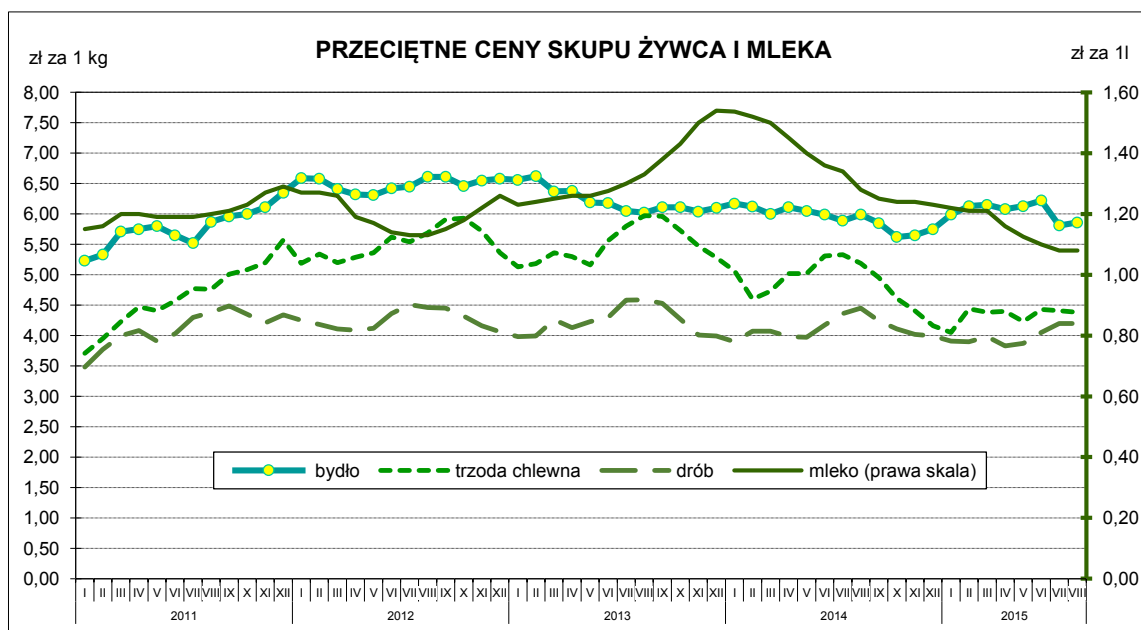

Pogłowie trzody chlewnej kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	XII 2014	III 2015	VI 2015 ^a	
	analogiczny okres roku poprzedniego=100		w tys. szt.	VI 2014
Ogółem	102,5	102,9	11639,8	99,3
prosięta do 20 kg	98,0	104,1	3127,7	97,0
warchlaki od 20 do 50 kg	102,1	106,7	3207,4	98,5
trzoda chlewna o wadze 50 kg i więcej:				
na ubój	106,6	101,2	4337,2	103,0
na chów	99,7	96,0	967,5	93,9
w tym lochy	100,1	96,1	947,0	93,9
w tym prośne	101,5	96,9	640,4	92,9

^a Dane wstępne

W okresie styczeń–sierpień br. przeciętne ceny **żywca drobiowego**, przy utrzymującej się wysokiej krajowej podaży, były o 3,1% niższe w skali roku. W sierpniu br. za 1 kg drobiu rzeźnego w skupie płacono podobnie jak przed miesiącem i o 5,6% mniej niż przed rokiem.

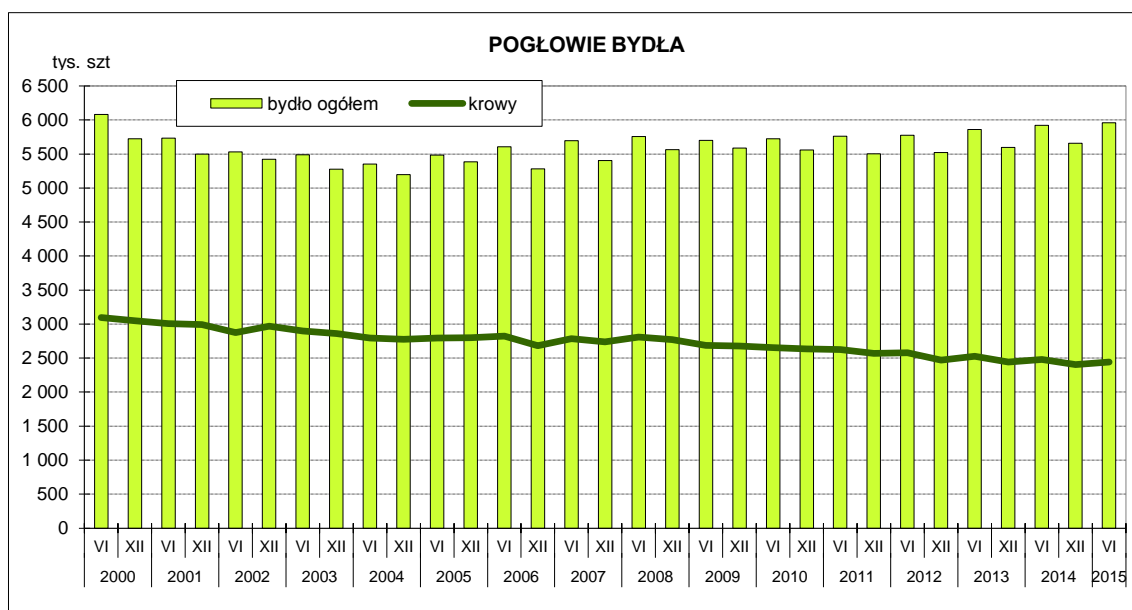
W okresie styczeń–sierpień br., przy zwiększonej krajowej podaży **żywca wołowego**, przeciętne ceny żywca w skupie utrzymywały się na poziomie zbliżonym do notowanego rok wcześniej. W sierpniu br. ceny skupu żywca wołowego (5,86 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,18 zł/kg) wzrosły w stosunku do poprzedniego miesiąca (odpowiednio o 0,8% i o 2,0%) i były niższe niż przed rokiem (stosownie o 2,2% i o 1,6%). W obrocie targowiskowym średnie ceny żywca wołowego (6,49 zł/kg) i młodego bydła rzeźnego (6,96 zł/kg) wzrosły w skali miesiąca (odpowiednio o 3,2% i o 4,5%) i ukształtowały się na poziomie zbliżonym do obserwowanego w sierpniu ub. roku.

Według wyników badania przeprowadzonego w czerwcu br. **pogłowie bydła** ogółem liczyło ponad 5,9 mln szt. i było o 0,7% większe niż przed rokiem. Wzrost pogłowia wynikał m.in. ze zwiększenia stanu cieląt w wieku poniżej 1 roku (o 3,7%) i młodego bydła w wieku od 1 roku do 2 lat (o 6,7%), co może świadczyć o rosnącym zainteresowaniu hodowlą bydła. Odnotowano natomiast spadek pogłowia krów (o 1,4%) oraz bydła 2-letniego i starszego (o 4,0%).

Pogłowie bydła^a (wg stanu w czerwcu br.) kształtowało się następująco:

Wyszczególnienie	VI 2015	
	w tys. sztuk	VI 2014=100
Ogółem	5960,0	100,7
cielęta poniżej 1 roku	1668,6	103,7
młode bydło od 1 do 2 lat	1528,6	106,7
bydło 2-letnie i starsze.....	2762,8	96,0
w tym krowy.....	2444,2	98,6

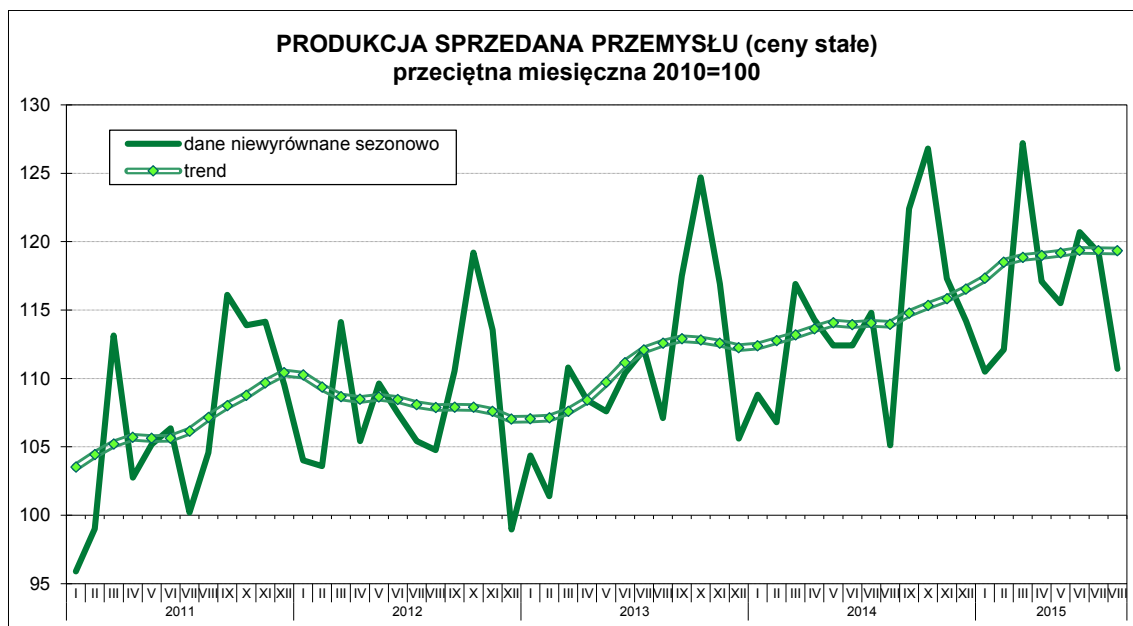
^a Dane wstępne.

W okresie styczeń–sierpień br., przy skupie **mleka** większym niż przed rokiem o 2,2%, średnia cena surowca wyniosła blisko 115 zł/hl i była o 19,2% niższa niż w analogicznym okresie ub. roku. W sierpniu br. utrzymała się tendencja spadkowa cen mleka. Za 1 hl płacono ok. 108 zł, tj. mniej niż przed miesiącem (o 0,6%) i przed rokiem (o 5,9%).

Przemysł

W sierpniu br. **produkcja sprzedana przemysłu**⁶ zwiększyła się w skali roku o 5,3% (wobec wzrostu o 3,8% w lipcu br. oraz spadku o 1,9% przed rokiem). Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym produkcja była wyższa niż w sierpniu ub. roku o 3,6%, a w odniesieniu do poprzedniego miesiąca obniżyła się o 1,3%.

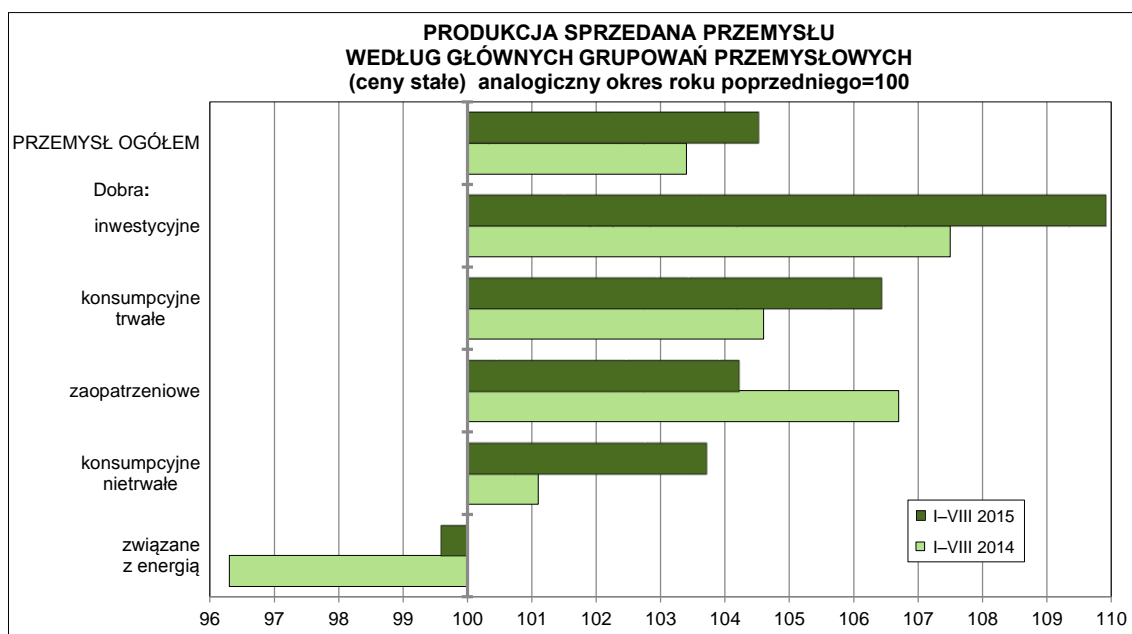
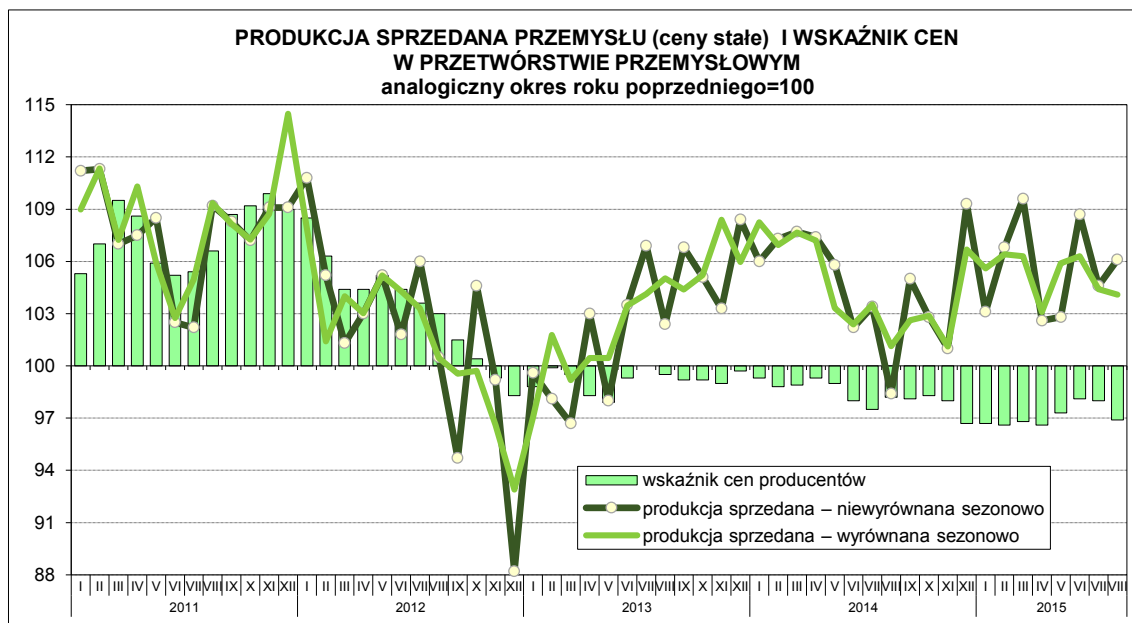

Produkcja sprzedana zwiększyła się w skali roku we wszystkich sekcjach przemysłu. Najwyższy wzrost notowano w przetwórstwie przemysłowym – o 6,1%. W dostawie wody; gospodarowaniu ściekami i odpadami; rekultywacji produkcja była wyższa o 3,3%, w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – o 1,0%, a w górnictwie i wydobywaniu – o 0,1%.

W okresie ośmiu miesięcy br. produkcja sprzedana przemysłu była o 4,5% wyższa niż przed rokiem, kiedy notowano wzrost odpowiednio o 3,4%.

W większości **głównych grupowań przemysłowych** w okresie styczeń–sierpień br. obserwowano wzrost produkcji sprzedanej w skali roku. Produkcja dóbr inwestycyjnych była wyższa niż przed rokiem o 9,9%, dóbr konsumpcyjnych trwałych – o 6,4%, dóbr zaopatrzeniowych – o 4,2%, a dóbr konsumpcyjnych nietrwałych – o 3,7%. Zmniejszenie sprzedaży notowano natomiast w zakresie dóbr związanych z energią – o 0,4%.

⁶ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Wydajność pracy w przemyśle, mierzona produkcją sprzedaną na jednego zatrudnionego, w okresie styczeń–sierpień br. była wyższa niż przed rokiem o 3,0%, przy większym o 1,5% przeciętnym zatrudnieniu i wzroście przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto o 2,7%.

W sierpniu br. wzrost produkcji sprzedanej w skali roku notowano w 24 (spośród 34) działach przemysłu, m.in. w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep – o 26,0% (w tym pojazdów samochodowych, z wyłączeniem motocykli – o 43,5%) wobec spadku przed rokiem o 18,8%,
- napojów – o 12,3%,
- mebli – o 7,3%,

- chemikaliów i wyrobów chemicznych – o 5,6% (m.in. podstawowych chemikaliów, nawozów i związków azotowych, tworzyw sztucznych i kauczuku syntetycznego w formach podstawowych – o 6,6%),
- wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych – o 4,9% (w tym wyrobów z tworzyw sztucznych – o 8,6%),
- wyrobów z metali – o 4,5% (m.in. metalowych elementów konstrukcyjnych – o 5,8%),
- wyrobów z drewna, korka oraz słomy i wikliny – o 4,3% (w tym wyrobów z drewna, korka, słomy i materiałów używanych do wyplatania – o 4,9%),
- papieru i wyrobów z papieru – o 3,7% (m.in. wyrobów z papieru i tektury – o 5,9%),
- wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych – o 3,5% (w tym szkła i wyrobów ze szkła – o 5,5%).

Spadek w skali roku notowano natomiast m.in. w produkcji metali (o 5,3%) oraz komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych (o 3,8%).

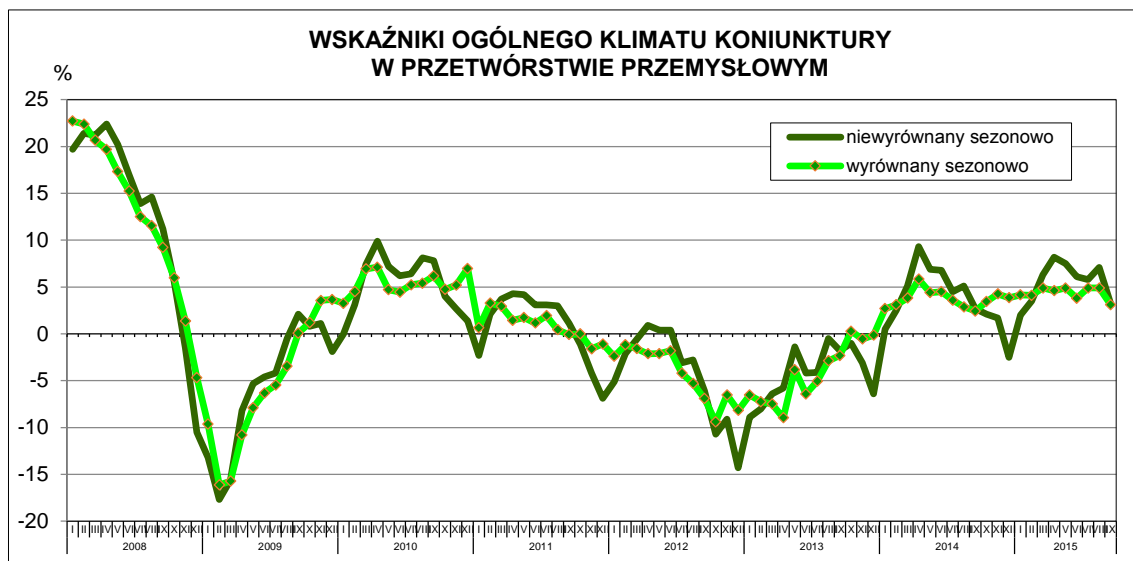
Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015		2014	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
Przemysł	98,1	103,4	105,3	104,5	100,0	100,0
górnictwo i wydobywanie	98,2	93,7	100,1	101,9	3,8	3,9
przetwórstwo przemysłowe	98,4	104,8	106,1	105,5	85,9	85,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	92,8	95,4	101,0	95,3	7,9	8,4
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	102,9	103,1	103,3	104,2	2,4	2,3
Z przemysłu ogółem – działy:						
wydobywanie węgla kamiennego i węgla brunatnego ...	93,5	87,4	102,1	105,5	1,8	1,8
produkcja artykułów spożywczych	95,3	100,7	106,9	102,6	15,8	16,3
produkcja napojów	88,4	100,0	112,3	100,1	1,7	1,8
produkcja odzieży	89,6	99,3	98,6	101,7	0,6	0,6
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ...	99,7	107,8	104,3	104,3	2,7	2,6
produkcja papieru i wyrobów z papieru	102,8	104,0	103,7	106,0	3,0	2,9
produkcja koksu i produktów rafinacji ropy naftowej ...	96,0	100,8	102,7	103,5	5,7	7,1
produkcja chemikaliów i wyrobów chemicznych	97,3	97,2	105,6	104,4	4,8	4,8
produkcja wyrobów farmaceutycznych	117,4	106,2	99,9	103,0	1,1	1,1
produkcja wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	99,7	107,5	104,9	105,5	6,2	6,1
produkcja wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	96,6	110,3	103,5	104,0	3,8	3,8
produkcja metali	102,5	106,6	94,7	101,3	4,0	3,9
produkcja wyrobów z metali	103,6	107,9	104,5	106,2	6,4	6,2
produkcja komputerów, wyrobów elektronicznych i optycznych	115,7	107,0	96,2	105,0	2,8	2,6
produkcja urządzeń elektrycznych	104,5	106,2	101,5	109,9	4,2	3,9
produkcja maszyn i urządzeń	105,2	108,4	100,4	104,8	3,2	3,2
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	81,2	105,0	126,0	110,7	10,5	9,7
produkcja pozostałego sprzętu transportowego	89,1	98,2	99,8	106,7	1,4	1,3
produkcja mebli	111,4	115,8	107,3	108,2	2,9	2,7

Produkcja artykułów spożywczych (stanowiąca 17,0% produkcji sprzedanej przemysłu) w sierpniu br. była o 6,9% wyższa niż przed rokiem (kiedy notowano spadek o 4,7%). Zwiększyła się sprzedaż w większości grup, w tym najbardziej w produkcji pozostałych artykułów spożywczych – o 22,1%. Wzrost notowano także w produkcji wyrobów piekarskich i mącznych – o 11,4%, przetwarzaniu i konserwowaniu owoców i warzyw – o 10,9%, przetwarzaniu i konserwowaniu ryb, skorupiaków i mięczaków – o 10,2%, wytwarzaniu wyrobów mleczarskich – o 8,6%, produkcji gotowych pasz i karmy dla zwierząt – o 5,1%, wytwarzaniu produktów przemiału zbóż, skrobi i wyrobów skrobiowych – o 3,3% oraz przetwarzaniu i konserwowaniu mięsa oraz produkcji wyrobów z mięsa – o 2,8%. Spadek sprzedaży notowano natomiast w produkcji olejów i tłuszczów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – o 20,5%.

Z obserwowanych w sierpniu br. 265 **wyrobów i grup wyrobów przemysłowych** produkcja 133 była wyższa niż przed rokiem, w tym m.in. węgla kamiennego, siarki, produktów uboju bydła i cieląt, mięsa drobiowego, mleka, masła, serów podpuszczkowych dojrzewających oraz niedojrzewających i twarogu, piwa, papierosów, tarcicy liściastej, koksu, przerobu ropy naftowej, benzyny silnikowej, olejów napędowych, nawozów mineralnych lub chemicznych fosforowych, tworzyw sztucznych, farb i lakierów, wyrobów z gumy, opon, akumulatorów kwasowo-ołowiowych do pojazdów samochodowych, chłodziarek i zamrażarek, pralek automatycznych, ciągników rolniczych, samochodów osobowych, pojazdów do transportu publicznego, samochodów ciężarowych i ciągników drogowych do ciągnięcia naczep, rowerów oraz energii elektrycznej. Niższa niż przed rokiem była natomiast produkcja 131 wyrobów i grup wyrobów, w tym m.in. węgla brunatnego, gazu ziemnego, produktów uboju trzody chlewnej, wędlin, margaryny i produktów do smarowania, wódki czystej, win owocowych, obuwia, płyt pilśniowych, tarcicy iglastej, olejów opałowych, nawozów mineralnych lub chemicznych azotowych, pestycydów, mydła, cementu, stali surowej, wyrobów walcowanych na gorąco, rur stalowych, miedzi rafinowanej, aluminium hutniczego, komputerów, odbiorników telewizyjnych, zmywarek do naczyń, odkurzaczy, kuchni elektrycznych, kuchni gazowych z piekarnikiem oraz wagonów kolejowych towarowych.

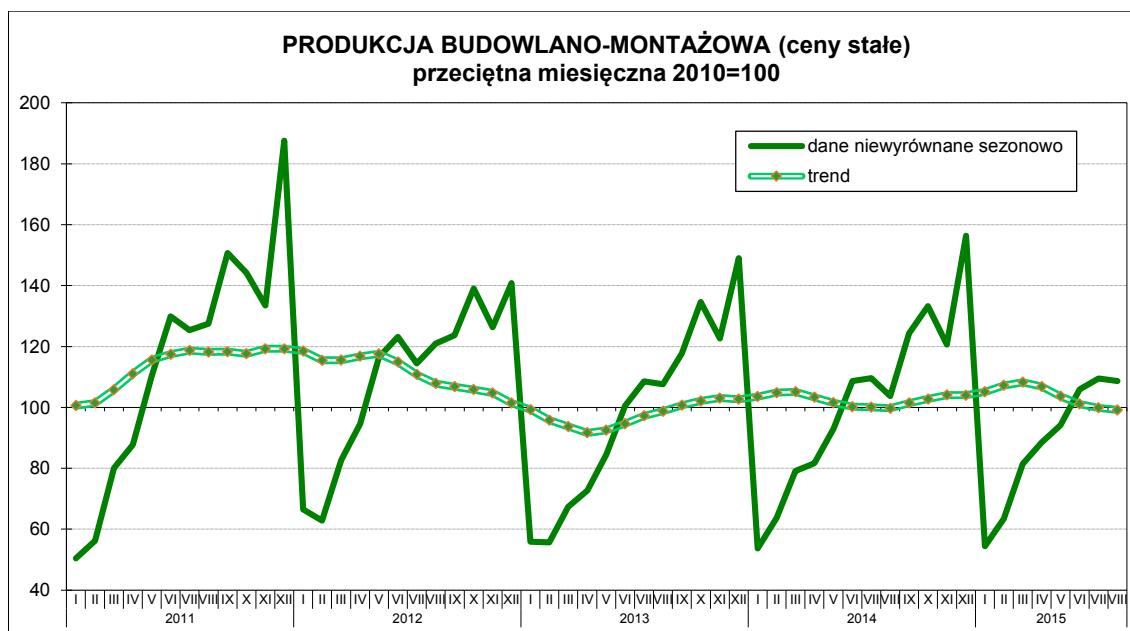

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w przetwórstwie przemysłowym oceniany jest mniej pozytywnie niż w poprzednim miesiącu. Negatywne wobec korzystnych w sierpniu br. są oceny bieżącego portfela zamówień oraz bieżącej produkcji. Przewidywania w tych obszarach są mniej optymistyczne niż przed miesiącem. Pogorszyły się niekorzystne oceny dotyczące sytuacji finansowej, a prognozy w tym zakresie są nieznacznie mniej optymistyczne niż w sierpniu br. W najbliższych miesiącach nadal planowane są niewielkie redukcje zatrudnienia. Ceny wyrobów przemysłowych mogą pozostawać na dotychczasowym poziomie.

Stan zapasów wyrobów gotowych nieznacznie przekracza poziom uznawany przez przedsiębiorców za wystarczający. Wzrost zapasów w skali miesiąca zgłaszają m.in. producenci wyrobów farmaceutycznych oraz wyrobów tekstylnych. Spadek zapasów sygnalizowany jest natomiast m.in. przez producentów metali oraz chemikaliów i wyrobów chemicznych.

Budownictwo

W sierpniu br. produkcja budowlano-montażowa⁷ była wyższa niż przed rokiem, kiedy notowano jej spadek.

Produkcja budowlano-montażowa zrealizowana na terenie kraju w sierpniu br. była o 4,8% większa niż przed rokiem (po spadku o 0,1% w lipcu br. i o 3,6% w sierpniu ub. roku). Najbardziej wzrosła produkcja w przedsiębiorstwach zajmujących się głównie budową budynków (o 9,0%); wzrost odnotowano również w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 4,1%) oraz nieznaczny – w jednostkach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 0,3%). Znacznie wyższa niż w sierpniu ub. roku była sprzedaż robót o charakterze remontowym (o 15,5%), a nieco niższa – robót o charakterze inwestycyjnym (o 1,0%).

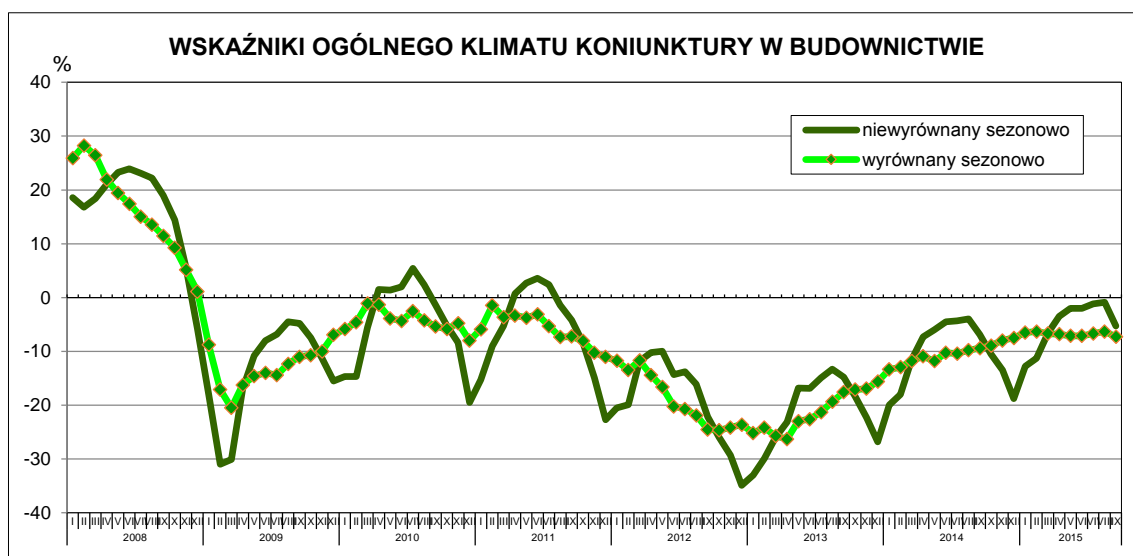
Po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, produkcja budowlano-montażowa ogółem w sierpniu br. była o 3,0% większa niż przed rokiem oraz o 0,6% większa niż przed miesiącem.

W okresie styczeń–sierpień br. produkcja budowlano-montażowa zwiększyła się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 3,7% (wobec wzrostu o 5,2% przed rokiem).

⁷ W cenach stałych; w jednostkach budowlanych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015		2014	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII		
	analogiczny okres roku poprzedniego=100				struktura w %	
O g ó ł e m	96,4	105,2	104,8	103,7	100,0	100,0
roboty budowlane o charakterze:						
inwestycyjnym	95,1	103,3	99,0	101,2	63,5	65,1
remontowym	98,9	109,0	115,5	108,5	36,5	34,9
Budowa budynków	84,3	96,2	109,0	104,2	35,9	35,8
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	104,1	111,9	104,1	103,3	35,7	36,0
Roboty budowlane specjalistyczne	103,6	110,3	100,3	103,7	28,4	28,2

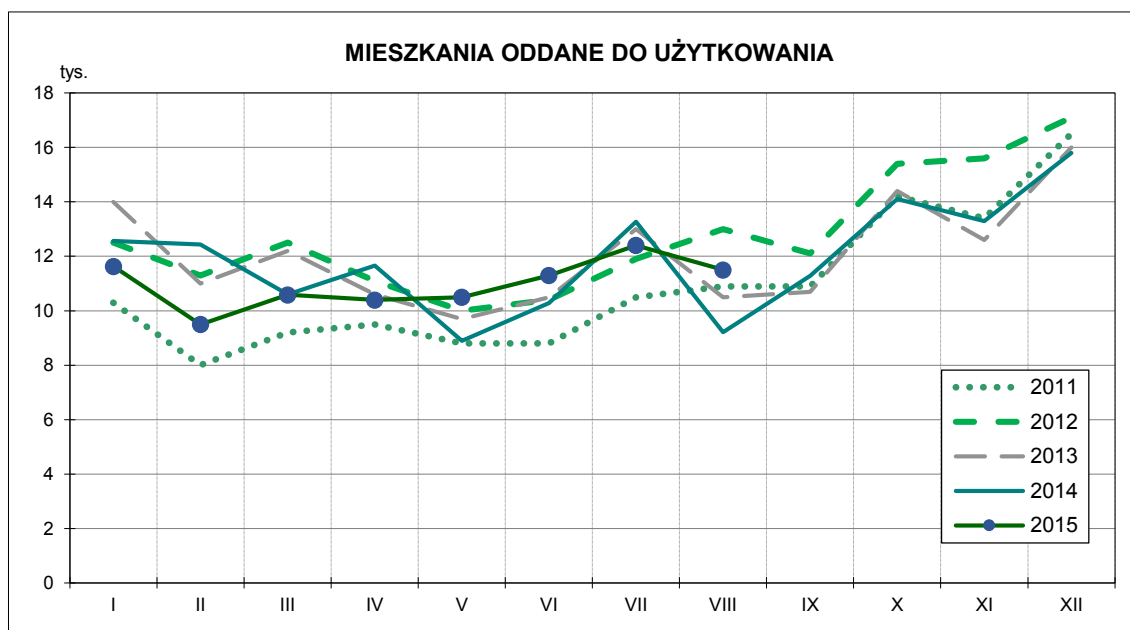

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie jest oceniany negatywnie, gorzej niż przed miesiącem (choć mniej niekorzystnie niż w analogicznym miesiącu poprzednich trzech lat). Pogorszyły się pesymistyczne oceny produkcji budowlano-montażowej, sytuacji finansowej przedsiębiorstw i portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe. Pesymistyczne (wobec optymistycznych przed miesiącem) są przewidywania dotyczące portfela zamówień krajowych, produkcji budowlano-montażowej na rynku krajowym i sytuacji finansowej przedsiębiorstw; prognozy dotyczące portfela zamówień na roboty budowlano-montażowe na rynku zagranicznym w drugim miesiącu z rzędu pozostają niekorzystne. Przedsiębiorcy przewidują większe niż planowano przed miesiącem redukcje zatrudnienia i nieco głębszy spadek cen robót budowlano-montażowych.

Podobnie jak przed miesiącem i przed rokiem, we wrześniu br. jako główne bariery w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej przedsiębiorcy wskazują wysokie koszty zatrudnienia oraz konkurencję na rynku. W skali roku nieco zmniejszyła się dotkliwość utrudnień związanych z kosztami materiałów oraz niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej. Nieznacznie zwiększyła się natomiast uciążliwość bariery związanej z niedoborem wykwalifikowanych pracowników.

Budownictwo mieszkaniowe

W sierpniu br., po spadku w lipcu br., wzrosła w skali roku liczba mieszkań oddanych do użytkowania. Więcej niż przed rokiem było mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym. Wzrosła również liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto.

Według wstępnych danych⁸, w sierpniu br. **oddano do użytkowania** 11,5 tys. mieszkań, tj. o 26,0% więcej niż przed rokiem (wobec spadku w poprzednim miesiącu o 6,7% oraz w sierpniu ub. roku o 12,6%). Znacznie wzrosła liczba mieszkań oddanych do użytkowania w budownictwie przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem (o 68,9% do 5,1 tys.). Wzrost odnotowano także w budownictwie indywidualnym (o 16,8% do 5,9 tys. mieszkań). Więcej mieszkań niż w sierpniu ub. roku oddano do użytkowania w budownictwie spółdzielczym (340 wobec 273), natomiast mniej – w budownictwie komunalnym (51 wobec 445) oraz społecznym czynszowym (142 wobec 333). W budownictwie zakładowym w sierpniu br. nie oddano do użytkowania żadnego mieszkania (wobec 40 przed rokiem). W okresie styczeń–sierpień br. oddano do użytkowania 87,9 tys. mieszkań, tj. o 1,1% mniej niż w analogicznym okresie ub. roku (spadek odnotowano w większości form budownictwa – poza budownictwem indywidualnym).

⁸ Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

Liczba mieszkań oddanych do użytkowania kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	I-VIII 2014			I-VIII 2015		
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego= 100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego= 100
Ogółem	88821	100,0	97,2	87872	100,0	98,9
Indywidualne	49365	55,6	92,1	51546	58,7	104,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	34515	38,9	103,3	33690	38,3	97,6
Spółdzielcze	2146	2,4	90,3	1063	1,2	49,5
Społeczne czynszowe	1169	1,3	175,3	649	0,7	55,5
Komunalne	1339	1,5	119,8	706	0,8	52,7
Zakładowe	287	0,3	154,3	218	0,3	76,0

W sierpniu br., w ósmym miesiącu z rzędu, obserwowano wzrost w skali roku liczby mieszkań, na których budowę **wydano pozwolenia lub dla których dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym** (o 13,7% do 15,5 tys., wobec wzrostu o 14,3% przed rokiem). Wzrosła także liczba mieszkań, których budowę **rozpoczęto** (o 8,3% do 15,2 tys.).

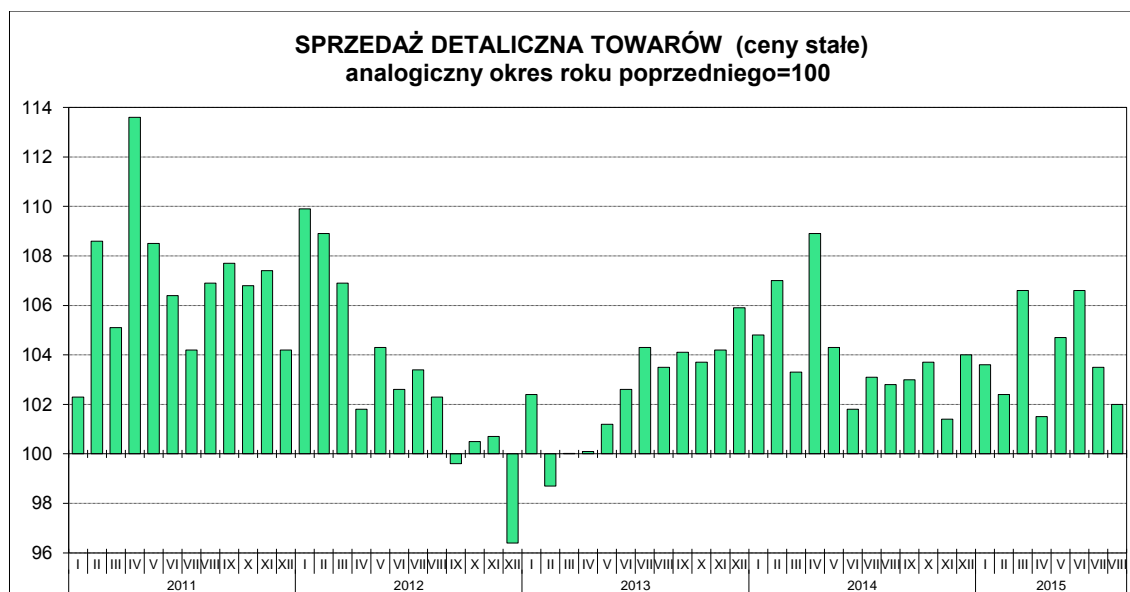
Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i których budowę rozpoczęto kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia lub dokonano zgłoszenia z projektem budowlanym			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	I-VIII 2015					
	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w liczbach bezwzględnych	struktura w %	analogiczny okres roku poprzedniego=100
Ogółem	119288	100,0	112,7	110699	100,0	111,3
Indywidualne	58876	49,4	113,5	55064	49,7	102,4
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	58540	49,1	113,4	53912	48,7	124,8
Spółdzielcze	852	0,7	115,0	871	0,8	119,5
Społeczne czynszowe	177	0,1	105,4	380	0,3	52,5
Komunalne	711	0,6	61,5	435	0,4	51,2
Zakładowe	132	0,1	53,4	37	0,1	15,7

Szacuje się, że w końcu sierpnia br. **w budowie** było 722,7 tys. mieszkań, tj. o 2,4% więcej niż przed rokiem.

Rynek wewnętrzny

W sierpniu br. **sprzedaż detaliczna**⁹ zwiększyła się w skali roku o 2,0% (wobec wzrostu o 3,5% przed miesiącem oraz o 2,8% przed rokiem). W okresie styczeń-sierpień br. wzrost sprzedaży detalicznej wyniósł 3,5%.

W porównaniu z sierpniem ub. roku zwiększyła się sprzedaż w większości grup o znaczącym udziale w sprzedaży detalicznej ogółem, w tym wysoki wzrost notowano w grupie pojazdy samochodowe, motocykle, części (o 19,1% wobec spadku o 3,3% przed rokiem). Zwiększyła się także sprzedaż w jednostkach prowadzących pozostałą sprzedaż detaliczną w niewyspecjalizowanych sklepach (o 5,5%) oraz handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 3,4%). Pogłębił się natomiast spadek sprzedaży w grupie pozostałe i wyniósł 14,8%.

⁹ W cenach stałych; w przedsiębiorstwach handlowych i niehandlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

Dynamika sprzedaży detalicznej (w cenach stałych) kształtowała się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015	
	VIII	I-VIII	VIII	I-VIII
	analogiczny okres roku poprzedniego=100			
Ogółem^a	102,8	104,8	102,0	103,5
w tym:				
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	96,7	106,5	119,1	109,2
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	95,8	97,9	100,0	98,7
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	103,2	103,6	103,4	105,1
Pozostała sprzedaż detaliczna w niewyspecjalizowanych sklepach	105,2	107,3	105,5	107,3
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	110,5	109,5	103,5	106,4
Tekstyli, odzież, obuwie	125,3	120,8	103,4	112,7
Meble, rtv, agd	107,1	102,8	100,1	104,5
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	100,6	103,2	114,9	115,7
Pozostałe	100,6	107,2	85,2	89,4

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności 2007 – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii wg przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) wolumenu sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych (np. połączenia przedsiębiorstw). Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

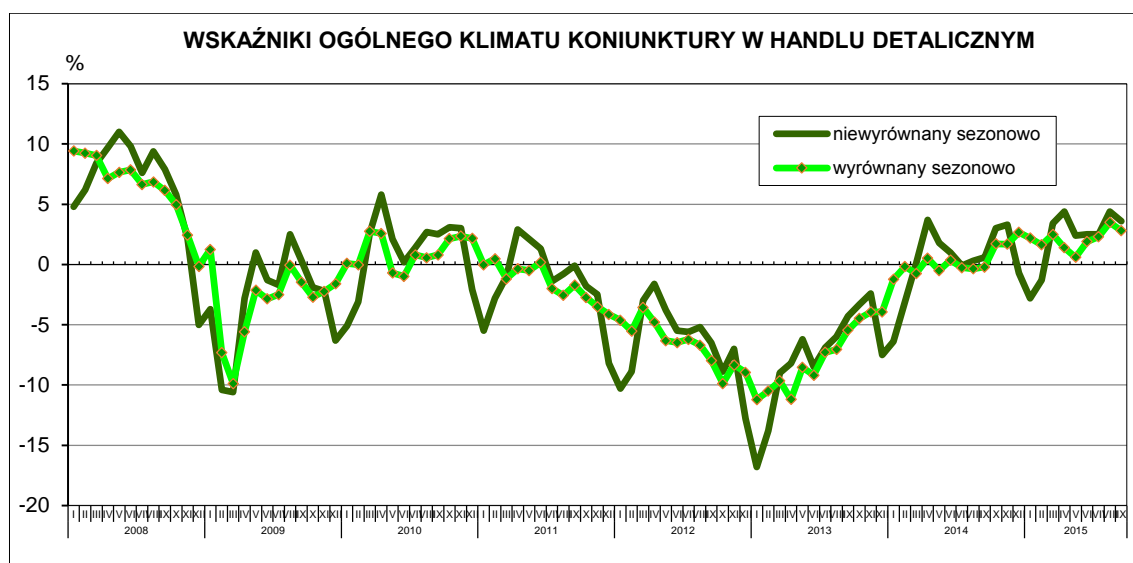
Sprzedaż hurtowa¹⁰ w sierpniu br. była wyższa niż przed rokiem o 2,8%, w tym w przedsiębiorstwach hurtowych wzrosła o 1,8%. W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż hurtowa zwiększyła się w skali roku o 2,8%, w tym wśród przedsiębiorstw hurtowych – o 2,3%.

We wrześniu br. **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym oceniany jest pozytywnie, podobnie jak przed miesiącem. Korzystne, ale nieco ostrożniejsze niż w sierpniu br., są wskazania jednostek średnich. Optymistycznie, podobnie jak przed miesiącem, postrzegają koniunkturę jednostki duże. Nieco bardziej pesymistyczne niż w sierpniu br. są opinie firm małych i podmiotów mikro. Korzystnie oceniają koniunkturę przedsiębiorstwa z branż artykuły gospodarstwa domowego ogółem oraz tekstylia, odzież, obuwie. Jednostki z branży pojazdy samochodowe oceniają koniunkturę nieznacznie optymistycznie, a jednostki z branży żywność – negatywnie. Bieżąca i przyszła ogólna sytuacja gospodarcza jest oceniana przez podmioty ogółem korzystnie, podobnie jak przed miesiącem. Słabsze niż w sierpniu br. są pozytywne wskazania przedsiębiorstw dotyczące bieżącej i przyszłej sprzedaży. Pogorszają się negatywne oceny bieżącej sytuacji finansowej; prognozy w tym zakresie są pesymistyczne (wobec pozytywnych przed miesiącem). Przedsiębiorcy przewidują mniejszy wzrost popytu na towary oraz przyspieszenie

¹⁰ W cenach bieżących; w przedsiębiorstwach handlowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

dynamiki cen. Planowany jest niewielki wzrost zatrudnienia, podobny do oczekiwanego przed miesiącem.

Wśród czynników ograniczających działalność firm handlowych we wrześniu br., jako najbardziej uciążliwe przedsiębiorcy wskazują nadal: konkurencję na rynku, koszty zatrudnienia, wysokie obciążenia na rzecz budżetu oraz niedostateczny popyt. W skali roku najbardziej zwiększyła się dotkliwość bariery związanej z konkurencją na rynku, a zmniejszyła – z niepewnością ogólnej sytuacji gospodarczej.

Transport

W sierpniu br. **sprzedaż usług**¹¹ w jednostkach transportu ogółem¹² wzrosła w skali roku o 2,7% (przed miesiącem zwiększyła się o 2,3%, a przed rokiem o 5,3%).

Spśród grup o znaczącym udziale w transporcie ogółem wzrost sprzedaży w skali roku obserwowano w magazynowaniu i działalności usługowej wspomagającej transport (o 4,0%) oraz w transporcie samochodowym (o 3,5%). Zwiększyła się również sprzedaż usług w transporcie rurociągowym (o 4,5%). Niższa od notowanej przed rokiem była sprzedaż usług w transporcie kolejowym (o 3,2%). W okresie styczeń–sierpień br. sprzedaż usług w jednostkach transportu ogółem była o 2,0% wyższa niż w analogicznym okresie ub. roku.

Przewozy ładunków ogółem w sierpniu br. wyniosły 41,6 mln ton, tj. o 0,9% więcej niż przed rokiem. Wzrost przewozów obserwowano w transporcie samochodowym. Spadek notowano natomiast w transporcie kolejowym, wodnym oraz rurociągowym. Od początku roku łącznie przewieziono 316,7 mln ton ładunków, tj. o 2,9% więcej niż w okresie ośmiu miesięcy ub. roku.

W **transporcie kolejowym** w sierpniu br. przewozy ładunków zmniejszyły się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 1,9% do 18,7 mln ton. W okresie styczeń–sierpień br. notowano spadek przewozów ładunków w skali roku również o 1,9% do 144,0 mln ton.

Transportem samochodowym zarobkowym w sierpniu br. przewieziono 17,5 mln ton ładunków, tj. o 6,0% więcej niż przed rokiem, a w okresie styczeń–sierpień br. – 131,0 mln ton, tj. odpowiednio więcej o 8,1%. Potencjał przewozowy transportu samochodowego zarobkowego zwiększył się od początku roku o 5,3%.

Transportem rurociągowym w sierpniu br. przetłoczono 4,6 mln ton ropy i produktów naftowych (o 1,2% mniej niż przed rokiem), a w okresie ośmiu miesięcy br. 35,7 mln ton (o 11,1% więcej niż rok wcześniej).

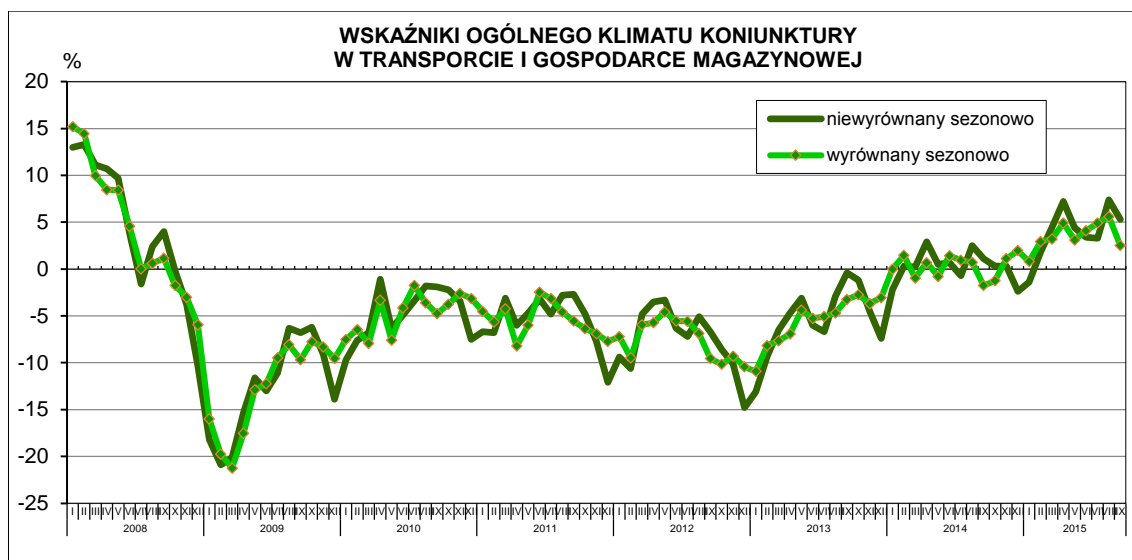
Przewozy ładunków **transportem morskim** w sierpniu br. zmniejszyły się o 8,2% w skali roku (do 0,5 mln ton). Od początku roku żeglugą morską przewieziono 4,0 mln ton ładunków (o 5,6% mniej niż przed rokiem).

W **portach morskich** w sierpniu br. przeładowano 6,2 mln ton ładunków, tj. o 10,6% więcej niż rok wcześniej. Wysoki wzrost notowano w grupie ładunków masowych ciekłych – o 35,3% (do 1,9 mln ton), w tym ropy naftowej – o 41,6% (do 1,7 mln ton). Zwiększyły się również przeładunki pozostałych ładunków drobnicowych – o 17,5%, ładunków tocznych – o 9,7% oraz ładunków masowych suchych – o 5,5%. Zmniejszyły się natomiast przeładunki kontenerów – o 10,7%. W okresie styczeń–sierpień br. w portach morskich przeładowano 47,0 mln ton ładunków, tj. o 7,0% więcej niż przed rokiem.

¹¹ Obejmująca wpływy za przewozy ładunków, pasażerów, bagażu i poczty, przeładunki, spedycję, składowanie i magazynowanie ładunków oraz inne usługi związane z obsługą transportu.

¹² W cenach stałych; w przedsiębiorstwach transportowych o liczbie pracujących powyżej 9 osób.

W sierpniu br. w większości portów obserwowano spadek przeładunków w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku (z wyjątkiem Gdańska, w którym notowano wzrost o 42,1% do 3,2 mln ton). Obniżyły się przeładunki w porcie Gdynia (o 14,8% do 1,2 mln ton), Szczecin (o 8,1% do 0,7 mln ton), Świnoujście (o 7,6% do 0,9 mln ton) oraz Police (o 0,8% do 0,1 mln ton).

We wrześniu br. **wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury** w sekcji transport i gospodarka magazynowa kształtuje się na poziomie dodatnim, nieco niższym niż przed miesiącem. Bieżąca sytuacja finansowa oceniana jest nieznacznie pesymistycznie, podobnie jak w sierpniu br. W najbliższych miesiącach nie oczekuje się pogorszenia w tym zakresie. Utrzymują się korzystne prognozy w zakresie popytu oraz sprzedaży; oceny bieżące w tych obszarach pozostają pesymistyczne. Przewidywania dotyczące cen usług transportowych wskazują, że mogą one spadać nieco szybciej niż prognozowano w sierpniu br. Przedsiębiorcy przewidują nieco większy niż przed miesiącem wzrost zatrudnienia.

Bilans płatniczy

Według wstępnych danych, **saldo rachunku bieżącego bilansu płatniczego**¹³ w lipcu br. wyniosło minus 6,9 mld zł (wobec minus 3,0 mld zł przed rokiem). **Saldo obrotów towarowych** ukształtowało się na poziomie minus 4,4 mld zł (wobec minus 1,1 mld zł rok wcześniej), przy czym eksport zwiększył się o 1,3% do 56,3 mld zł, a import wzrósł o 7,2% do 60,7 mld zł. **Saldo usług** wyniosło 2,6 mld zł i było niższe niż w lipcu ub. roku o 0,2 mld zł. Wynikało ono z dodatnich sald: usług transportowych (1,6 mld zł), podróży zagranicznych (0,2 mld zł) oraz pozostałych usług (1,2 mld zł). Przychody z tytułu eksportu usług ukształtowały się na poziomie 14,0 mld zł (wzrost o 2,1%), a rozchody z tytułu importu usług wyniosły 11,4 mld zł (tj. o 4,1% więcej niż przed rokiem). **Saldo dochodów pierwotnych** w lipcu br. wyniosło minus 5,3 mld zł i poprawiło się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 0,3 mld zł. Na wysokość salda dochodów pierwotnych w znacznym stopniu wpłynęły: dodatnie saldo pozostałych dochodów pierwotnych (0,2 mld zł), które wynikało z napływu środków UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej (0,3 mld zł) oraz ujemne saldo dochodów z inwestycji (minus 6,0 mld zł), w ramach którego dochody uzyskane przez bezpośrednich inwestorów zagranicznych z tytułu ich zaangażowania kapitałowego w polskich podmiotach ukształtowały się na poziomie 4,8 mld zł. **Saldo dochodów wtórnych** w lipcu br. wyniosło 0,2 mld zł (wobec 1,0 mld zł w lipcu ub. roku), przy czym wartość przychodów zmniejszyła się w porównaniu z lipcem ub. roku o 1,2 mld zł do 1,6 mld zł, a wartość rozchodów spadła o 0,5 mld zł do 1,4 mld zł.

Rachunek kapitałowy zamknął się dodatnim saldem w wysokości 0,9 mld zł (wobec 6,0 mld zł w lipcu ub. roku), a kwoty przychodów i rozchodów ukształtowały się odpowiednio na poziomie 1,0 mld zł oraz 0,1 mld zł (wobec 6,1 mld zł przychodów oraz 0,1 mld zł rozchodów przed rokiem).

Saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego w lipcu br. wyniosło minus 5,0 mld zł (wobec 0,1 mld zł rok wcześniej). **Saldo inwestycji zagranicznych w Polsce** ukształtowało się na poziomie minus 14,0 mld zł, przy czym inwestycje bezpośrednie wyniosły 1,8 mld zł. Saldo **polskich inwestycji za granicą** ukształtowało się na poziomie 19,0 mld zł, w tym saldo aktywów inwestycji bezpośrednich wyniosło minus 8,6 mld zł. Na wielkość salda rachunku finansowego wpływały również **inwestycje portfelowe**, gdzie odnotowano zwiększenie wartości aktywów rezydentów o 1,5 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w kwocie 4,8 mld zł. W **pozostałych inwestycjach** odnotowano zwiększenie aktywów rezydentów w kwocie 2,5 mld zł oraz odpływ kapitału nierezydentów w wysokości 11,0 mld zł. Saldo pochodnych instrumentów finansowych ukształtowało się na poziomie minus 0,1 mld zł. Wartość **oficjalnych aktywów rezerwowych** w lipcu br. zmniejszyła się o 14,3 mld zł do 374,3 mld zł.

¹³ Opracowano na podstawie danych Narodowego Banku Polskiego (NBP).

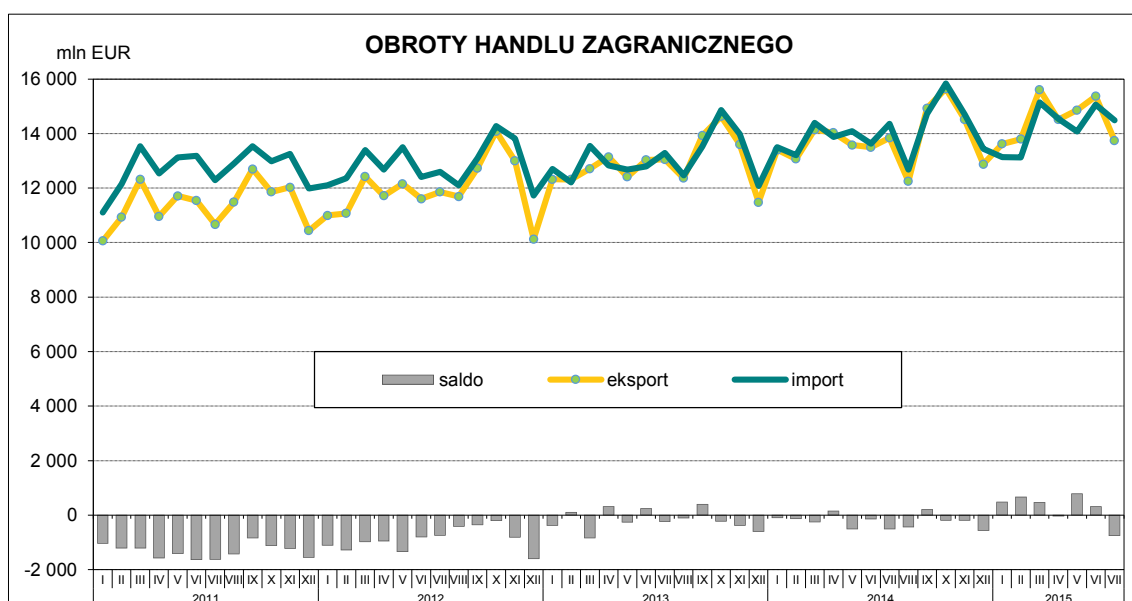
Bilans płatniczy kształtował się następująco:

Wyszczególnienie	VII 2014	VII 2015	VIII 2014 - VII 2015 ^a
	w mln zł		
RACHUNEK BIEŻĄCY	-3023	-6896	-5322
Saldo obrotów towarowych	-1118	-4447	6892
Eksport.....	55565	56297	687244
Import.....	56683	60744	680352
Saldo usług	2804	2644	37619
Przychody	13731	14020	154425
Rozchody	10927	11376	116806
Saldo dochodów pierwotnych	-5684	-5340	-48472
Przychody	2622	2785	48436
Rozchody.....	8306	8125	96908
Saldo dochodów wtórnych	975	247	-1361
Przychody	2852	1646	24380
Rozchody.....	1877	1399	25741
RACHUNEK KAPITAŁOWY	5986	881	35484
Przychody	6123	1008	37372
Rozchody.....	137	127	1888
RACHUNEK FINANSOWY	119	-4986	11844
Inwestycje bezpośrednie - aktywa	-801	-8608	-8
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1524	-5022	-4227
Instrumenty dłużne	-2325	-3586	4219
Inwestycje bezpośrednie - pasywa	6692	1760	22484
Akcje i inne formy udziałów kapitałowych	1800	-268	18459
Instrumenty dłużne	4892	2028	4025
Inwestycje portfelowe - aktywa	215	1512	18356
Udziałowe papiery wartościowe.....	-2181	760	14689
Dłużne papiery wartościowe.....	2396	752	3667
Inwestycje portfelowe - pasywa	-887	-4802	1020
Udziałowe papiery wartościowe.....	-1294	-3063	4829
Dłużne papiery wartościowe.....	407	-1739	-3809
Pozostałe inwestycje - aktywa	-3385	2479	7315
NBP.....	0	1	3
Sektor rządowy.....	29	33	33
Monetarne Instytucje Finansowe	-3861	2308	-1383
Pozostałe sektory	447	137	8662
Pozostałe inwestycje - pasywa	-1810	-10960	16085
NBP.....	426	-7761	1652
Sektor rządowy.....	-83	-281	3451
Monetarne Instytucje Finansowe	23	-3238	15293
Pozostałe sektory.....	-2176	320	-4311
Pochodne instrumenty finansowe	-176	-69	-244
Oficjalne aktywa rezerwowe	8261	-14302	26014
SALDO BŁĘDÓW I OPUSZCZEŃ	-2844	1029	-18318

^a Dane skumulowane są prezentowane krocząco w ujęciu 12 miesięcy.

Handel zagraniczny

W okresie styczeń–lipiec br. obroty towarowe z zagranicą były wyższe niż przed rokiem, przy czym eksport rósł szybciej niż import. Zwiększyła się wymiana z krajami rozwiniętymi (w tym z krajami UE) i z krajami rozwijającymi się. W wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej utrzymał się głęboki spadek eksportu i importu, głównie w wyniku znacznego osłabienia obrotów z Rosją i Ukrainą. Wymiana ogółem zamknęła się dodatnim saldem wobec ujemnego przed rokiem. Wskaźnik terms of trade kształtował się na korzystnym poziomie, choć nieco niższym niż przed rokiem.

Eksport liczony w złotych wzrósł w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku o 5,9% i wyniósł 422,8 mld zł, a import zwiększył się o 2,3% do 414,7 mld zł. Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 8,1 mld zł (przed rokiem minus 6,2 mld zł). Wymiana liczona w euro zwiększyła się po stronie eksportu o 6,2% do 101,5 mld EUR, a po stronie importu o 2,6% do 99,6 mld EUR. Dodatkowo saldo osiągnęło wartość 1,9 mld EUR (przed rokiem minus 1,5 mld EUR). Eksport w dolarach USA wyniósł 114,2 mld USD i był niższy o 12,9%, a import – 112,0 mld USD, tj. o 15,9% mniejszy niż przed rokiem. Saldo ukształtowało się na poziomie 2,2 mld USD (po siedmiu miesiącach ub. roku minus 2,0 mld USD).

Eksport w **cenach stałych** w I półroczu br. był wyższy niż przed rokiem o 6,8%, a import wzrósł o 3,3%. Wolumen eksportu zwiększył się w obrotach z krajami UE (o 10,1%) i z krajami rozwijającymi się (o 10,3%), natomiast zmniejszył się w wymianie z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (o 23,1%). Wolumen importu był wyższy w obrotach z krajami UE (o 4,7%) i z krajami rozwijającymi się (o 7,3%), a z krajami Europy Środkowo-Wschodniej obniżył się (o 4,5%).

Ceny transakcyjne towarów eksportowanych (liczone w złotych) wzrosły w porównaniu z I półroczem ub. roku o 0,2%, natomiast towarów importowanych – obniżyły się o 0,8%.

Wskaźnik terms of trade w obrotach ogółem kształtował się na poziomie 101,0 (wobec 103,5 w okresie styczeń–czerwiec ub. roku). W wymianie z krajami UE wskaźnik terms of trade wynosił 100,4 (wobec 101,0), w obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej – 126,6 (wobec 105,2), a z krajami rozwijającymi się 96,1 (wobec 109,3 rok wcześniej).

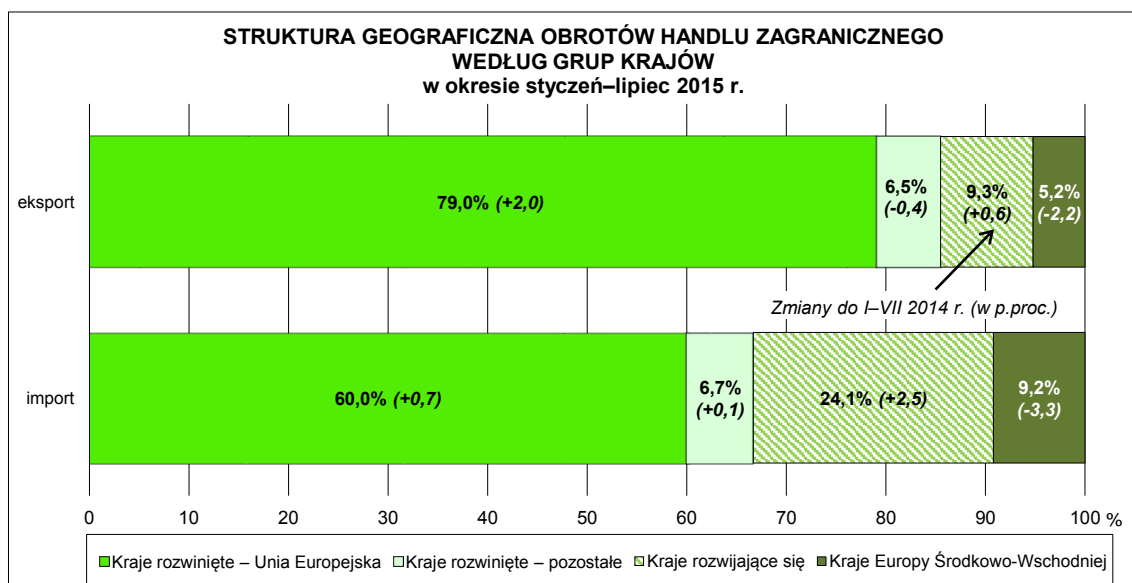
Obroty towarowe handlu zagranicznego kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I–VII 2015						I–VII 2014	I–VII 2015
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I–VII 2014=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	422790,3	101510,8	114199,0	105,9	106,2	87,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	361565,6	86798,4	97737,9	107,9	108,2	88,7	83,9	85,5
w tym Unia Europejska	334079,9	80195,6	90352,3	108,6	108,9	89,4	77,0	79,0
w tym strefa euro	238766,9	57312,3	64575,3	108,5	108,8	89,3	55,1	56,5
Kraje rozwijające się	39215,5	9422,9	10540,9	113,3	113,8	92,7	8,7	9,3
Kraje Europy Śr.-Wsch.	22009,2	5289,5	5920,2	74,8	75,1	61,3	7,4	5,2
IMPORT^a	414716,1	99575,3	111998,0	102,3	102,6	84,1	100,0	100,0
Kraje rozwinięte	276647,0	66437,0	74761,3	103,6	103,9	85,2	65,9	66,7
w tym Unia Europejska	248883,0	59764,6	67288,8	103,5	103,8	85,2	59,3	60,0
w tym strefa euro	198896,3	47756,7	53775,5	103,6	103,9	85,3	47,4	48,0
Kraje rozwijające się	99723,3	23911,3	26876,5	113,9	114,1	93,5	21,6	24,1
Kraje Europy Śr.-Wsch.	38345,8	9227,0	10360,2	75,4	75,8	62,0	12,5	9,2
SALDO	8074,2	1935,5	2201,0	x	x	x	x	x
Kraje rozwinięte	84918,6	20361,4	22976,6	x	x	x	x	x
w tym Unia Europejska	85196,9	20431,0	23063,5	x	x	x	x	x
w tym strefa euro	39870,6	9555,6	10799,8	x	x	x	x	x
Kraje rozwijające się	-60507,8	-14488,4	-16335,6	x	x	x	x	x
Kraje Europy Śr.-Wsch.	-16336,6	-3937,5	-4440,0	x	x	x	x	x

^a Dane dot. importu w podziale na grupy krajów prezentowane są **wg kraju pochodzenia**. Dane dot. importu **wg kraju wysyłki** dostępne są w Informacji bieżącej o wynikach wstępnych *Obroty handlu zagranicznego ogółem i wg krajów I–VII 2015 r.* na stronie internetowej GUS:

http://stat.gov.pl/download/gfx/portalinformacyjny/pl/defaultaktualnosci/5466/1/36/1/obroty_handlu_zagranicznego_ogolem_i_wedlug_krajow_i_vii_2015.pdf

W strukturze geograficznej obrotów w porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku wzrósł udział krajów rozwiniętych (w tym krajów UE) oraz krajów rozwijających się, przy spadku udziału krajów Europy Środkowo-Wschodniej.

Eksport do krajów **Unii Europejskiej** zwiększył się o 8,6% do 334,1 mld zł, a import wzrósł o 3,5% do 248,9 mld zł. Dodatkowo saldo wymiany było większe niż przed rokiem i ukształtowało się na poziomie 85,2 mld zł (w analogicznym okresie ub. roku 67,1 mld zł). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 80,2 mld EUR, tj. wzrosły o 8,9%, a w imporcie – 59,8 mld EUR, tj. zwiększyły się o 3,8%. Dodatkowo saldo osiągnęło poziom 20,4 mld EUR (wobec 16,1 mld EUR w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż rok wcześniej o 10,6%, a import – o 14,8% mniejszy; dodatkowo saldo wyniosło 23,1 mld USD (wobec 22,1 mld USD przed rokiem). Eksport do krajów Unii Europejskiej stanowił 79,0% wartości eksportu ogółem, a import z tych krajów – 60,0% wartości importu ogółem (wobec odpowiednio 77,0% i 59,3% w okresie styczeń–lipiec ub. roku).

Wartość obrotów z **Niemcami** wzrosła w eksporcie o 8,2% do 112,7 mld zł, a w imporcie o 6,6% do 94,4 mld zł. Wymiana zamknęła się dodatnim saldem w wysokości 18,3 mld zł (przed rokiem 15,6 mld zł). Eksport wyrażony w euro wzrósł o 8,5%, a import – o 6,8%. Dodatkowo saldo wyniosło 4,4 mld EUR (wobec 3,7 mld EUR przed rokiem). Udział Niemiec w obrotach ogółem zwiększył się w eksporcie z 26,1% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 26,7%, a w imporcie z 21,8% do 22,8%.

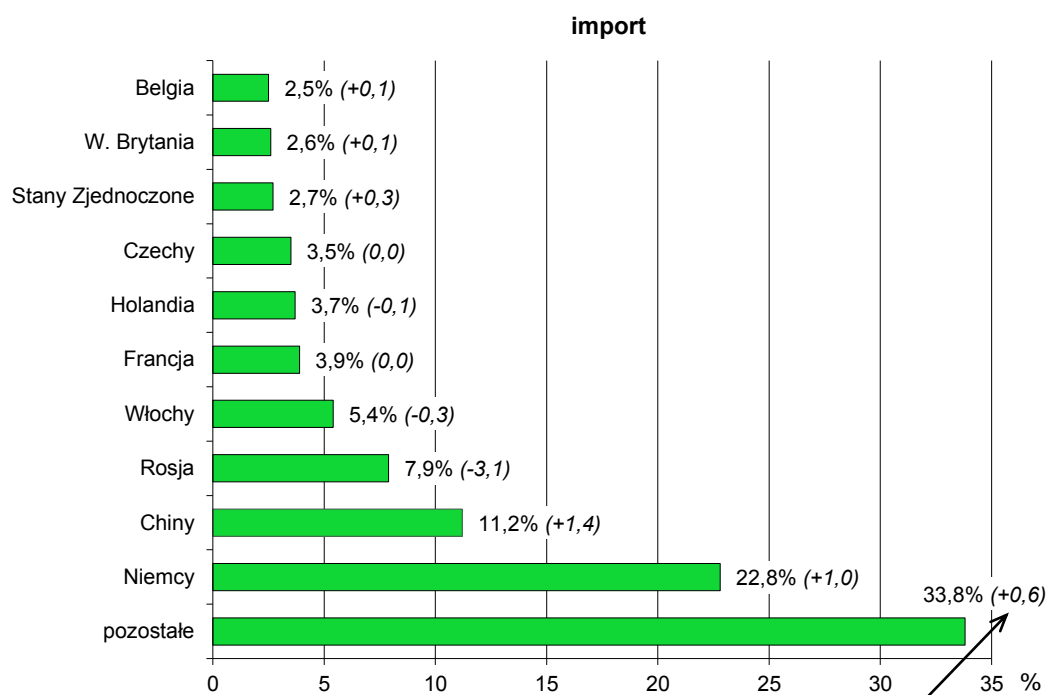
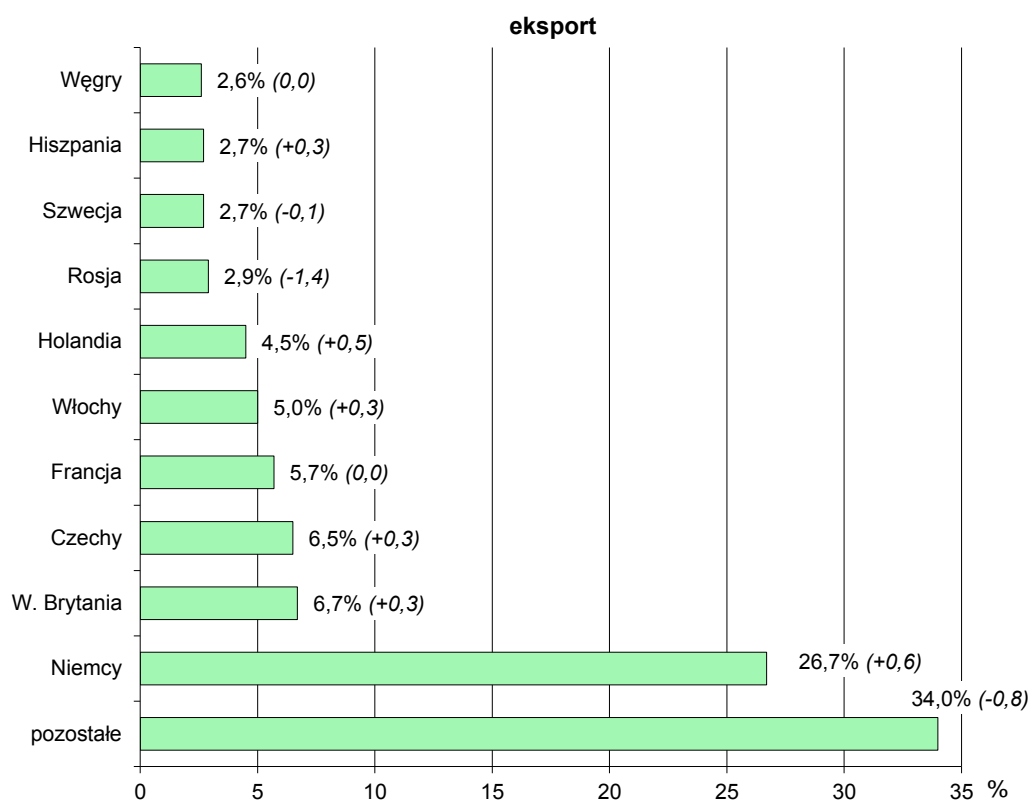
W wymianie z Niemcami wg grup towarowych SITC odnotowano wzrost eksportu m.in. urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego i spalinowych silników tłokowych i ich części, zmniejszył się natomiast eksport wyrobów z metali nieszlachetnych. W imporcie wzrosła wartość dostaw m.in. przetworzonych olejów ropy naftowej oraz części i akcesoriów do pojazdów mechanicznych, mniej natomiast sprowadzono wyrobów z metali nieszlachetnych, papieru i tektury oraz pojazdów samochodowych do przewozu osób.

Wśród naszych partnerów handlowych, kolejne pozycje po Niemczech zajmowały w eksporcie – W. Brytania (6,7%), Czechy (6,5%), Francja (5,7%), Włochy (5,0%), Holandia (4,5%), Rosja (2,9%), Szwecja i Hiszpania (po 2,7%) oraz Węgry (2,6%), a w imporcie – Chiny (11,2%), Rosja (7,9%), Włochy (5,4%), Francja (3,9%), Holandia (3,7%), Czechy (3,5%), Stany Zjednoczone (2,7%), W. Brytania (2,6%) i Belgia (2,5%).

Obroty towarowe z krajami **Europy Środkowo-Wschodniej** były znacznie niższe niż w okresie styczeń–lipiec ub. roku. Eksport zmniejszył się o 25,2% do 22,0 mld zł, a import obniżył się o 24,6% i wyniósł 38,3 mld zł. Wymiana zamknęła się ujemnym saldem w wysokości 16,3 mld zł (wobec minus 21,5 mld zł w analogicznym okresie ub. roku). Obroty liczone w euro w eksporcie wyniosły 5,3 mld EUR i były niższe o 24,9%, a w imporcie wyniosły 9,2 mld EUR, tj. o 24,2% mniej niż przed rokiem. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 3,9 mld EUR (wobec minus 5,1 mld EUR w okresie styczeń–lipiec ub. roku). Eksport w dolarach USA był niższy niż rok wcześniej o 38,7%, a import – mniejszy o 38,0%. Ujemne saldo wyniosło 4,4 mld USD (przed rokiem minus 7,1 mld USD). Udział eksportu do krajów Europy Środkowo-Wschodniej w eksporcie ogółem obniżył się o 2,2 p.proc. i wyniósł 5,2%, a odpowiednio w imporcie – spadł o 3,3 p.proc. do 9,2%.

**STRUKTURA GEOGRAFICZNA OBROTÓW HANDLU ZAGRANICZNEGO
WEDŁUG KRAJÓW
w okresie styczeń–lipiec 2015 r.**

Zmiany do okresu I–VII 2014 r. (w p.proc.)

Po siedmiu miesiącach br. **Rosja** zajmowała siódme miejsce na liście naszych partnerów handlowych w eksporcie oraz trzecie – w imporcie (przed rokiem odpowiednio szóste i drugie miejsce). W porównaniu z okresem styczeń–lipiec ub. roku eksport do Rosji obniżył się o 29,2% do 12,3 mld zł, natomiast import był niższy o 26,3% i wyniósł 32,7 mld zł. Saldo obrotów poprawiło się z minus 27,1 mld zł przed rokiem do minus 20,5 mld zł. Obroty z Rosją wyrażone w euro spadły o 29,0% w eksporcie oraz o 25,9% w imporcie, a ujemne saldo wyniosło 4,9 mld EUR (w analogicznym okresie ub. roku minus 6,5 mld EUR). Wartość wymiany liczonej w dolarach USA w eksporcie była niższa niż przed rokiem o 42,0%, a w imporcie o 39,3% mniejsza. Ujemne saldo ukształtowało się na poziomie 5,5 mld USD (rok wcześniej minus 8,9 mld USD). Udział Rosji w eksporcie ogółem obniżył się z 4,3% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 2,9%, a w imporcie spadł z 11,0% do 7,9%.

W obrotach z Rosją wg grup SITC, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, obniżył się eksport m.in. sprzętu telekomunikacyjnego, urządzeń elektrycznych i nieelektrycznych typu domowego oraz maszyn i urządzeń specjalistycznych. Zwiększył się natomiast eksport m.in. statków, łodzi i konstrukcji pływających oraz preparatów perfumeryjnych, kosmetycznych i toaletowych. W imporcie utrzymywał się głęboki spadek wartości dostaw ropy naftowej, natomiast wzrósł import m.in. aluminium oraz statków, łodzi i konstrukcji pływających.

Ukraina przesunęła się na liście odbiorców naszych towarów z piętnastego miejsca po siedmiu miesiącach ub. roku na osiemnaste, a w imporcie – z dwudziestego pierwszego na dwudzieste trzecie. Eksport na Ukrainę zmniejszył się o 10,7% do 6,5 mld zł, a import obniżył się o 21,8% i wyniósł 3,5 mld zł. Dodatkowo saldo obrotów wyniosło 3,0 mld zł (wobec 2,8 mld zł przed rokiem). Obroty z Ukrainą prezentowane w euro były niższe niż rok wcześniej w eksporcie o 10,3%, a w imporcie – o 21,5%; dodatkowo saldo, podobnie jak przed rokiem, wyniosło 0,7 mld EUR. Wartość wymiany liczonej w dolarach USA obniżyła się w eksporcie o 26,9%, a w imporcie – o 35,9%. Saldo ukształtowało się na poziomie 0,8 mld USD (przed rokiem 0,9 mld USD). Udział Ukrainy zmniejszył się w eksporcie ogółem z 1,8% w okresie styczeń–lipiec ub. roku do 1,5%, a w imporcie ogółem – z 1,1% do 0,8%.

W obrotach z Ukrainą wg grup SITC znacząco obniżył się eksport m.in. papieru i tektury ciętych wg rozmiaru lub kształtu i artykułów z nich, natomiast większe niż przed rokiem były dostawy koksu i półkoksu oraz przetworzonych olejów ropy naftowej. W imporcie zmniejszyła się wartość m.in. wyrobów walcowanych płaskich z żeliwa lub stali niestopowej nieplaterowanych, niepokrytych ani niepowleczonych oraz rud i koncentratów żelaza, więcej natomiast sprowadzono urządzeń do rozdziału energii elektrycznej oraz surówki, surówki zwierciadlistej i żelaza gąbczastego.

W obrotach ogółem **wg klasyfikacji towarowej SITC** najszybszy wzrost obrotów nastąpił w sekcji napoje i tytoń. Ponadto więcej eksportowano i importowano m.in. różnych wyrobów przemysłowych oraz maszyn, urządzeń i sprzętu transportowego, czego konsekwencją był znaczący wzrost udziału obu wymienionych sekcji w obrotach.

Największy spadek eksportu i importu odnotowano w sekcji paliw mineralnych, smarów i materiałów pochodnych, co wpłynęło na znaczne obniżenie udziału tej grupy towarów w wymianie ogółem, zwłaszcza w imporcie (o 3,0 p. proc.).

Dynamika i struktura obrotów ogółem wg sekcji SITC kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2015			I-VII 2014
	w mln zł	I-VII 2014=100	struktura w %	
EKSPORT	422790,3	105,9	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	44666,7	103,9	10,6	10,8
Napoje i tytoń.....	7219,9	124,2	1,7	1,5
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	9896,8	99,6	2,3	2,5
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	14543,7	88,6	3,4	4,1
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1133,3	94,6	0,3	0,3
Chemikalia i produkty pokrewne.....	37910,4	103,3	9,0	9,2
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	82809,4	104,4	19,6	19,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	163723,3	106,8	38,7	38,4
Różne wyroby przemysłowe.....	60226,9	113,9	14,2	13,2
IMPORT	414716,1	102,3	100,0	100,0
w tym:				
Żywność i zwierzęta żywe	29781,0	101,1	7,2	7,3
Napoje i tytoń.....	3030,1	127,7	0,7	0,6
Surowce niejadalne z wyjątkiem paliw.....	13646,4	107,4	3,3	3,1
Paliwa mineralne, smary i materiały pochodne.....	31889,2	73,3	7,7	10,7
Oleje, tłuszcze i woski zwierzęce i roślinne	1406,1	88,4	0,3	0,4
Chemikalia i produkty pokrewne.....	59557,8	98,6	14,4	14,9
Towary przemysłowe sklasyfikowane głównie wg surowca.....	73596,0	101,6	17,7	17,9
Maszyny, urządzenia i sprzęt transportowy.....	147882,8	109,4	35,7	33,3
Różne wyroby przemysłowe.....	46906,2	117,9	11,3	9,8

Eksport produktów rolno-spożywczych w okresie styczeń–lipiec br. był wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku o 6,1% i wyniósł 54,7 mld zł (13,1 mld EUR, 14,8 mld USD), a import zwiększył się o 2,2% do 37,2 mld zł (8,9 mld EUR, 10,1 mld USD). Obroty zamknęły się dodatnim saldem w wysokości 17,5 mld zł (4,2 mld EUR, 4,7 mld USD) wobec 15,2 mld zł (3,6 mld EUR, 5,0 mld USD) przed rokiem. Udział towarów rolno-spożywczych w obrotach ogółem nie zmienił się w skali roku i wyniósł 12,9% w eksporcie oraz 9,0% w imporcie. Wzrost eksportu odnotowano w obrotach z krajami rozwiniętymi – o 9,5% (w tym z krajami UE o 8,7%) i z krajami rozwijającymi się – o 23,2% (głównie pszenicy), natomiast niższy o 45,9% był eksport do krajów Europy Środkowo-Wschodniej. Import produktów rolno-spożywczych z krajów rozwiniętych był tylko nieco wyższy niż w analogicznym okresie ub. roku – o 0,7% (przy nieznacznym spadku wartości dostaw z krajów UE – o 0,1%), natomiast z krajów rozwijających się – wzrósł o 10,9%. W obrotach z krajami Europy Środkowo-Wschodniej odnotowano spadek importu o 9,5%.

Obroty towarowe produktami rolno-spożywczymi (wg CN) przedstawiały się następująco:

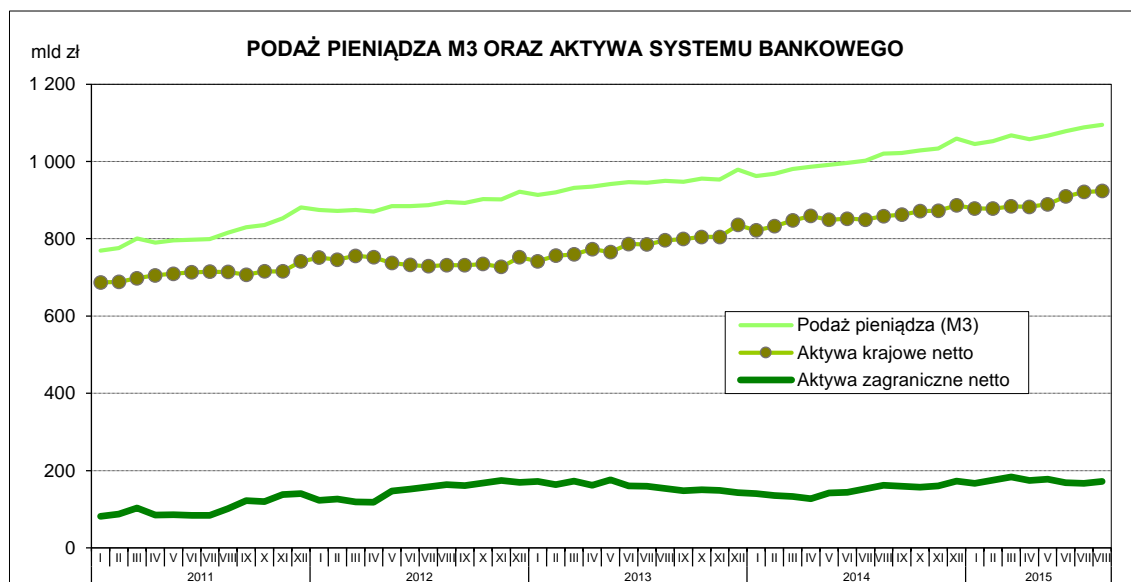
Wyszczególnienie	I-VII 2015						I-VII 2014	I-VII 2015
	w mln zł	w mln EUR	w mln USD	I-VII 2014=100				
				zł	EUR	USD		
EKSPORT	54720,4	13137,4	14776,7	106,1	106,4	87,2	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	16759,5	4024,6	4528,8	99,4	99,7	81,7	32,7	30,6
Produkty pochodzenia roślinnego..	10774,8	2582,1	2903,4	106,8	106,9	87,6	19,6	19,7
Oleje i tłuszcze	1391,2	334,4	375,9	99,9	100,3	82,2	2,7	2,6
Przetwory spożywcze	25794,9	6196,3	6968,6	111,0	111,3	91,2	45,0	47,1
IMPORT	37216,1	8929,7	10051,3	102,2	102,5	84,0	100,0	100,0
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	10394,5	2494,6	2809,7	95,6	95,9	78,7	29,8	28,0
Produkty pochodzenia roślinnego..	9764,2	2340,0	2636,6	102,6	102,7	84,3	26,2	26,2
Oleje i tłuszcze	1645,9	395,4	445,3	91,1	91,4	75,0	5,0	4,4
Przetwory spożywcze	15411,5	3699,7	4159,7	108,5	108,8	89,1	39,0	41,4
SALDO	17504,3	4207,7	4725,4	x	x	x	x	x
Zwierzęta żywe i produkty pochodzenia zwierzęcego	6365,0	1530,0	1719,1	x	x	x	x	x
Produkty pochodzenia roślinnego..	1010,6	242,1	266,8	x	x	x	x	x
Oleje i tłuszcze	-254,7	-61,0	-69,4	x	x	x	x	x
Przetwory spożywcze	10383,4	2496,6	2808,9	x	x	x	x	x

W okresie styczeń-lipiec br. eksport **zbóż** zwiększył się w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku o 48,9% i wyniósł 3819,9 tys. ton o wartości 3,1 mld zł (0,7 mld EUR, 0,8 mld USD). Na rynki zagraniczne dostarczano głównie pszenicę, a największymi jej odbiorcami były Niemcy, Egipt, Arabia Saudyjska, Algieria i Maroko. Import zbóż zmniejszył się o 39,2% i wyniósł 482,3 tys. ton o wartości 0,7 mld zł (0,2 mld EUR, 0,2 mld USD). Najwięcej sprowadzono pszenicy i kukurydzy. Dostawy zbóż pochodziły głównie ze Słowacji i Czech.

W **strukturze rozdysponowania importu według głównych kategorii ekonomicznych**, w porównaniu z analogicznym okresem ub. roku, wzrósł udział towarów konsumpcyjnych (z 21,1% do 22,5%) oraz dóbr inwestycyjnych (z 15,2% do 16,5%). Zmniejszył się udział towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie (z 63,7% do 61,0%). Odnotowano wzrost importu dóbr inwestycyjnych o 11,1% oraz towarów konsumpcyjnych o 8,8%. Obniżył się import towarów przeznaczonych na zużycie pośrednie – o 2,0%.

Pieniądz

Na koniec sierpnia br. **podaż pieniądza M3**¹⁴ wyniosła 1095,2 mld zł, tj. była wyższa niż w końcu grudnia ub. roku o 3,4% i większa niż przed miesiącem o 0,7%.

Komponenty podaży pieniądza M3 oraz aktywa systemu bankowego^a kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015			
	VIII	XII	VII	VIII		
	mln zł				VII 2015= =100	XII 2014= =100
Podaż pieniądza (M3)	1020561,1	1059167,2	1088054,7	1095178,2	100,7	103,4
pieniądz gotówkowy w obiegu	124985,7	130029,9	141590,6	143199,5	101,1	110,1
depozyty i inne zobowiązania	878142,7	914523,0	932483,9	940129,7	100,8	102,8
pozostałe składniki M3	17432,7	14614,3	13980,2	11849,0	84,8	81,1
Aktywa zagraniczne netto	162128,8	172946,6	168176,0	171646,1	102,1	99,2
Aktywa krajowe netto	858432,3	886220,6	919878,7	923532,2	100,4	104,2
należności	988590,9	1005640,5	1052121,3	1060920,7	100,8	105,5
zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego	149352,5	169024,5	164055,2	162253,9	98,9	96,0
saldo pozostałych pozycji netto	-279511,1	-288444,4	-296297,8	-299642,4	x	x

^a Stan w końcu okresu.

Zasoby pieniądza gotówkowego w obiegu (poza kasami banków) w końcu sierpnia br. wyniosły 143,2 mld zł i wzrosły o 10,1% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do lipca br. były wyższe o 1,1%.

Depozyty i inne zobowiązania, stanowiące główną pozycję w strukturze podaży pieniądza (M3), w końcu sierpnia br. wyniosły 940,1 mld zł. Największy udział w tej pozycji (65,7%) miały depozyty i inne zobowiązania wobec gospodarstw domowych w kwocie 617,9 mld zł.

¹⁴ Opracowano na podstawie danych NBP – statystyka monetarna i finansowa.

Pozostałe składniki M3 na koniec sierpnia br. wyniosły 11,8 mld zł. Wartość tej pozycji zmniejszyła się w stosunku do końca ub. roku o 18,9%, a w porównaniu ze stanem na koniec lipca br. spadła o 15,2%.

Kolejnym czynnikiem kształtującym stan zasobów pieniądza były **aktywa zagraniczne netto**, które wyniosły w końcu sierpnia br. 171,6 mld zł. Ich wartość zmniejszyła się w porównaniu z końcem ub. roku o 0,8%, a w porównaniu z poprzednim miesiącem zwiększyła się o 2,1%.

Aktywa krajowe netto na koniec sierpnia br. ukształtowały się na poziomie 923,5 mld zł i były wyższe o 4,2% niż w końcu ub. roku oraz o 0,4% większe niż przed miesiącem.

Należności, stanowiące największą pozycję w strukturze aktywów krajowych netto, w końcu sierpnia br. wyniosły 1060,9 mld zł. Największy udział w tej pozycji (59,0%) miały należności gospodarstw domowych w kwocie 625,6 mld zł.

Główne komponenty podaży pieniądza i aktywów krajowych netto (wg stanu w końcu okresu) kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	VIII 2015		
	mln zł	VII 2015=100	XII 2014=100
Depozyty i inne zobowiązania	940129,7	100,8	102,8
Gospodarstwa domowe	617878,9	100,7	104,4
Niemonetarne instytucje finansowe	48249,3	100,0	92,9
Przedsiębiorstwa	224446,6	101,0	99,4
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	19667,8	100,5	108,6
Instytucje samorządowe	27717,5	103,1	115,4
Fundusze ubezpieczeń społecznych	2169,7	93,8	71,4
Należności	1060920,7	100,8	105,5
Gospodarstwa domowe	625642,4	100,4	105,5
Niemonetarne instytucje finansowe	56738,7	99,9	103,0
Przedsiębiorstwa	320109,1	102,0	107,3
Instytucje niekomercyjne działające na rzecz gospodarstw domowych	5858,3	101,2	103,1
Instytucje samorządowe	52548,2	99,7	98,7
Fundusze ubezpieczeń społecznych ^a	24,1	x	x

^a W końcu lipca br. należności od funduszy ubezpieczeń społecznych wyniosły 0,2 mln zł, a w końcu grudnia ub. roku 0,2 mln zł.

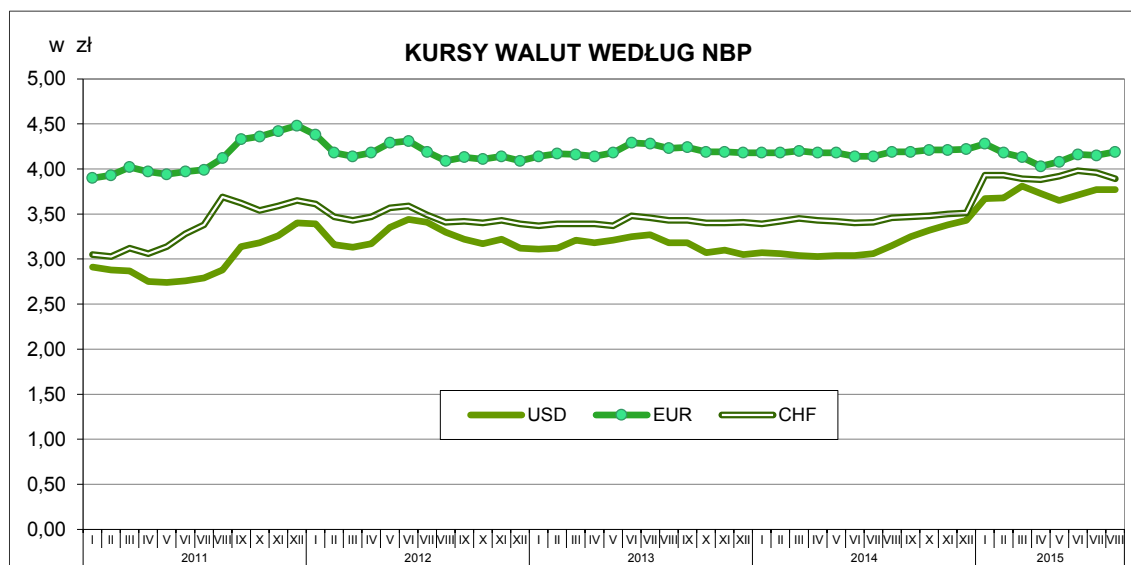
Zadłużenie netto instytucji rządowych szczebla centralnego na koniec sierpnia br. wyniosło 162,3 mld zł. Zadłużenie to zmniejszyło się o 4,0% w porównaniu z końcem ub. roku, a w stosunku do stanu na koniec lipca br. spadło o 1,1%.

Czynnikiem obniżającym stan zasobów pieniądza było ujemne **saldo pozostałych pozycji netto** w kwocie 299,6 mld zł, które pogłębiło się w relacji do stanu na koniec ub. roku – o 11,2 mld zł oraz na koniec lipca br. – o 3,3 mld zł.

Podstawowe stopy procentowe Narodowego Banku Polskiego nie uległy zmianie od 5 marca br. i wyniosły odpowiednio: stopa lombardowa – 2,50%, stopa redyskonta weksli – 1,75%, stopa referencyjna – 1,50%, stopa depozytowa – 0,50%.

Średnie miesięczne kursy walut w Narodowym Banku Polskim kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	2014		2015				
	VIII	XII	VII	VIII	zmiana % w stosunku do		
	w zł				VIII 2014	XII 2014	VII 2015
100 EUR	419,32	422,33	415,40	419,36	0,0	-0,7	1,0
100 USD	314,82	342,87	377,34	376,85	19,7	9,9	-0,1
100 CHF	346,02	351,23	396,27	389,29	12,5	10,8	-1,8

Średni miesięczny kurs **euro** w sierpniu br. wzrósł w stosunku do kursu z lipca br. o 1,0% i był zbliżony do kursu z sierpnia ub. roku. Kurs **dolara amerykańskiego** był nieznacznie niższy od kursu z lipca br., a w porównaniu z sierpniem ub. roku wzrósł o 19,7%. Kurs **franka szwajcarskiego** był nieco niższy niż w lipcu br., ale o 12,5% wyższy w stosunku do sierpnia ub. roku.

Budżet państwa

W okresie styczeń–sierpień br. **dochody** budżetu państwa¹⁵ wyniosły 187237,5 mln zł (tj. 63,0% kwoty założonej w ustawie budżetowej na 2015 r.), a **wydatki** 213097,9 mln zł (odpowiednio 62,1%). **Deficyt** ukształtował się na poziomie 25860,4 mln zł, co stanowiło 56,1% planu.

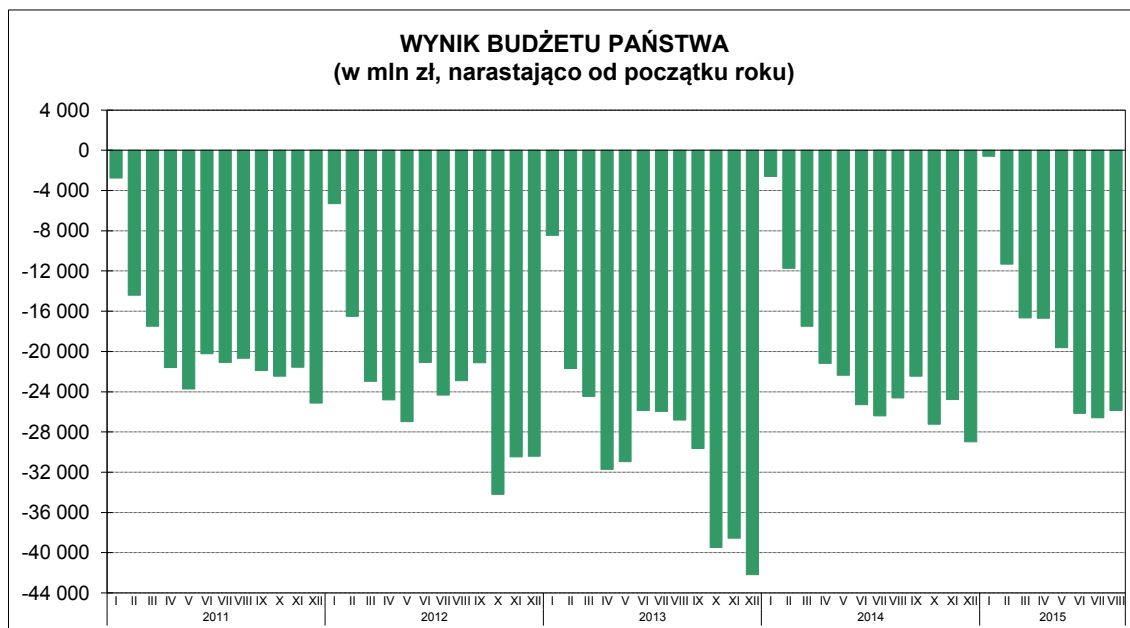
Dochody i wydatki budżetu państwa kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ustawa budżetowa na 2015 r.	I–VIII 2015			
		wykonanie	realizacja ustawy budżetowej	struktura	I–VIII 2014=100
		w mln zł		w %	
Dochody ogółem	297197,8	187237,5	63,0	100,0	101,5
Dochody podatkowe	269820,0	168417,7	62,4	89,9	100,0
w tym:					
podatki pośrednie	199450,0	121974,0	61,2	65,1	97,5
w tym podatek akcyzowy	63570,0	40747,2	64,1	21,8	102,0
podatek dochodowy od osób prawnych	24530,0	17295,1	70,5	9,2	112,9
podatek dochodowy od osób fizycznych	44390,0	28018,4	63,1	15,0	103,9
Dochody niepodatkowe	25829,9	17993,8	69,7	9,6	115,3
w tym wpływy z cła	2394,0	1846,0	77,1	1,0	120,6
Środki z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegające zwrotowi	1547,9	826,0	53,4	0,4	169,6
Wspólna Polityka Rolna	178,7	95,5	53,4	0,1	117,6
fundusze strukturalne i inne	1369,2	730,6	53,4	0,4	180,0
Wydatki ogółem	343277,8	213097,9	62,1	100,0	101,9
w tym:					
Obsługa długu krajowego	22082,0	9629,9	43,6	4,5	75,7
Obsługa zadłużenia zagranicznego	10168,0	8222,2	80,9	3,9	101,2
Rozliczenia z budżetem ogólnym UE z tytułu środków własnych	18164,5	12864,0	70,8	6,0	98,4
Dotacje dla:					
Funduszu Emerytalno-Rentowego	17041,1	10695,7	62,8	5,0	102,1
Funduszu Ubezpieczeń Społecznych	42065,7	27903,1	66,3	13,1	105,5
Subwencje ogólne dla jednostek samorządu terytorialnego	51346,6	38313,0	74,6	18,0	100,6
Deficyt (-) / Nadwyżka (+)	-46080,0	-25860,4	56,1	x	x
Finansowanie deficytu ^a					
źródła krajowe	38873,8	35120,1	90,3	x	x
źródła zagraniczne	10641,7	-9259,7	x	x	x

^a Obejmuje finansowanie deficytu budżetu państwa i budżetu środków europejskich.

¹⁵ Opracowano na podstawie informacji Ministerstwa Finansów: „Szacunkowe dane o wykonaniu budżetu państwa za okres styczeń–sierpień 2015 r.”

Dochody zrealizowane w okresie styczeń–sierpień br. były większe niż w analogicznym okresie ub. roku o 1,5%, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była niższa o 3,4 p.proc. Wpływy z **podatków pośrednich** wyniosły 121974,0 mln zł, w tym z podatku akcyzowego 40747,2 mln zł. Ich udział w łącznej kwocie dochodów wyniósł odpowiednio 65,1% i 21,8%.

Wpływy z **podatku dochodowego** od osób prawnych ukształtowały się na poziomie 17295,1 mln zł, a od osób fizycznych – 28018,4 mln zł. Ich udział w dochodach ogółem wyniósł odpowiednio 9,2% i 15,0%. Wykonanie dochodów budżetu państwa z tytułu napływu środków z Unii Europejskiej i z innych źródeł niepodlegających zwrotowi stanowiło 53,4% planu.

Wydatki poniesione w okresie styczeń–sierpień br. były o 1,9% większe niż przed rokiem, a realizacja ustawy budżetowej w ich zakresie była niższa o 2,2 p.proc. Wypłaty subwencji ogólnej dla jednostek samorządu terytorialnego wyniosły 38313,0 mln zł, tj. były o 0,6% wyższe niż rok wcześniej i stanowiły 18,0% wydatków ogółem. Wydatki na obsługę długu krajowego i zagranicznego stanowiły 8,4% wydatków ogółem (przed rokiem 10,0%). Wypłacone w okresie styczeń–sierpień br. dotacje dla Funduszu Emerytalno-Rentowego wyniosły 10695,7 mln zł (tj. 5,0% wydatków ogółem), a dla Funduszu Ubezpieczeń Społecznych – 27903,1 mln zł (odpowiednio 13,1%).

Wydatki bieżące jednostek budżetowych kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	I-VII 2015			I-VII 2014=100
	wykonanie w mln zł	realizacja ustawy budżetowej	struktura	
Ogółem wydatki bieżące jednostek budżetowych..	33280,8	51,0	100,0	102,9
w tym:				
transport i łączność	1242,8	40,9	3,7	105,1
nauka	238,5	72,9	0,7	111,1
oświata i wychowanie	943,7	58,3	2,8	101,9
szkolnictwo wyższe	18,9	49,7	0,1	123,6
kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	123,9	50,6	0,4	111,0
ochrona zdrowia	1154,2	51,3	3,5	82,5
pomoc społeczna i pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	169,6	55,8	0,5	110,1
administracja publiczna	5976,7	56,7	18,0	98,4
urzędy naczelnych organów władzy państwowej, kontroli i ochrony prawa oraz sądownictwa	1035,9	52,9	3,1	100,2
wymiar sprawiedliwości	5797,0	57,1	17,4	102,8
bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	6087,2	58,3	18,3	101,3
obrona narodowa	7341,6	47,0	22,1	110,1

W okresie styczeń-lipiec br. **wydatki bieżące jednostek budżetowych** były o 2,9% wyższe niż przed rokiem, a ich udział w ogólnej kwocie wydatków budżetu państwa wyniósł 17,5% (wobec 17,1% w analogicznym okresie ub. roku).

* *

*

Wyniki finansowe ubezpieczycieli

Wyniki finansowe zakładów ubezpieczeń¹⁶ ogółem w I półroczu br. były słabsze niż w analogicznym okresie ub. roku, na co wpłynął wyższy wzrost kosztów niż przychodów. Gorsze wyniki uzyskały zarówno zakłady ubezpieczeń na życie, jak i zakłady ubezpieczeń majątkowych.

Przychody i koszty zakładów ubezpieczeń ogółem kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Ogółem			Dział I ^a			Dział II ^b		
	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2014= =100	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2014= =100	I-VI 2014	I-VI 2015	I-VI 2014= =100
	mln zł			mln zł			mln zł		
Przychody ogółem.....	31854,0	32317,4	101,5	18088,4	18639,8	103,0	13765,6	13677,6	99,4
w tym:									
Składki przypisane brutto.	27722,8	28093,7	101,3	14242,1	14428,7	101,3	13480,7	13665,0	101,4
Przychody z lokat.....	6606,7	6578,2	99,6	3929,3	4287,1	109,1	2677,4	2291,1	85,6
Koszty ogółem	27448,9	28829,7	105,0	16252,7	16940,9	104,2	11196,2	11888,8	106,2
w tym:									
Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto.....	17257,5	17445,0	101,1	10515,7	10238,8	97,4	6741,8	7206,2	106,9
Zmiany stanu innych rezerw techniczno-ubezpieczeniowych.....	1269,9	1214,6	95,6	1240,2	1206,2	97,3	29,7	8,4	28,2
Koszty działalności ubezpieczeniowej.....	6611,1	6921,0	104,7	3086,1	3228,2	104,6	3525,0	3692,8	104,8
Koszty działalności lokacyjnej.....	1703,2	2542,3	149,3	1240,8	1891,7	152,5	462,4	650,6	140,7
Wynik finansowy netto...	4405,1	3487,7	79,2	1835,7	1698,9	92,5	2569,4	1788,8	69,6
Wynik techniczny	2610,5	1823,5	69,9	1722,7	1329,1	77,1	887,8	494,4	55,7

a Ubezpieczenia na życie. b Pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe.

¹⁶ Opracowano na podstawie danych Urzędu Komisji Nadzoru Finansowego przekazanych w dniu 8 czerwca 2015 r.

Przychody ogółem zakładów ubezpieczeń w I półroczu br. były wyższe niż przed rokiem o 1,5%, na co wpłynął wzrost wartości **składki przypisanej brutto** (o 1,3% do 28,1 mld zł) oraz spadek **przychodów z działalności lokacyjnej** (o 0,4% do 6,6 mld zł). Składka w dziale I (ubezpieczenia na życie) osiągnęła wartość 14,4 mld zł, tj. wzrosła o 1,3% w skali roku, natomiast w dziale II (pozostałe ubezpieczenia osobowe oraz ubezpieczenia majątkowe) wyniosła 13,7 mld zł i była wyższa o 1,4% niż w analogicznym okresie ub. roku. **Koszty ogółem** ukształtowały się na poziomie 28,8 mld zł i były wyższe niż w I półroczu ub. roku o 5,0% (w dziale I wzrosły o 4,2%, a w dziale II – o 6,2%). **Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto** ogółem w I półroczu br. wyniosły ponad 17,4 mld zł i były wyższe o 1,1% niż przed rokiem (w dziale I zmniejszyły się o 2,6% do 10,2 mld zł, a w dziale II wzrosły o 6,9% do 7,2 mld zł). **Koszty działalności lokacyjnej** zwiększyły się o 49,3% i ukształtowały się na poziomie 2,5 mld zł (w dziale I – 1,9 mld zł, a w dziale II – ponad 0,6 mld zł).

Łączny **wynik finansowy netto** zakładów ubezpieczeń wyniósł 3,5 mld zł i był o 20,8% niższy niż w I półroczu ub. roku. Towarzystwa ubezpieczeń w dziale I wypracowały wynik w wysokości 1,7 mld zł, tj. o 7,5% niższy niż przed rokiem, natomiast w dziale II wynik zmniejszył się w skali roku o 30,4% i wyniósł 1,8 mld zł.

Wynik techniczny (w ujęciu zagregowanym) ukształtował się na poziomie 1,8 mld zł, tj. o 30,1% mniejszym niż w analogicznym okresie ub. roku. Wynik w ubezpieczeniach na życie zmniejszył się o 22,9% i wyniósł 1,3 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych oraz majątkowych obniżył się o 44,3% do 0,5 mld zł.

Składka przypisana brutto z działalności bezpośredniej w I półroczu br. wyniosła w ubezpieczeniach na życie 14,4 mld zł (wzrost o 1,3% w stosunku do analogicznego okresu ub. roku), a w ubezpieczeniach majątkowych 13,0 mld zł (spadek o 1,2%).

W strukturze składki przypisanej brutto z działalności bezpośredniej ogółem składka zakładów działu I stanowiła 52,5%, a zakładów działu II – 47,5%. Dominującą pozycję w dziale I, pod względem wartości zebranej składki brutto, stanowiły ubezpieczenia na życie związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym, z wartością składek 7,0 mld zł oraz ubezpieczenia na życie – 4,6 mld zł. Udział tych grup wyniósł odpowiednio 48,8% i 31,6% wartości składek przypisanych brutto działu I. W dziale II największą pozycję (51,7% składek) stanowiły składki brutto zebrane z tytułu polis komunikacyjnych, które wyniosły 6,7 mld zł. Udział ubezpieczeń casco pojazdów lądowych w składce przypisanej brutto działu II wyniósł 21,0%, a ubezpieczeń obowiązkowych odpowiedzialności cywilnej wynikających z posiadania pojazdów mechanicznych – 30,7%.

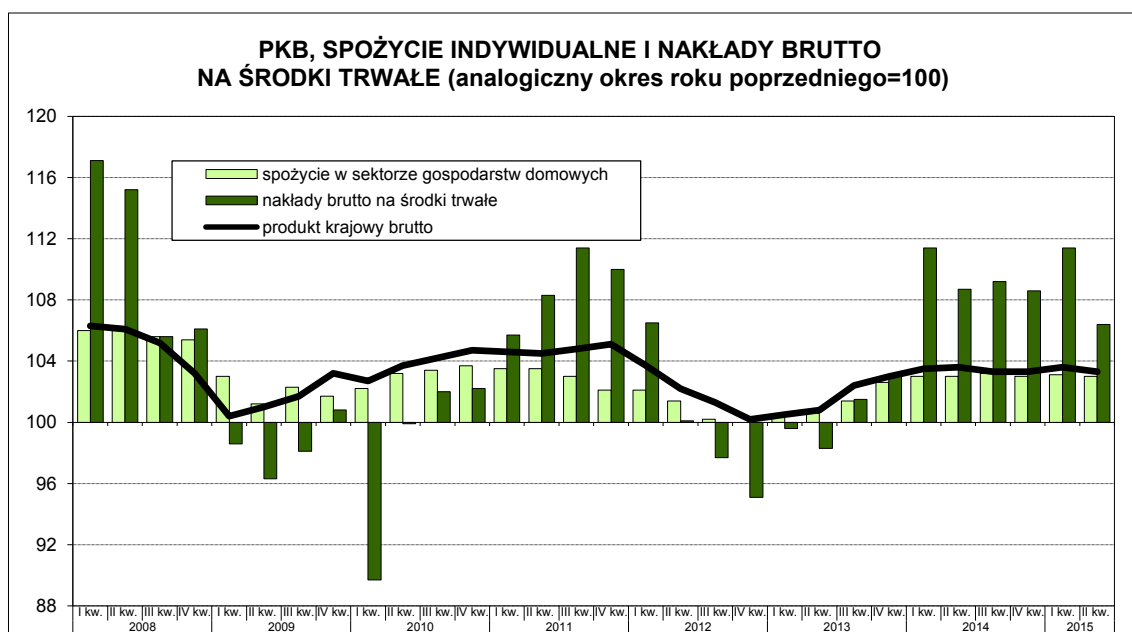
Wartość **odszkodowań i świadczeń wypłaconych brutto z działalności bezpośredniej** w porównaniu z I półroczem ub. roku w ubezpieczeniach na życie zmniejszyła się o 2,6% do 10,2 mld zł, a w pozostałych ubezpieczeniach osobowych i majątkowych wzrosła o 7,3% do 7,1 mld zł.

Składki przypisane brutto oraz odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto w podziale na wybrane rodzaje ubezpieczeń kształtowały się następująco:

Wyszczególnienie	Składki przypisane brutto			Odszkodowania i świadczenia wypłacone brutto		
	I-VI 2014	I-VI 2015		I-VI 2014	I-VI 2015	
	mln zł	I-VI 2014= =100		mln zł	I-VI 2014= =100	
DZIAŁ I						
Ogółem z działalności bezpośredniej	14231,8	14418,9	101,3	10511,5	10234,6	97,4
w tym:						
Ubezpieczenia na życie	5483,7	4553,1	83,0	5974,1	4261,7	71,3
Ubezpieczenia na życie, związane z ubezpieczeniowym funduszem kapitałowym	6085,9	7035,0	115,6	3516,0	4842,1	137,7
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	2548,9	2708,0	106,2	927,5	1035,4	111,6
DZIAŁ II						
Ogółem z działalności bezpośredniej	13210,8	13047,4	98,8	6611,9	7092,1	107,3
w tym:						
Ubezpieczenia wypadkowe i chorobowe	847,4	1002,7	118,3	223,2	223,0	99,9
Ubezpieczenia casco pojazdów lądowych	2690,1	2736,4	101,7	1746,0	1867,6	107,0
Ubezpieczenia szkód spowodowanych żywiołami	1699,5	1665,2	98,0	545,2	524,9	96,3
Ubezpieczenia pozostałych szkód rzeczowych	1214,6	1196,1	98,5	389,2	350,7	90,1
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej wynikającej z posiadania pojazdów lądowych	4064,3	4005,9	98,6	2877,8	3302,7	114,8
w tym obowiązkowe OC posiadaczy pojazdów mechanicznych	3903,6	3886,5	99,6	2784,6	3182,5	114,3
Ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ogólnej	1104,7	1099,5	99,5	324,9	353,5	108,8

Produkt krajowy brutto

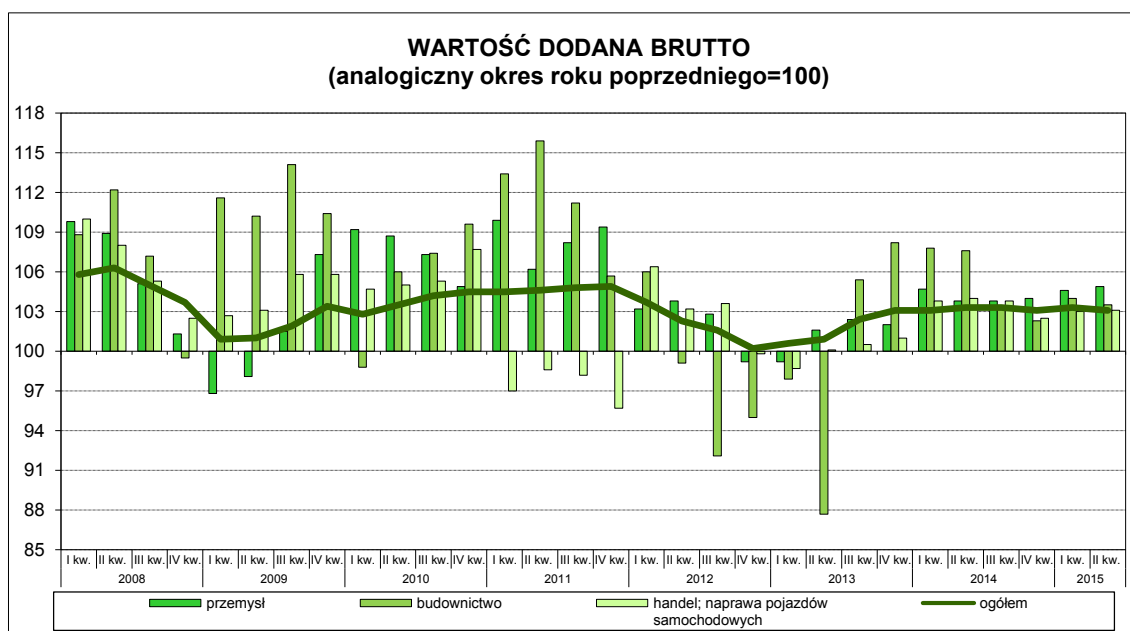
Według wstępnych danych, **produkt krajowy brutto**, po wyeliminowaniu wpływu czynników o charakterze sezonowym, w II kwartale br. wzrósł realnie o 3,6% w skali roku, natomiast w porównaniu z poprzednim kwartałem zwiększył się o 0,9%. PKB niewyrównany sezonowo był realnie wyższy niż przed rokiem o 3,3% (wobec wzrostu odpowiednio o 3,6% w I kwartale br.).

Pozytywnie na wzrost PKB w II kwartale br. oddziaływał popyt krajowy (3,3 p.proc. wobec 2,5 p.proc. w I kwartale br.), przy neutralnym wpływie popytu zagranicznego (wobec dodatniego w okresie styczeń–marzec br.). Wpływ spożycia ogółem wyniósł 2,4 p.proc. (spożycia w sektorze gospodarstw domowych 1,9 p.proc., a spożycia publicznego 0,5 p.proc.). Akumulacja oddziaływała pozytywnie na wzrost PKB (0,9 p.proc. wobec minus 0,1 w I kwartale br.), co było rezultatem dodatniego wpływu popytu inwestycyjnego (1,1 p.proc.), przy niewielkim ujemnym oddziaływaniu przyrostu rzeczowych środków obrotowych (minus 0,2 p.proc.).

Tempo wzrostu w skali roku **popytu krajowego** było szybsze niż w I kwartale br. i wyniosło 3,3% (wobec 2,6%). Spożycie ogółem zwiększyło się o 2,9% (wobec 3,1% w poprzednim kwartale), w tym spożycie w sektorze gospodarstw domowych wzrosło o 3,0%, a spożycie publiczne – o 2,4%. W II kwartale br. wzrost akumulacji brutto wyniósł 5,2% (po spadku o 0,5% w poprzednim okresie), w tym nakłady brutto na środki trwałe zwiększyły się o 6,4% (wobec wzrostu o 11,4% w poprzednim kwartale). **Stopa inwestycji** w II kwartale br. wyniosła 18,1% (wobec 17,5% przed rokiem).

Eksport był o 5,2% wyższy niż w II kwartale ub. roku, a **import** – większy o 5,4% (w I kwartale br. notowano odpowiednio wzrost eksportu o 8,0%, a importu o 6,0%).

Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w II kwartale br. zwiększyła się w skali roku o 3,1% (wobec wzrostu o 3,3% w I kwartale br.). W przemyśle wartość dodana brutto była wyższa niż przed rokiem o 4,9%, a w budownictwie – o 3,5%. Wzrost notowano również m.in. w działalności finansowej i ubezpieczeniowej (o 6,6%), informacji i komunikacji (o 4,6%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 3,1%), zakwaterowaniu i gastronomii oraz w obsłudze rynku nieruchomości (po 2,7%). W sekcjach administracja i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne, edukacja, opieka zdrowotna i pomoc społeczna wartość dodana brutto łącznie była wyższa niż przed rokiem o 1,4%.

Produkt krajowy brutto niewyrównany sezonowo (ceny bieżące)

Wyszczególnienie	2013		2014		2013				2014				2015	
	w mln zł		w mln zł		kwartaly - w mln zł				kwartaly - w mln zł					
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spżycie.....	1 313 853,4	1 353 552,5	330 274,9	323 604,0	328 564,3	331 410,2	340 724,4	336 537,4	336 580,2	339 710,5	345 287,5	341 328,4		
w tym:														
w sektorze gospodarstw domowych.....	997 838,7	1 023 752,2	254 910,2	247 651,8	252 127,1	243 149,6	264 790,9	255 674,7	257 225,3	246 061,3	268 262,0	259 436,3		
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	301 559,9	315 397,0	71 840,0	72 160,0	72 655,0	84 904,9	72 375,0	77 045,0	75 626,0	90 351,0	73 524,9	78 105,5		
Akumulacja brutto.....	317 090,2	348 358,0	51 217,7	65 143,6	75 875,1	124 853,8	55 796,3	75 443,7	83 321,7	133 796,3	54 657,5	79 964,7		
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	312 878,1	337 036,3	47 324,7	68 431,6	74 407,1	122 714,7	52 221,9	73 198,7	79 869,0	131 746,7	57 498,1	78 509,3		
Eksport.....	766 933,2	811 108,6	179 280,3	190 014,4	198 607,0	199 031,5	195 979,1	200 486,4	203 274,0	211 369,1	213 268,9	214 652,4		
Import.....	735 198,7	784 342,4	175 796,8	177 725,6	190 159,8	191 516,5	188 781,9	192 920,2	196 099,2	206 541,1	195 376,5	202 174,5		
Popyt krajowy.....	1 630 943,6	1 701 910,5	381 492,6	388 747,6	404 439,4	456 264,0	396 520,7	411 981,1	419 901,9	473 506,8	399 945,0	421 293,1		
Produkt krajowy brutto	1 662 678,1	1 728 676,6	384 976,1	401 036,4	412 886,6	463 779,0	403 717,9	419 547,3	427 076,6	478 334,8	417 837,4	433 771,0		
Wartość dodana brutto	1 477 160,7	1 534 718,2	347 481,0	354 547,5	363 992,7	411 139,5	360 133,5	370 742,3	377 296,0	426 546,4	374 546,0	384 301,1		
w tym:														
przemysł.....	368 192,5	385 127,4	94 162,2	81 252,0	82 849,7	109 928,6	99 886,0	85 179,1	85 764,0	114 298,3	105 108,3	90 591,0		
budownictwo.....	109 255,9	115 106,4	16 673,7	25 840,3	31 230,5	35 511,4	17 731,3	27 598,7	32 596,9	37 179,5	19 105,8	29 123,0		
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	281 770,6	294 363,2	70 270,9	67 801,6	72 862,5	70 835,6	73 856,4	71 496,0	76 170,4	72 840,4	75 652,9	73 788,4		
transport i gospodarka magazynowa.....	89 175,9	101 548,2	16 638,0	19 750,8	25 976,7	26 810,4	19 349,1	22 763,9	29 944,8	29 490,4	21 107,5	25 256,2		
zakwaterowanie i gastronomia.....	18 516,1	19 575,4	3 245,8	4 175,3	5 532,2	5 562,8	3 390,5	4 320,3	5 941,7	5 922,9	3 667,8	4 689,4		
informacja i komunikacja.....	56 511,0	53 303,8	13 060,6	15 086,0	13 216,1	15 148,3	11 211,6	13 931,0	13 039,8	15 121,4	10 789,4	13 764,6		
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	62 511,9	63 605,5	14 231,0	15 612,9	17 132,2	15 535,8	15 017,6	18 081,6	15 428,7	15 077,6	15 636,1	16 293,0		
obsługa rynku nieruchomości.....	75 077,9	77 774,6	17 397,6	19 651,3	19 295,6	18 733,4	17 766,8	20 637,9	19 931,0	19 438,9	18 637,5	21 681,9		
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	109 174,1	113 295,4	24 502,2	31 365,7	26 488,7	26 817,5	25 885,7	32 694,2	27 360,9	27 354,6	27 086,7	33 793,3		
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	219 544,9	219 789,6	59 183,0	50 905,9	50 742,9	58 713,1	57 403,1	50 386,4	51 191,1	60 809,0	58 779,5	51 593,0		

Dynamika realna produktu krajowego brutto niewyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013		2014				2015								
	rok poprzedni=100	2014	kwartaly – analogiczny okres roku poprzedniego=100				2015								
			I	II	III	IV	I	II	III	IV					
Spżycie.....	101,4	103,4	100,5	100,8	101,8	102,5	102,5	102,5	102,5	102,5	103,7	103,6	103,8	103,1	102,9
w tym:															
w sektorze gospodarstw domowych	101,2	103,1	100,4	100,6	101,4	102,6	102,6	102,6	102,6	102,6	103,0	103,2	103,0	103,1	103,0
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	102,1	104,7	100,9	101,5	103,5	102,2	102,2	102,2	102,2	100,5	106,4	105,3	106,4	103,3	102,4
Akumulacja brutto	96,5	111,4	94,1	89,2	98,5	100,7	100,7	100,7	100,7	110,9	118,1	111,4	108,0	99,5	105,2
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	101,1	109,2	99,6	98,3	101,5	103,0	103,0	103,0	103,0	111,4	108,7	109,2	108,6	111,4	106,4
Eksport	104,8	105,7	100,9	103,5	108,0	106,6	106,6	106,6	106,6	107,6	106,0	103,6	105,6	108,0	105,2
Import	101,8	109,1	98,9	98,8	105,2	104,2	104,2	104,2	104,2	108,0	111,7	107,4	109,5	106,0	105,4
Popyt krajowy.....	100,4	104,9	99,6	98,6	101,2	102,0	102,0	102,0	102,0	103,6	106,1	105,1	105,0	102,6	103,3
Produkt krajowy brutto.....	101,7	103,4	100,5	100,8	102,4	103,0	103,0	103,0	103,0	103,5	103,6	103,3	103,3	103,6	103,3
Wartość dodana brutto.....	101,8	103,2	100,6	100,9	102,4	103,1	103,1	103,1	103,1	103,1	103,3	103,3	103,1	103,3	103,1
w tym:															
przemysł.....	101,3	104,1	99,2	101,6	102,4	102,0	102,0	102,0	102,0	104,7	103,8	103,8	104,0	104,6	104,9
budownictwo.....	100,3	104,7	97,9	87,7	105,4	108,2	108,2	108,2	108,2	107,8	107,6	103,3	102,3	104,0	103,5
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	100,1	103,5	98,7	100,1	100,5	101,0	101,0	101,0	101,0	103,8	104,0	103,8	102,5	103,0	103,1
transport i gospodarka magazynowa	100,2	106,5	100,8	96,7	98,5	104,2	104,2	104,2	104,2	106,0	107,1	110,2	102,7	100,2	101,3
zakwaterowanie i gastronomia.....	106,6	102,6	107,0	107,1	106,0	106,6	106,6	106,6	106,6	101,5	102,3	103,3	102,7	102,8	102,7
informacja i komunikacja.....	103,8	100,7	104,1	106,2	102,7	102,3	102,3	102,3	102,3	95,1	101,6	103,2	102,2	104,0	104,6
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	113,2	103,2	102,7	106,1	119,1	128,0	128,0	128,0	128,0	112,3	107,0	90,6	106,1	113,3	106,6
obsługa rynku nieruchomości.....	98,9	101,3	100,4	99,2	98,2	97,8	97,8	97,8	97,8	99,9	101,0	102,1	102,2	102,2	102,7
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	104,2	101,7	102,8	104,9	104,5	104,3	104,3	104,3	104,3	101,8	101,3	102,3	101,3	101,7	101,5
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	100,9	101,4	101,5	102,9	100,0	99,3	99,3	99,3	99,3	99,3	100,9	103,0	102,6	101,5	101,4

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015	
	kwartaly – okres poprzedni=100									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spożycie.....	100,4	100,3	100,6	100,9	100,8	101,1	100,9	100,8	100,8	100,8
w tym:										
w sektorze gospodarstw domowych.....	100,3	100,4	100,5	101,0	100,6	101,0	100,9	100,7	101,0	100,8
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	100,8	99,7	101,3	100,6	101,2	102,2	100,6	101,1	100,3	100,7
Akumulacja brutto.....	98,3	98,2	103,2	102,9	105,3	102,8	100,6	100,9	100,7	101,4
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	99,8	101,2	102,0	102,0	103,0	102,5	101,8	102,1	102,2	101,3
Eksport.....	100,3	102,3	102,6	100,5	101,5	101,5	101,0	101,9	101,7	100,8
Import.....	101,8	98,6	103,9	101,2	103,6	101,6	101,2	102,3	101,4	100,4
Popyt krajowy.....	100,4	99,0	101,6	100,9	102,0	101,2	101,0	100,5	100,5	101,6
Produkt krajowy brutto.....	100,3	100,8	100,9	100,7	101,0	100,7	100,9	100,8	101,0	100,9
Wartość dodana brutto.....	100,5	101,0	100,7	101,0	101,0	100,2	100,8	100,6	100,8	101,0
w tym:										
przemysł.....	98,2	102,8	101,4	99,6	102,8	99,5	100,3	101,2	101,1	101,5
budownictwo.....	104,0	99,3	103,1	102,3	100,6	100,7	100,3	100,4	100,9	101,0
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	99,7	100,4	100,5	100,8	101,4	100,5	100,9	100,5	100,7	101,0
transport i gospodarka magazynowa.....	97,4	100,3	101,4	102,9	102,6	100,6	101,0	100,0	100,5	101,2
zakwaterowanie i gastronomia.....	102,0	102,0	100,2	101,5	99,8	100,7	100,8	100,0	100,8	100,1
informacja i komunikacja.....	105,1	99,6	98,0	102,4	96,0	102,3	103,4	100,9	97,7	102,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa.....	109,1	102,9	103,9	100,1	98,8	101,6	103,8	103,6	100,8	102,3
obsługa rynku nieruchomości.....	98,5	100,4	99,6	100,2	100,9	99,8	100,7	100,4	100,4	101,2
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	100,9	101,9	99,8	101,0	100,2	100,2	100,6	99,9	101,1	100,5
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna.....	100,2	100,2	99,3	100,2	100,4	100,4	100,8	100,4	100,3	100,4

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Dynamika realna produktu krajowego brutto wyrównanego sezonowo^a

Wyszczególnienie	2013				2014				2015	
	kwartaly - analogiczny okres roku poprzedniego=100									
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Spożycie.....	100,7	101,0	101,5	102,3	102,7	103,4	103,7	103,6	103,7	103,4
w tym:										
w sektorze gospodarstw domowych	100,4	100,7	101,5	102,2	102,5	103,1	103,5	103,2	103,7	103,5
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych.....	101,7	101,6	102,3	102,4	102,8	105,4	104,7	105,2	104,3	102,8
Akumulacja brutto	93,5	93,6	99,3	102,5	109,9	115,0	112,1	109,9	105,1	103,7
w tym nakłady brutto na środki trwałe.....	97,1	99,5	102,5	105,0	108,5	109,9	109,7	109,8	108,9	107,6
Eksport	102,0	104,1	107,0	105,9	107,2	106,3	104,6	106,1	106,3	105,5
Import	99,6	98,9	104,2	105,6	107,5	110,8	107,9	109,1	106,7	105,4
Popyt krajowy.....	99,6	99,0	101,0	102,0	103,6	105,9	105,2	104,7	103,2	103,5
Produkt krajowy brutto.....	100,5	101,3	102,2	102,8	103,6	103,4	103,4	103,5	103,4	103,6
Wartość dodana brutto.....	101,0	101,8	102,2	103,2	103,7	102,9	103,0	102,6	102,4	103,2
w tym:										
przemysł.....	98,5	103,0	103,6	102,0	106,7	103,3	102,2	103,8	102,0	104,1
budownictwo	96,0	92,0	106,3	109,0	105,4	106,8	103,9	102,0	102,3	102,6
handel; naprawa pojazdów samochodowych.....	100,2	100,2	100,4	101,5	103,2	103,3	103,6	103,3	102,6	103,1
transport i gospodarka magazynowa	101,5	98,2	98,4	102,0	107,4	107,7	107,3	104,3	102,1	102,7
zakwaterowanie i gastronomia	105,9	108,3	105,9	105,8	103,5	102,2	102,9	101,3	102,3	101,8
informacja i komunikacja.....	109,0	104,5	102,2	105,1	95,9	98,6	104,0	102,5	104,3	104,2
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	97,8	108,6	116,8	116,8	105,7	104,4	104,3	107,9	110,0	110,9
obsługa rynku nieruchomości.....	99,6	99,1	98,5	98,7	101,1	100,5	101,7	101,9	101,3	102,7
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna; administrowanie i działalność wspierająca.....	104,9	105,1	103,4	103,6	102,9	101,1	102,0	100,8	101,8	102,1
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne; edukacja; opieka zdrowotna i pomoc społeczna	101,5	101,2	99,8	99,9	100,1	100,3	101,8	102,0	101,9	102,0

^a Ceny stałe przy roku odniesienia 2010.

Skala wpływu poszczególnych kategorii na wzrost realny produktu krajowego brutto^a (w p.proc.)

Wyszczególnienie	2013				2014				2015	
	kwartały				kwartały				I	II
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II
Popyt krajowy	0,4	-1,4	1,1	2,0	3,5	5,9	4,9	4,8	2,5	3,3
Spożycie.....	1,1	0,7	1,4	1,8	2,1	3,0	2,9	2,7	2,6	2,4
w tym:										
w sektorze gospodarstw domowych	0,7	0,4	0,8	1,4	2,0	1,8	2,0	1,5	2,0	1,9
publiczne w sektorze instytucji rządowych i samorządowych...	0,4	0,3	0,6	0,4	0,1	1,2	0,9	1,2	0,6	0,5
Akumulacja brutto	-0,7	-2,1	-0,3	0,2	1,4	2,9	2,0	2,1	-0,1	0,9
w tym:										
nakłady brutto na środki trwałe...	0,2	-0,3	0,3	0,8	1,4	1,5	1,6	2,2	1,4	1,1
przyrost rzeczowych środków obrotowych	-0,9	-1,8	-0,6	-0,6	0,0	1,4	0,4	-0,1	-1,5	-0,2
Saldo obrotów z zagranicą	1,3	2,2	1,3	1,0	0,0	-2,3	-1,6	-1,5	1,1	0,0
Produkt krajowy brutto	1,7	0,8	2,4	3,0	3,5	3,6	3,3	3,3	3,6	3,3
Wartość dodana brutto	1,6	0,9	2,1	2,8	2,8	2,9	2,9	2,7	2,9	2,8

^a Ceny stałe średnioroczne roku poprzedniego.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wyszczególnienie												
a - 2014												
b - 2015												
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ¹ w tys. osób	a	5506	5508	5515	5515	5526	5531	5535	5537	5545	5551	5549
	b	5573	5573	5576	5575	5578	5583	5588				
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	a	2261	2256	2182	2079	1913	1879	1853	1822	1785	1800	1825
	b	1919	1919	1861	1782	1622	1586	1564				
Stopy bezrobocia (stan w końcu okresu) w %	a	13,9	13,9	13,5	13,0	12,0	11,8	11,7	11,5	11,3	11,4	11,5
	b	12,0	12,0	11,7	11,2	10,8	10,3	10,0				
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie nominalne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ :												
w złotych	a	3805,28	3856,56	4017,75	3976,80	3878,31	3964,91	3893,23	3900,49	3980,92	4004,80	4379,26
	b	3942,78	3981,75	4214,14	4123,26	4039,70	4095,26	4024,95				
poprzedni miesiąc=100	a	90,1	101,3	104,2	99,0	97,5	100,6	98,2	100,2	102,1	100,6	109,4
	b	90,0	101,0	105,8	97,8	97,1	100,9	101,4	98,3			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,4	104,0	104,8	103,8	104,8	103,5	103,5	103,4	103,8	102,7	103,7
	b	103,6	103,2	104,9	103,7	103,2	102,5	103,3	103,4			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie realne brutto w sektorze przedsiębiorstw ¹ —												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,0	103,3	104,2	103,5	104,6	103,2	103,6	103,7	104,3	103,2	104,7
	b	105,2	105,0	106,6	104,9	104,1	103,4	104,1	104,1			
Przeciętne miesięczne emerytura i renta realna brutto:												
z porolniczego systemu ubezpieczeń społecznych												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,9	104,3	102,1	103,2	103,6	103,4	103,7	103,7	103,7	103,9	104,2
	b	104,5	104,6	104,8	103,3	103,1	102,8	103,1	103,4			
rolników indywidualnych												
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	103,8	103,8	100,8	101,0	101,2	101,3	101,7	101,9	102,0	102,4	102,9
	b	102,8	103,2	104,9	104,5	105,5	104,4	103,6	103,1			
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych:												
poprzedni miesiąc=100	a	100,1	100,1	100,1	100,0	99,9	100,0	99,6	100,0	100,0	99,8	99,7
	b	99,8	99,9	100,2	100,4	100,0	100,0	99,9	99,6			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	100,5	100,7	100,7	100,3	100,2	100,3	99,8	99,7	99,4	99,4	99,0
	b	98,6	98,4	98,5	98,9	99,1	99,2	99,3	99,4			
grudzień poprzedniego roku=100	a	100,1	100,2	100,3	100,2	100,1	100,1	99,9	99,5	99,4	99,2	99,0
	b	99,8	99,6	99,8	100,3	100,3	100,2	99,9	99,9			
Wskaźniki cen produkcji sprzedanej przemysłu:												
poprzedni miesiąc=100	a	100,0	99,9	99,8	99,8	99,9	99,9	100,3	100,0	99,6	99,5	98,8
	b	99,9	99,9	100,1	99,6	100,6	99,6	99,3				
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	99,0	98,6	98,7	99,3	99,0	98,2	97,9	98,5	98,7	98,4	97,3
	b	97,2	97,2	97,5	97,3	97,9	98,6	98,2	97,3			
Wskaźniki cen produkcji budowlano-montażowej:												
poprzedni miesiąc=100	a	99,8	99,8	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	99,9	99,9
	b	99,9	99,9	100,0	100,0	100,0	99,9	99,9	99,9			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku=100	a	98,3	98,4	98,5	98,5	98,6	98,7	98,8	99,1	99,2	99,4	99,2
	b	99,5	99,6	99,7	99,7	99,6	99,6	99,4	99,4	99,3	99,4	99,2

1 Dotyczy podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane wskaźniki sytuacji społeczno-gospodarczej kraju

Wyszczególnienie a - 2014 b - 2015		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
(dok.)													
Produkcja sprzedana przemysłu ¹ (ceny stałe ²):													
	a	103,0	98,2	109,4	97,8	98,3	100,0	102,1	91,5	116,5	103,6	92,5	97,4
	b	96,8	101,4	113,4	92,0	98,6	104,6	98,7	92,9				
	a	104,2	105,3	105,5	105,5	104,4	101,8	102,4	98,1	104,2	101,7	100,3	108,1
	b	101,6	105,0	108,8	102,4	102,8	107,4	103,8	105,3				
Produkcja budowlano-montażowa ¹ (ceny stałe ²):													
	a	36,0	118,7	124,2	103,2	114,0	116,8	100,9	94,6	119,8	107,2	90,6	129,6
	b	34,8	116,7	128,2	108,7	106,4	112,5	103,4	99,2				
	a	96,1	114,4	117,4	112,2	110,0	108,0	101,1	96,4	105,6	99,0	98,4	105,0
	b	101,3	99,7	102,9	108,5	101,3	97,5	99,9	104,8				
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)													
	a	12511	24973	35562	47208	56101	66418	79677	88821	100142	114866	127871	143166
	b	11629	21122	31704	42148	52667	63979	76350	87872				
Sprzedaż detaliczna towarów ¹ (ceny stałe ²):													
	a	78,7	99,5	112,5	102,3	97,5	99,2	105,2	99,6	99,0	104,0	92,1	120,1
	b	78,0	98,4	117,1	97,4	100,5	101,0	102,2	98,2				
	a	104,8	107,0	103,3	108,9	104,3	101,8	103,1	102,8	103,0	103,7	101,4	104,0
	b	103,6	102,4	106,6	101,5	104,7	106,6	103,5	102,0				
Wynik budżetu państwa – od początku roku (w mln zł)													
	a	-2601,1	-11718,2	-17491,0	-21179,9	-22362,6	-25298,6	-26403,2	-24603,5	-22444,6	-27233,2	24790,7	-28976,8
	b	-586,9	-11324,0	-16660,1	-16693,1	-19631,1	-26139,8	-26591,6	-25860,4				
Średnie kursy walut w zł – NBP:													
	a	306,50	306,13	303,78	302,93	304,15	304,25	305,98	314,82	324,75	331,52	337,77	342,87
	b	367,39	367,66	381,38	373,47	365,20	371,03	377,34	376,85				
	a	417,76	417,86	419,72	418,41	417,90	413,69	414,47	419,32	419,01	420,50	421,15	422,33
	b	427,97	417,76	412,78	402,91	407,83	415,97	415,40	419,36				
	a	339,35	342,05	344,71	343,17	342,44	339,65	341,14	346,02	346,95	348,14	350,11	351,23
	b	392,73	393,22	389,12	388,12	392,11	398,17	396,27	389,29				
Handel zagraniczny ⁴ w mln zł:													
	a	56030,8	54454,7	58898,1	59029,0	56910,6	56521,4	57391,5	50637,4	62470,7	65554,3	61273,5	54299,6
	b	58637,4	59621,1	65430,8	60146,2	59464,2	62416,2	57074,4					
	a	56454,5	55023,8	59925,7	58365,2	59027,7	57100,5	59524,5	52454,2	61593,1	66345,8	62043,8	56708,7
	b	56546,9	56733,4	63486,5	60302,3	56346,6	61137,7	60162,7					
	a	-423,7	-569,1	-1027,6	663,8	-2117,1	-579,1	-2133,0	-1816,8	877,6	-791,5	-770,3	-2409,1
	b	2090,5	2887,7	1944,3	-156,1	3117,6	1278,5	-3088,3					

1 Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. 2 Średnie ceny bieżące z 2010 r. 3 Ceny bieżące z okresu poprzedzającego okres badany. 4 Dane wstępne za 2015 r. .

Podstawowe wskaźniki makroekonomiczne

A. Unia Europejska

	PKB ^a		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^b		Zharmonizowany wskaźnik cen konsumpcyjnych		Produkcja przemysłowa ^c		Produkcja w budownictwie ^c							
	I kw. ^d 2015	II kw. ^d 2015	eksport	import	I-VI 2015	I-VI 2014	VII 2014	VI 2015	VIII 2014	VIII 2015	VII 2014	VII 2015						
	zmiana w % w skali roku	zmiana w % w skali roku	w mld euro		w %		zmiana w % w skali roku											
UE-28	1,4	1,7	.	.	.	.	10,2	9,6	9,5	0,5	0,2	0,0	1,9	2,0	1,8	0,7	0,2	2,3
Strefa euro - 19	0,9	1,2	1,5	.	.	.	11,6	11,1	10,9	0,4	0,2	0,1	1,9	1,5	1,9	-1,4	-1,3	1,8
Austria	0,4	0,3	0,7	1,2	0,0	-1,3	5,7	5,9	5,8	1,5	1,1	0,9	1,3	0,9	.	-3,3	-3,2	.
Belgia	1,1	1,0	1,3	1,8	-1,3	12,0	8,5	8,6	8,5	0,4	0,9	0,8	-2,8	-4,6	.	-2,5	-1,8	.
Bułgaria	1,7	2,0	2,2	10,8	4,8	-1,6	11,5	9,6	9,4	-1,0	-1,0	-0,8	0,2	5,8	3,4	3,6	1,8	-0,2
Chorwacja	-0,4	0,2	1,4	12,8	6,5	-3,5	16,9	15,4	15,1	0,3	-0,2	-0,1	1,4	1,6	3,9	-8,1 ^e	-1,1 ^f	-0,1 ^g
Cypr	-2,3	0,1	0,8	28,3	3,9	-1,5	16,4	16,2	16,3	0,8	-2,4	-1,9	0,1	-3,4	.	-22,3 ^h	-17,5 ⁱ	.
Czechy	2,0	4,0	4,4	7,3	8,0	8,7	5,9	5,0	5,1	0,7	0,4	0,2	6,0	6,1	7,2	-4,6	7,4	14,0
Dania	1,1	1,7	1,8	4,8	3,7	5,0	6,6	6,2	6,2	0,3	0,5	0,3	-2,7	8,5	0,0	1,9	14,9	.
Estonia	2,9	1,6	1,9	-0,7	-3,6	-0,7	7,5	6,1	9,7	1,2	-0,1	-0,2	2,8	-2,1	-5,9	-4,0 ^e	-3,1 ^f	-5,6 ^g
Finlandia	-0,4	0,0	0,0	-2,7	-8,2	0,5	-1,1	8,7	9,6	9,7	1,2	-0,1	-0,2	-2,9	-0,8	-1,4	-3,5	8,5
Francja	0,2	0,9	1,0	5,2	0,8	-29,0	10,3	10,3	10,4	0,5	0,2	0,1	0,3	0,7	-1,4	-4,7	-5,6	-3,0
Grecja	0,8	0,6	1,6	-1,7	-6,0	-9,3	26,3	25,2	.	-0,2	-1,3	-0,4	0,0	-4,8	-1,5	17,2 ^e	43,1 ^f	0,9 ^g
Hiszpania	1,4	2,7	3,1	5,0	4,8	-11,9	24,3	22,4	22,2	-0,5	0,0	-0,5	0,7	4,7	5,4	14,2	-2,3	-0,4
Holandia	1,0	2,6	2,0	1,6	2,6	28,4	7,3	6,9	6,8	0,4	0,8	0,4	2,4	-1,8	-4,4	1,6	15,8	12,9
Irlandia	5,2	6,6 ^b	7,3 ^b	20,3	13,7	22,6	11,3	9,5	9,5	0,6	0,2	0,2	19,9	26,6	17,9	15,0 ^e	9,4 ^f	8,7 ^g
Litwa	2,9	1,6	1,4	-4,0	1,9	-1,5	10,7	9,5	9,6	0,3	-0,2	-1,0	2,7	6,9	5,9	18,4 ^e	9,9 ^f	6,4 ^g
Luksemburg	5,6	4,9	.	8,9	8,9	-2,9	6,0	5,6	5,7	0,7	0,2	0,1	6,8	0,2	-1,2	-2,0	3,4	.
Łotwa	2,4	2,0	2,7	0,3	-1,6	-1,1	10,8	10,1	10,1	0,8	-0,2	0,2	-2,0	4,2	8,3	15,8 ^e	-0,1 ^f	-3,4 ^g
Malta	3,5	4,5	4,8	9,6	28,4	-1,6	5,8	5,3	5,1	0,8	1,2	1,4	-1,6	5,1	7,7	0,2 ^e	2,8 ^f	2,1 ^g
Niemcy	1,6	1,1	1,6	7,1	3,0	125,6	5,0	4,7	4,7	0,8	0,1	0,1	3,5	1,4	0,5	-0,5	-2,8	-0,3
Polska	3,4	3,4	3,6	8,7	4,3	2,7	8,8	7,7	7,6	-0,1	-0,5	-0,4	2,7	5,1	3,9	1,6	-4,7	-0,5
Portugalia	0,9	1,5	1,5	5,7	4,5	-5,0	14,1	12,3	12,1	-0,1	0,7	0,7	5,2	2,6	1,2	-8,8	-1,6	-1,8
Rumunia	2,8	3,8	3,7	5,9	6,8	-3,3	6,8	6,8	6,8	1,3	-1,4	-1,7	5,7	3,2	3,8	-20,9	13,4	15,1
Słowacja	2,4	2,9 ^b	3,1 ^b	3,0	4,6	1,6	13,2	11,8	11,7	-0,2	-0,2	-0,2	4,7	6,8	11,9	-6,0	24,1	23,4
Słowenia	3,0	2,9	2,5	7,1	5,5	1,0	9,7	9,2	9,1	0,0	-0,7	-0,6	5,9	3,8	3,3	27,7	-11,9	-14,0
Szwecja	2,3	2,8	3,3	1,5	0,0	2,6	7,8	7,3	7,3	0,2	0,8	0,6	-4,1	3,4	0,7	16,4	11,3	12,0
Węgry	3,6	3,2	2,5	6,9	6,4	2,8	7,9	6,9	.	0,3	0,5	0,1	12,4	6,0	3,4	16,2	10,2	0,2
Wielka Brytania	3,0	2,9	2,6	9,6	12,2	-74,8	6,0	5,5	.	1,5	0,1	0,0	1,4	1,7	0,6	8,1	2,1	-2,3
Włochy	-0,4	0,2	0,7	5,0	4,7	18,5	12,9	12,5	12,0	-0,2	0,3	0,4	-1,1	-0,3	2,7	-10,3	.	.

^a Dane na podstawie ESA 2010. ^b Dane wyrównane sezonowo. ^c Dane wyrównane dniami roboczymi. ^d Dane wyrównane sezonowo oraz dniami roboczymi. ^e II kw. 2014 r. ^f I kw. 2015 r. ^g II kw. 2015 r. ^h I kw. 2014 r.

B. OECD i wybrane kraje świata

Wyszczególnienie	PKB ^{ab}		Handel zagraniczny		Zharmonizowana stopa bezrobocia ^e		Wskaźnik cen konsumpcyjnych (CPI)		Produkcja przemysłowa ^e		Produkcja w budownictwie ^e					
	2014	2015 I kw. II kw.	eksport I-VI 2015	import I-VI 2015	saldo I-VI 2014	VII 2014	VI 2015	VIII 2014	VII 2014	VI 2015	VII 2014	VI 2015	VII 2014	VI 2015	VII 2014	VI 2015
	zmiana w % w skali roku		w mld USD		w %		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku		zmiana w % w skali roku			
OECD	1,9^c	2,0^c	-11,7	-12,4	-247,1	7,4	6,8	1,8	0,6	2,6	0,9	3,9	4,0	3,9	4,0	4,0
w tym:																
Australia	2,7	2,5	-21,4	-11,8	-5,1	6,2	6,1	3,0 ^d	1,3 ^e	4,9 ^d	3,1 ^e	5,7 ^d	3,0 ^e	5,7 ^d	3,0 ^e	3,0 ^f
Chile	1,9 ^c	2,2 ^c	-12,2	-15,2	4,4	6,4	6,3	4,8	4,6	-4,8	0,0	14,6	-22,1	14,6	-22,1	-5,7
Islandia	1,8	3,4	4,9	1,1	-0,1	4,8	4,1	2,2	1,9	2,5	.	19,7	.	19,7	.	.
Izrael	2,6	2,9	-7,5	-14,2	-3,3	6,1	5,3	0,0	-0,3	-1,8	5,0	-5,0 ^d	.	-5,0 ^d	.	.
Japonia	-0,1 ^c	0,9 ^c	-7,6	-20,7	-13,8	3,7	3,4	3,3	0,2	-0,2	0,4	-3,7	1,4	-3,7	1,4	.
Kanada	2,4	2,0	-11,6	-6,4	-7,3	5,1	7	2,1	1,3	5,2	-2,6	1,5	-2,9	1,5	-2,9	.
Korea Południowa	3,3	2,4	-5,0	-15,8	48,8	3,4	3,9	1,4	0,7	3,9	-1,5	-3,4	.	3,9	-1,5	.
Meksyk	2,1	2,5	-2,4	-0,6	-6,8	5,1	4,4	4,1	2,7	2,6	.	2,8	1,8	2,8	1,8	4,4
Norwegia	2,2	2,5	-28,6	-9,9	13,8	3,4	4,5	2,1	1,8	-1,9	3,2	1,7	6,2 ^d	6,2 ^d	2,7 ^e	1,5 ^f
Nowa Zelandia	3,3	2,7	-18,0	-12,7	-0,8	5,7 ^d	5,8 ^e	1,6 ^d	0,1 ^e	1,8 ^d	-0,2 ^e	14,2 ^d	3,6 ^e	14,2 ^d	3,6 ^e	2,1 ^f
Stany Zjednoczone	2,4	2,9	-5,1	-3,4	-367,6	6,2	5,3	1,7	0,2	4,8	1,1	6,3	11,2	6,3	11,2	.
Szwajcaria	1,9	1,2	-8,4	-13,0	19,0	4,8 ^g	4,4 ^e	0,1	-1,3	2,9 ^d	-0,5 ^e	1,3 ^d	-3,0 ^e	1,3 ^d	-3,0 ^e	-2,4 ^f
Turcja	2,9 ^c	2,6 ^c	-8,2	-11,1	-34,0	10,4	.	9,5	6,8	-4,0	6,7	2,1	.	-4,0	6,7	.
Białoruś	1,6 ^c	-2,1 ^c	-26,5	-24,7	-1,1	0,5 ^h	1,0 ^h	.	12,5	.	-7,4	-7,2	.	.	-7,2	.
Brazylia	0,1	-1,7	-15,0	-19,0	4,2	4,7	6,7	6,5	9,6	-2,9	-5,3	-8,3	.	-2,9	-5,3	.
Chiny	7,4 ^c	7,0 ^c	2,4	-15,4	303,1	.	.	2,0	1,6	.	.	.	.	.	.	.
Indie	7,1 ^c	7,5 ^c	-15,5	-12,8	-59,4	.	.	6,8	4,4	0,9	3,9	.	.	0,9	3,9	.
Rep. Pd. Afryki	1,5	2,0	-7,0	-10,5	-6,4	25,2 ^d	25,8 ^e	6,4	4,7	.	.	-0,1	29,2	.	-0,1	29,2
Rosja	0,6 ^c	-1,9 ^c	-28,2	-38,5	85,9	5,2 ^d	5,3 ^e	7,6	15,6	1,7	-4,0	18,2 ^d	43,5 ^e	1,7	-4,0	43,5 ^e
Ukraina ^f	-6,8	-17,2	-14,6	.	.	9,0 ^g	9,6 ^e	12,6	55,3	-11,4	-18,1	-13,4	-23,9	-11,4	-18,1	-23,9

a Dane wyrównane sezonowo. b Dane na podstawie SNA 2008. c Dane na podstawie SNA 1993. d II kw. 2014 r. e I kw. 2015 r. f II kw. 2015 r. g I kw. 2014 r. h Stopa bezrobocia rejestrowana. i Dane nie obejmują terytorium Autonomicznej Republiki Krymu i miasta Sewastopol.

Uwaga do części B: przeliczeń danych dotyczących handlu zagranicznego w oparciu o dane zawarte w bazie OECD dokonano w Departamencie Analiz i Opracowań Zbiorczych GUS.

Źródło: EUROSTAT, OECD, BELSTAT, UKRSTAT, GUS — dane pobrano w dn. 21.09.2015 r.